

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA r.y.
LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND r.f.
Pohjoisranta 16 A 11 00170 HELSINKI 17
puh/tel. 90- 62 85 60

1975-01-22

Kiertokirje nro 1/1975
=====

TAMMIKUUN KOKOUS

15.1.1975 pidetyssä kokouksessa oli läsnä 102 henkeä. Puhetta johti ESKO SUOMALAINEN allekirjoittaneen toimiessa sihteerinä. Ohjelmassa oli OLLI LEHDON esitelmä Sveitsin alppien päiväperhosista, johon liittyi runsaasti näyttäviä kuultokuvia ja joka herätti vilkasta keskustelua. Referaatti tästä tuonneppana.

Kokouksessa esitettiin tiedonantoja. Edellisestä tiedonantoliitteestä oli taas jäänyt puuttumaan tärkeitä tiedonantoja ja pyritään niitä seuraavan kiertokirjeen mukana julkaisemaan.

Seuran uusiksi jäseniksi valittiin Veikko HANTUNEN, Antti MAUNO, Jean Peter BORGSTRÖM, Harri Tapio HONGISTO, Tuomas Matti LEHTONEN ja Timo Unto MERINEN.

Seuran jäsenyydestä luopui oma-aloitteisesti Evi Pentti HOLOPAINEN.

Uusiksi jäseniksi ehdotettiin Leo Johannes BJÖRKROTH, Eero Tapio HALME, Tom Juha HÖGMAN, Ismo Antero KANKKUNEN, Juha Olavi LAHTINEN ja Matti NUORTEVA, jotka valitaan jäseniksi helmikuun kokouksessa. Ehdotettiin myös Jussi-Pekka BJÖRKROTH, Juha Aatos KAKKURI, Jouni Ensio NYKÄNEN ja Jari Olavi SUNDQVIST, jotka ovat alle 15-vuotiaita ja joiden vaali tapahtuu heidän 15 vuotta täytettyään.

KORJAUS

Kiertokirjeessä 9/1974 on Seuran nuorigojoaston johtokunnan jäsenen REINO SEPPÄSEN etunimeksi tullut vahingossa Heikki. Valitan tapahtunutta erehdystä.

20-VUOTISJUHLAKOKOUS

SEURAN VIRALLINEN VUOSIKOKOUS ON YLIOPISTON ELÄINTIETEEN LAITOKSEN SUURESSA LUENTOSALISSA keskiviikkona 12. helmikuuta 1975 klo 19.15. Tällöin tulee kuluneeksi 20. vuotta SUOMEN LEPIDOPTEROLOGIEN KERHO ry.-Lepidopterologklubben i Finland rf. perustamisesta. Kokouksessa käsitellään Seuran sääntöjen 10§:n

- määräämät asiat:
- 1) esitetään vuosikertomus, tilit ja tilintarkastajain lausunto;
 - 2) päätetään vuosikertomuksen ja tilien hyväksymisestä samoinkuin vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille;
 - 3) määrätään vuosimaksun suuruus;
 - 4) valitaan johtokunnan jäsenet sekä kaksi tilintarkastajaa varamiehineen vuodeksi kerrallaan.

Vuosikokousesitelmän pitävät ESKO SUOMALAINEN ja JUHANI LOKKI aiheesta Sälenobia triquetrellan jääkauden jälkeiset vaiheet. Kokouksessa ei esitetä tiedonantoja.

Kokouksen jälkeen on illanvietto Hotelli HELSINGIN kabinetissa. Iltapalan hinta on mk 30.-. Runsasta osanottoa toivotaan AVEC tai solo.

NUORISOJAOSTON seuraava kokous on samassa paikassa keskiviik-
kona 5.2.1975 klo 18.30, jota ennen on määritysapua saatavilla
sekä myyntiä.

KEVÄTKAUDEN 1975 NUOT KOKOUKSET

Kokouspäivät ovat entiset- kuukauden toinen KESKIVIIKKO:
12.3., 9.4. ja 14.5.1975 klo 19.15.

Nuorisajaosto kokoontuu viikkoa aikaisemmin, siis:

5.3., 2.4. ja 7.5.1975 klo 18.30.

Nuorisajaoston kokoukset on tarkoitettu lähinnä alle 20-vuoti-
aille jäsenille sekä Seuran toiminnasta kiinnostuneille alle
15-vuotiaille. Näiden osallistuminen seuran virallisiin kokouk-
siin on tietenkin edelleen myös sallittua.

Tervetuloa kokouksiin

Antti Aalto
Sihteeri

Jk. Nuorisajaoston kokouksen ohjelmalla on tällä kerralla tutustu-
minen museon kokoelmiin. Oppaana ja selostajana Vesa Varis.

Kauri Mikkola: Sää- ja vaelluskatsaus 1974.

Varsinaiset talvikuukaudet olivat hyvin leutoja, tammikuu +3°, helmikuu peräti +7° ja maaliskuukin vielä +3° yli normaalin, mutta marras-joulukuun vaihteen pakkaset ohuen lumipeitteen aikaan (9/12 73 -vuorokauden keskilämpö Helsingissä -23°) sekä maanpinnan perinpohjainen vertyminen ja jäätymisen talven loppuvaiheessa ilmeisesti aiheuttivat talvehtiville perhosille huomattavia tappioita.

Kuukausien keskiarvot keräilykaudella 1974 olivat seuraavanlaiset:

Kk.	lämpötilan poikkeama normaalista °C	pilv.%:n vastaus %-yks.	sademäärä prosentteina normaalista	huom.
IV	± 0 (Itä-S. -1)	-15	40	
V	- 1	- 5	80	
VI	+ 0.5	± 0	80	(Sisä- ja Po.S. 100)
VII	- 1	+ 20	100-200	(Kilpisj. 280)
VIII	- 1	+ 10	100	(A 50, PK 150)
IX	+ 1.5-2	++55	100-150	
X	+ 0.5	?	n. 300	

Lumi sulii metsistäkin Etelä-Suomessa 20/4 mennessä, keräilyssä oli huhtikuussa vain n. 5/4 sekä aivan kuun lopussa. Toukokuu oli kolkko, paitsi alussa ja 16-19/5 lämmintä. 13-23/6 oli kesän ainoa kunnollinen kauniin sään jakso, Lapissa 15-19/6 hyvin lämmintä, Kevon maksimi 18/6 +32,8. ± koko heinäkuu oli atlanttisten matalapaineiden hallintaa, samoin pitkälti elokuuta, lopussa kauniimpaa. Koko loppusyksy huippusateinen mutta leuto, perhosia saattoi saada vuodenvaihteen yli.

Vaellussäitä oli seuraavasti: (2-3/5), (9-10/6), (28/6), (2/7), 14-15/7, 16-19/7(-20/7), 25/7 Itä-Suomeen lämmintä kaakosta, Lounais-Suomeen ei-niin-lämmintä Baltiasta, (23/8), 5-6/9, 7/9, 26/9, 1-2/10, (6/10).

Perhoskesän luonnehdinta: Huonoin perhos(ja loma-)kesä useaan vuoteen, heinäkuun jälkipuoliskon vaihtelevat vaellus- ja loikkausvirtaukset sentään paransivat lajimääriä ja pitivät keräilyjännitystä yllä, useimpia vars. vaeltajia kuitenkin niukasti. Poikkeuksellisten talvien ja kesienkin vuoksi loikkareiden määrittely on vaikeaa. Monien kotimaisten lajien kannat olivat heikot tai suorastaan romahtaneet, esim. H. humuli Tammissaareissa alle 10 % normaalista. Syitä etsittävä lähinnä edeltäneestä talvesta, kts. ed. Fenologisesti myöhäisin kesä v:n 1962 jälkeen.

Vaeltajista ja vaelluksista. Toukokuussa ei liene säistä päätellen tapahtunut vaelluksia: 16-19/5 ja myöhemmin saadut yksittäiset P. brassicae ja rapaet sekä P. maculipennis pistävät ounastelemaan kotimaista talvehtimistä. Edellisiä oli kesän mittaan hyvin vähän, niinpä Hankonien rantakaalit olivat elokuussa aivan koskemattoman näköisiä, jälkimmäisiä sentään kohtalaisesti. V. 10 talvehti melko hyvin (havaintoja 27/4-23/6 EH:ta myöten). Loppukesän polvi oli parisen viikkoa tavallisesta myöhässä: ensimmäiset tosin n. 10/8 mutta yleisesti vasta kuun lopulla ja syyskuussa, Mäntyharju vielä 6/10.

Kesäkuussa ei juuri tapahtunut, Leppävirran P. daplidice 12-16/6 ja Hattulan V. cardui 17/6 poikkeuksia. P. gammaa saatiin muutamia kuun puolivälin jälkeen.

2, jatkoa sää- ja vaelluskatsaukseen

Heinäkuun alkupuoliskolla lensi yleisesti kotimaista (pelkästään?) L. salicista- ja P. maculipennis saatiin Saanalta (7-11/7) ja Karigasniemestä (14/7) saakka.

Kuun jälkipuolisko oli tapahtumien aikaa: yli 20 lajin täytyy laskea vaeltaneen tai loikkailleen, vrt. tiedonannot. Kaksi peräkkäistä virtausta (14-15 ja 16-19/7) suuntautui meille Unkarin tienoolta, ja vielä 20 ja 25/7 lämpimät virtaukset sivusivat Itä-Suomea. Varsin vaeltajista saatiin vain P. daplidice 5, O. nubilalis 4, A. ypsilon 1 (27/7 Dragsfjärd) ja N. noctuella 1 ("21-30"/7 Virolahti). Muista mainittakoon P. palealis 7, E. trabealis 3, T. luctuosa 1 sekä P. cerussellus Imatralta 5, Mäntyharjulta ja Kuopiosta 1 yks. sekä koko joukko etelärannikolta, lienee ainakin loikkanut. N. chardinyi oli selvästi liikkeellä (19-)23-25/7 hyvin samanaikaisten yksittäislöytöjen perusteella. On kiintoisaa, että Viron Taevaskojassa laji lensi massoittain 18-20/7 (sec. Skvortsov), ja sopiva ilmavirtaus tuli siltä suunnalta, vrt. ed. Ehkä myös H. derasat ja S. urticae olivat loikkareita, samoin kaiketi mm. L. pudorina Lohjalta, Sipoosta ja Helsingistä sekä S. ornata Lohjalta. L. pyropatata taas ennemmin olivat edellisen vuoden vaelluksen kotimaisia jälkeläisiä. -Jäkäläkehrääjät käsittelee Antti Aalto.

Pitkin elokuuta ja syyskuun alussa tavatut C. adulterat (1/8 Kuopio ja Tuupovaara, enemmän kuun puolivälissä ja jälkipuoliskolla) lienevät olleet kotimaisia. A. pyramileta saatiin Kirkkonummen ja Porvoon väliltä 17/8, 7/9, 20/9 ja 4/10, joista ainakaan ensinmainittu ei sovi vaellussäihin; samoin P. sticticalis-yksilöistä (17) ensimmäinen, 12/8, on yllättävä, olivatko alkuvuoden vaelluksen jälkeläisiä? Loppukuusta lienee ollut liikettä, siksi 5 C. fulminean luopnetta on vaikea määritellä. Hankoniemellä olivat rantakaalit vielä elokuussa koskemattoman näköisiä, mikä kuvastaa hyvin Pieris-lajien vähälukuisuutta.

Syyskuun alkupuoliskolla sattui selviä vaelluksia. N. asiatican löydöt (3) saatiin jälleen yhteen kovan lounaisen "putken" kanssa. Ennemmin välittömästi seuranneen eteläisen (Baltian eteläpuolelta) virtauksen yhteyteen on asetettava seuraavat (erottelu subjektiivista): H. scutosa Joutsenosta, A. zollikoferi Hämeenlinnasta, C. sponsaa 3 sekä H. ultima 9, jälkimmäisistä 1 jo muutamaa päivää aikaisemmin ja 1 Lahdesta asti, muut olivatkin Virolahdelta. H. convolvulita saatiin yksittäisiä: 14/9, 24/9, 2/10 sekä julkaisemattomat n. 5/10 Kuopio (J. Piispanen sec. Savon Sanomat) ja 9/10 Lahti (V. Linnell sec. v. Bonsdorff), pääaalto lienee tullut lokakuun alun virtausten mukana. Tällöin saatiin myös P. saucia 1, M. stellatarum 1, A. zollikoferi 2, A. ypsilon Kuopiosta 2-4/10, P. gammaa ja mahdollisesti A. c-nigrumkin vaelsi (Helsinki, Sippo), sillä II gen. ei tunnu luontevalta. Myöhemmin saatiin vielä O. obstipata.

Eräiden vaeltajien yhteismääriä: P. daplidice 6, C. hyala 0, V. cardui 1, V. atalanta 5 (yksitellen 31/7-24/9), A. atropos 0 (+ 1 näköhav.), H. convolvuli 5, A. ypsilon n. 5, A. fennica 1, N. noctuella 2, P. sticticalis 17 ja O. nubilalis 4. Määrät ovat siis poikkeuksellisen alhaisia, mikä selittyy sillä, ettei kesäkuukausien aikana sattunut ainuttakaan klassista "venäläistä" vaellusvirtausta. Myös P. brassicae ja rapae sekä P. gamma ja P. maculipennis olivat suht. tai hyvin vähälukuisia. Myös Virossa kesä oli vaeltajien kannalta vaatimaton (Skvortsov).

Erillisen luettelon vaeltajahavainnoista jätti 25 henkilöä, joille kaikille suuri kiitos, ja lisäksi tiedonannoista saatiin paljon aineistoa. Erityisen miellyttävää oli saada Viron havainnot mukaan (Skvortsov), terveisiä ja kiitoksia!

Huom.: Kestorysämerkintää " " on päivämäärän yhteydessä käytettävä aina milloin on kyse yli yhdestä yksilöstä, muuten tulee sekaannuksia!

Kauri Mikkola: Spilosoma urticaen määrittäminen.

KAISILA (1946) on Ann. Ent. Fenn.:ssa kirjoittanut, ettei suurimmaksi osaksi valkea tuntosarven siima ole luotettava S. urticaen tuntomerkki, vaan että on tarkattava δ :den tuntosarvien kampahampaiden pituutta, mistä jo v. HEYDEMANN (1859) oli maininnut mutteivät muut käsikirjat. Kiertokirjeessä 5/1964 Ilkka Jalas luettelee lajin tuntomerkkejä. Etusiipien vähäinen täplitys on kuulunut näihin aina meillä, mutta FORSTER & WOHLFAHRTista (1960) löytyy tarkkaan lukien pieni varaus: "meist viel weniger...".

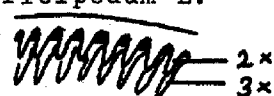
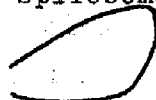
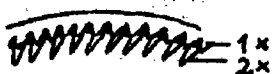
Aiheen esitykseen antoi hyönteismuseon palearktisen Spilosoma-aineiston (24 S. urticaeta) revidointi, joka osoitti, että S. urticaellakin voi olla etusiivissään täysi täplitys. Eräälläkin leningradilaisella koiralla on kummassakin etusiivessään lähes 20 pistettä (silti laji on paljon useammin yksivärinen kuin lubricipedum). Harhaanjohtavan tuntu-merkin vuoksi laji on voinut joskus jäädä huomaamatta.

S. urticaen tuntomerkit lubricipedumiin verrattuna ovat seuraavat:

- laji on kapeampi- ja suipposipisempi, mm. etusiiven takanurkka on vaikeasti paikallistettavissa. Tärkeä habitustuntomerkki. Kuva.
 - laji on väriltään kalkki valkea, kellervä vivahte lienee aina (tuoreissa yksilöissä) S. lubricipedumin tuntomerkki.
 - lajin takasiivissä ei yleensä ole lainkaan keskipilkkua ja jos sellainen on, niin vain alapinnalla (kuultaa läpi) ja pieni ja terävähkö. S. lubricipedumilla lienee aina (?) keskipilkku, yleensä myös yläpinnalla, isohko, pyöreämuotoinen, ikäänkuin levinnyt, pienimmillään alapinnalla yl. kaksiosainen. Yläpinnan selvä pilkku karsinee aina urticaen pois.
 - δ on aina helposti ja varmasti määritettävissä tuntosarvien kampahampaiden lyhyden perusteella, kun vain on osattu tallettaa oikea yksilö. Lajien eripaksuiset tuntosarvet näkee jopa paljain silmin. S. urticaen etummaisat kampahampaat ovat tuntosarven rungon paksuuden pituiset, taemmat kaksi kertaa pidemmät, kun taas lubricipedumin etummaisat ovat kaksi kertaa ja taemmat kolme kertaa runkoa pidemmät.
- Siivenmuoto ja δ :n tuntosarvi edestäpäin katsottuna:

Spilosoma urticae Esp.

Spilosoma lubricipedum L.

Pirkka Utrio: Haihtuvat käymistuotteet perhoshoukutteina

Käymissyöttien houkutevaikutuksia perhosiin tutkittiin kenttäkokein vv. 1969 - 71 Vantaan Mustavuorella ja Tvärminnen eläintieteellisellä asemalla. Alustavissa kokeissa todettiin, että leivinhiivan käyttämät puhtaiden sokereiden vesiliuokset antoivat yhtä hyviä tuloksia kuin traditionaalinen syöttineste (fariinisokeri + olut + leivinhiiva), joten syöttinesteen houkuttelevat komponentit syntynevät pääasiallisesti käymisprosessin yhteydessä. "Luonnolliset" lähtöaineet (esim. fariinisokeri, hunaja, mahla, siirappi jne.) saattavat vaikuttaa käymisessä syntyvien yhdisteiden runsauteen, mutta todennäköisesti niillä ei ole mainittavaa merkitystä houkuteaineiden laadun suhteen.

Fariinisokeri/olut -syöttinesteestä tehdyn kaasukromatografisen analyysin antamien viitteiden mukaan testattiin yli 30 syöttinesteessä esiintyvää puhdasta yhdistettä vesiliuoksina. Lähes kaikki houkuttelivat perhosia, joskin yksityisten yhdisteiden teho oli syöttinesteeseen verrattuna melko heikko. Erikoisesti Cymatophoridae- ja Noctuidae-heimojen lajeja houkuttelivat isoamyylialkoholi ja etikkahappo, Geometridae-lajeja taas etanoli, fenyylietyylialkoholi ja asetoni. On ilmeistä, että mitään "avainyhdistettä" ei käymisprosessissa synny, vaan houkutevaikutus on pääasiassa synergistinen, ts. se voimistuu seoksia käytettäessä. Kahdeksan yhdistettä käsittävän "synteettisen" syöttinesteen teho oli 60-70 % tavallisen syöttinesteen tehosta, vaikka nämä yhdisteet erikseen testattuina antoivat yhteensä vain n. 25 % tehon.

Puhtaita yhdisteitä käytettäessä on otettava huomioon, että perhoset tulevat syönteille etsimään ravintoa, ts. pelkkä houkutteleva haju ei saa niitä jäämään tavallisille avosyönteille. Syöttiliuokseen on lisättävä ravintoa, "syömiskiihoketta" (esim. sokeria), jotta perhoset asetuisivat aloilleen pyydystämistä varten; syöttirysiä käytettäessä ei "syömiskiihoketta" tietenkään tarvita. Toinen käytännössä huomioitava seikka on houkuttelevan liuoksen konsentraatio; houkuttelevakin haju kääntyy liian väkevänä karkoittavaksi. Nyrkkisääntönä voidaan pitää, että helposti haihtuvaa (pienimolekyylistä) yhdistettä tarvitaan korkea konsentraatio (esim. etanoli n. 80 000 mg/l), vaikeasti haihtuvaa (suurimolekyylistä) taas pieni konsentraatio (esim. dekanoli n. 0,1 mg/l). Syöttirysiä käytettäessä ei liuoksen väkevyys ole niin merkityksellinen, sillä karkoittava konsentraatio saavutetaan tavallisesti vasta muutaman sentin etäisyydellä syötistä tai sen tuntumasta, jolloin perhonen jo on syöttirysin sisällä.

Olavi Sotavalta: Keruukokemuksia Alaskassa kesällä 1974

Prof. Olavi Sotavalta selosti keruukokemuksiaan Alaskassa, johon hänet oli kutsuttu Alaskan yliopiston Institute of Arctic Biologyn järjestämälle ja National Geographic Societyn rahoittamalle tutkimusmatkalle ao. valtion luoteisosiin, "pohjoisrinteelle". Muiden osanottajien jäätyä tulematta oli ainoana matkatoverina retken johtaja, Alaskan perhosfaunan kartoittaja ja paras tuntija tri K.W.Philip Fairbanksista. Matka Alaskaan tapahtui pohjoisnavan kautta lentäen 17.6. Ensimmäinen matkan kohde perillä oli Utukok-joen laakso ($69^{\circ}15'N$, $160^{\circ}0'W$), johon lennettiin kolmipaikkaisella tilauskoneella. Seutu oli Utsjoen-Lapin kaltaista laakiota, jota reunustivat vuoret 3-5 km etäisyydellä; teitä ja asutusta ei ollut. Keruuta suoritettiin sekä vuorilla, välimaastossa mätäs- ja pensas- sekä varputundralla, suolla, jokitörmän kuruis- sa että joen hiekkasaarilla. Määritetty lajiluettelo oli seuraava:

<u>Parnassius evermanni</u>	<u>Erebia rossii</u>	<u>Archanarta</u> spp.
<u>Pieris napi</u>	<u>E. disa</u>	<u>Pachnobia</u> spp.
<u>Colias hecla</u>	<u>E. fasciata</u>	<u>Caloptilia hohenwarthi</u>
<u>C. thula</u>	<u>E. youngi</u>	<u>Noctuidae</u> spp.
<u>C. nastes</u>	<u>E. theano</u>	<u>Psychophora sabinii</u>
<u>Boloria napaea</u>	<u>E. "dabanensis" (nova sp.)</u>	<u>Aspilates</u> spp.
<u>Clossiana frigga</u>	<u>Oeneis bore</u>	<u>Geometridae</u> spp.
<u>C. improba</u>	<u>O. melissa</u>	<u>Acerbia alpina</u>
<u>C. polaris</u>	<u>O. polixenes</u>	<u>Pararctia lapponica</u>
<u>C. freija</u>	<u>Agriades glandon aquilo</u>	<u>gibsoni</u>
<u>C. chariclea</u>	<u>Dasychira rossii</u>	<u>P. subnebulosa</u>
<u>C. distincta</u>	<u>Anarta & Sympistis</u> spp.	<u>Orodemnias quenseli</u>

7.7. lennettiin toiseen kohteeseen, Kivalina-joen lähdehaaroille De Long-vuoristoon ($68^{\circ}16'N$, $163^{\circ}27'W$). Seutu oli niittyistä alppi- maastoa, välittömässä läheisyydessä n. 1000 m vuoret, jotka niittyjen ohella olivat keruukohteita. 9.7. lähtien muutaman päivän ajan tapahtui jokilaakson kautta monikymmentuhatpäinen karibuvaellus. Täällä tavattiin kaikki edellisen kohteen perhoslajit lukuunottamatta Dasychiraa, eräitä yökkösiä, mittareita ja arctiideja sekä lisäksi seuraavaa:

<u>Papilio machaon</u>	<u>Coenonympha tullia ssp.</u>	<u>Pyrgus centaureae</u>
<u>Euchloe creusa</u>	<u>mixturata</u>	<u>Anomogyna</u> sp.
<u>Colias palaeno chippewa</u>	<u>Plebejus argyrognomon</u>	<u>Acsala anomala</u> (Arc-
<u>Clossiana eunomia</u>	<u>Vacciniina optilete</u>	tiidae)

Viimeksi mainittu laji on vain Alaskasta alle 10 yksilönä tunnettu suurharvinaisuus. Näytteillä oli tämä sekä näyteyksilöt muun materiaalin lajeista kotimaisine vertailukohteineen ynnä P. lapponica gibsonin eläviä 2. sukupolven toukkia ja vastakuoriutuneita 3. sukupolven aikuisia. Esittäjä kiinnitti erityistä huomiota alaskalaisten ja kotimaisten yksilöiden vertailuun seuraavissa lajikomplekseissa: Colias nastes ja thula sekä Oeneis bore ja melissa. Lisäksi oli mukana Fairbanksin läheltä ja kaupungista kerättyä aineistoa: Pontia occidentalis, Euchloe ausonides, Polygonia gracilis, Erebia discoidalis, Plebejus saepiolus, Glaucopsyche lygdamus, Carterocephalus palaemon ja Erynnis persius sekä yökkösiä ja mittareita ja yksi lasisiipinen. - Kummassakin pohjoisessa matkankohteessa oli päiväperhosten runsaus aivan tavaton, paljon suurempi kuin missään meikäläisissä olosuhteissa. Sää oli kaunis ja aurinkoinen suurimman osan aikaa, vaikka vettä ja luntakin satoi, lämpötila oli nollassakin, mutta toisaalta lähellä +30°C viiden päivän hellekauden aikana. Paluumatka Alaskasta tapahtui 23.-24.7. - Esitystä valaistiin myös lukuisilla kuultokuvilla.

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA r.y.
LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND r.f.
Pohjoisranta 16 A 11 00170 HELSINKI 17
puh/tel 90-628560

1975-02-18

Kiertokirje n:o 2/1975
=====

HELMIKUUN KOKOUS

12.2.1975 pidetty kokous oli samalla seuran 20.vuosikokous. Kokouksessa oli läsnä 98 henkeä. Puhetta johti ESKO SUOMALAINEN. Sihteerinä oli ANTTI AALTO

Vuosikokousasiat

Vuosikokouksen puheenjohtajaksi valittiin ROBERT v. BONSDORFF ja sihteeriksi ANTTI AALTO.

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin KAJ SAVONIUS ja MAGNUS LANDTMAN

Esitettiin seuran vuosikertomus, joka hyväksyttiin tiedonantoja koskevaan osaan tehdyn muutoksen jälkeen. Kirjastokertomus, nuorisajaoston toimintakertomus ja tiliasema luettiin. Seuraavaksi luettiin tilintarkastajain kertomus, jossa ehdotettiin tili- ja vastuuvapauden myöntämistä johtokunnalle vuodelta 1974, joka myönnettiin tiinkin yksimielisesti.

Johtokunnan laatima taloussuunnitelma vuodelle 1975 hyväksyttiin. JÄSENMAKSUT vuodelle 1975 jäivät edellisen vuoden vastaavien suuruisiksi: VARSINAINEN JÄSEN: 15.-, opiskelijajäsen 8.-, perhejäsen 6.- ilman omaa kiertokirjettä ja 8.-, mikäli sellaisen haluaa. Ainaisjäsenen jäsenmaksu on 10 kertaa vastaavan jäsenen (EI OPISKELIJA-) jäsenmaksu. Seuran kirjoissa olevilta (Jäseniksi ehdotetuilta) alle 15-vuotiailta peritään kiertokirjeen korvauksena 8.-/vuosi.

Seuran johtokuntaan valittiin: Puheenjohtaja ESKO SUOMALAINEN, varapuheenjohtaja HARRY KROGERUS, sihteeri ANTTI AALTO, jäsenet JOUKO KAISILA, KAURI MIKKOLA ja ILKKA JALAS. Rahastonhoitajaksi valittiin edelleen KAUKO HELOMAA. Nuorison edustajaksi johtokuntaan valittiin edelleen JARMO LAITINEN. Muiksi toimihenkilöiksi valittiin II sihteeri MARTTI ATTILA, kirjastonhoitaja ERKKI FRANSSILA ja tiedonantotoimittaja VESA VARIS. Keräilytarvikkeiden välitystoiminnan hoitajana vuoden alusta toiminut INKA KULLBERG joutuu paikakunnalta muuttom takia jättämään tehtävän. Kokouksessa ei päätetty seuraajaa hänelle, vaan johtokunta valtuutettiin etsimään sopivaa henkilöä tähän toimeen.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin OLLI LEHDON kieltäytyttyä KALLE WETTENHOVI ja OSMO PELTONEN, varalle WALTER HACKMAN ja ANTTI PEKKARINEN.

SEURAN ANSIOLEVYKE N:O 1 jaettiin koko seuran toiminnan ajan puheenjohtajana ansiokkaasti toimineelle professori ESKO SUOMALAISALLE. Levykkeen luovutti HARRY KROGERUS.

VUOSIKOKOUSESITELMÄN pitivät ESKO SUOMALAINEN ja JUHANI LOKKI aiheesta Solenobia triquetrella Hb.:n jääkauden jälkeiset vaiheet. Lähinnä entsyymien kromatografiseen tutkimukseen pohjautuva esitys aiheutti vilkasta keskustelua myös muista maassamme tavatuista saman heimon lajeista, joista esitelmöijät kertoivat samankaltaisen tutkimuksen olevan käynnissä.

Muut viralliset asiat

KAURI MIKKOLA jakoi tunnustuspalkinnot kolmelle eniten melanisminäytteitä keränneelle. Tutkimusta, joka on saanut jo julkisuuttakin, varten on saatu kerättyä edustava näyte useasta lajista, jotka ovat viime aikoina kehittäneet tummia muunnoksia.

Esitettiin luettelo jäsenistä, jotka ovat jättäneet maksamatta kahden vuoden aikana jäsenmaksunsa. Seuran sääntöjen mukaan heidät tulkitaan eronneiksi seurasta. Kokous päätti kuitenkin myöntää jatkoaikaa Reino Seppäselle, joka kuuluu nuorisosaostalon johtokuntaan, maaliskuun kokoukseen asti. Mikäli joltain muulta on epähuomiossa jäänyt jäsenmaksu maksamatta, voidaan sääntöjen mukaan henkilö hyväksyä pyynnöstään seuran jäseneksi uudelleen ilman tavänomaista vaalia.

SEURAN UUSIKSI JÄSENIKSI valittiin Leo Johannes BJÖRKROTH, Eero Tapio HALME, Tom Juha HÖGMAN, Ismo Antero KANKKUNEN, Juha Olavi LAHTINEN, Matti NUORTEVA, Olli Henrik ELFVING, Seppo Sakari PERÄLÄ ja Heikki Olavi VIRKKUNEN

Uusiksi jäseniksi ehdotettiin ELINA Kianto, Timo Tapio LINDBERG, Birgitta Elisabeth MALM, Martti Pellervo NENONEN ja Jari PIIRONEN, joiden vaali on seuraavassa kokouksessa.

Jäseniksi ehdotettiin myös seuraavat alle 15-vuotiaat, jotka seuran sääntöjen mukaan valitaan jäseniksi seuraavassa kokouksessa 15-vuotispäivästään: Juha ALANEN, Viljo LIMNELL, Jari Timo NENONEN, Ari NEVALAINEN, Tenho Ensio RUUSKA, Erkki-Jaakko SOMERSALO, Kimmo Juho VESÄNDER ja Timo Lasse VUORI.

Seura järjestää kuluvana vuonna VALOKUVAUSKILPAILUN, jonka toimikuntaa ei vielä ole nimetty. Tarkempi esittely tapahtunee keväällä aikana, jotta kuvausaikaa jäisi mahdollisimman paljon kesää 1975.

Seuran kiertokirjehakemisto ei vielä ole valmistunut, mutta se saataneen jakeluun jo kevätkaudella. Johtokunta on päättänyt panna entisen mallin mukaisesti kunakin vuonna ilmoitettujen maalle uusien suurperhoslajien kuvilla varustettu VUOSIKERTOJEN KANSILEHTIÄ. Kuvat on luvannut piirtää TUIJA SALMI.

APURAHA

Kokous hyväksyi johtokunnan esityksen, jonka mukaisesti julistetaan haettavaksi ~~xxxxxxx~~ mk 500,- yhtenä tai useampana apurahana. Apuraha on tarkoitettu lähinnä nuorille tutkijoille ja/tai vähän tutkittujen alueiden perhosten tutkimiseen. Hakemukset perusteluineen on jätettävä sihteerille johtokunnalle osoitettuna 31.3.1975 mennessä.

Lahjoitus

Toimittaja PAAVO EINI Yleisradiosta on lahjoittanut seuran kirjastoon teoksen L.G.Higgins-N.D.Riley: A Field Guide to the Butterflies of Britain and Europe. Lahjoittajalle suuret kiitokset!

Ilmoitettiin Suomen Hyönteistieteellisen Seuran kutsuneen Seuran edustajaa osallistumaan 40. vuosikokoukseensa. Johtokunta lähettää edustajan.

KUUSAMON SUURPERHOSISTA

haluaa tietoja JUHANI ITÄMIES, osoite: Eläinmuseo, Kasarmintie 8, 90100 OULU 10. Asiaan liittyviä lomakkeita (mm. lajileuttelo) on saatavana myös sihteeriltä.

KORJAUS

Edelliseen kiertokirjeeseen oli merkitty ehdotetuksi jäseneksi Jari Olavi Sundqvist, jonka pitää olla SANDQVIST. Valitan tapahtunutta erehdystä.

NUORISOJAOSTO

Seuraava nuorisajaoston kokous pidetään yliopiston eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa keskiviikkona 5.3.1975 klo 18.30. Kehoitetaan näyttämään tätä kiertokirjettä kutsuna myös VANHEMILLE, koska kokouksen ohjelma on suunniteltu vanhempien mukanaoloa silmälläpitäen: ESKO SUOMALAINEN: Perhoskeräily ja tiede, ILKKA JALAS: Perhoskeräily harrasteena ja MARTTI ATTILA: Perhoskeräilyssä käytettävät myrkyt. Kokouksen toivotaan valaisevan Seuran toimintaa myös kerääjien vanhemmille.

MAALISKUUN KOKOUS

Seuran kuukausikokous pidetään samassa paikassa keskiviikkona 12.3.1975 klo 19.15. Kokouksen ohjelmassa on KAURI MIKKOLAN esitelmä aiheesta elävänä pyydystävät valorysät ja erilaiset lamput. Lisäksi virallisena ohjelmana käydään keskustelu aiheesta tulisiko kaikki esitetyt tiedonannot julkaista kiertokirjeissä vai tulisiko osa vain säilyttää arkistossa ja jos, niin mitkä? Keskustelun alustaa VESA VARIS. Kokoukseen toivotaan lisäksi tiedonantaja. Kokoukseen saataneen kiertämään uudelleen OLAVI SOTAVALLAN Alaska-esitelmän näytteet. Huhtikuussa on kokous 9.4.1975.

Tervetuloa kokouksiin

Sihteeri

Antti Aalto

Jk. Tilatut hyönteisneulat ovat saapuneet. Kyynti aloitetaan nuorisajaoston kokouksessa 5.3 ja kuukausikokouksessa 12.3.75.

NUORISO. Vanhemmat mukaan nuorisajaoston kokoukseen 5.3.75.

Olli Lehto: Sveitsin alppien päiväperhosista

Havainnot Sveitsin päiväperhosfaunasta esitettiin esitelmöitsijän touko-heinäkuussa 1971 suorittamaan keräilyyn nojautuen. Pääasialliset keräilypaikat olivat Einsiedeln ympäristöineen Schwyzin kantonissa 900-1200 m korkeudessa suurimman osan kesä-heinäkuuta, Madulain ja lähiseudut Engadinissa (1600-2900 m, 2-10.7) ja Zermatt ympäröivine vuorineen Wallisissa (1600-3150 m, 29-31.7). Toukokuussa keräily jäi vähäiseksi ja kesäkuussa sitä häiritsi kolea ja sateinen sää, mutta heinäkuu oli lämmin ja aurinkoinen.

Saalis oli 119 päiväperhoslajia, joka on suunnilleen 2/3 Sveitsin alueelta tavatuista. Useimmat näistä esiintyivät runsaslukuisina. Eräin paikoin, mm. Lenzerheiden kukkaniityillä (1500 m) ja Madulainin navettojen liepeillä (1700 m), perhosten sekä runsaus että lajimäärä oli uskomattoman suuri vetäen vertoja tropiikkiin luvuille. Alppiniityillä, parin kilometrin korkeudesta ylöspäin, lenteli aivan yleisinä suuri määrä lajeja, joita alempana ei lainkaan esiintynyt. Keräily oli sikäli helppoa, että välimatkat olivat lyhyet ja korkealle vuoristossa pääsi monin paikoin erilaisia köysiratoja käyttäen. Suuremmoiset maisemat tekivät jo muutenkin mielenkiintoiset keräilymatkat sitäkin mieleenpainuvimmiksi.

Lyhyenä luettelona tyypillisistä alppien perhosista voi mainita seuraavan; korkeusluvut viittaavat omiin havaintoihin. Parnassius apollo oli verraten yleinen ja laajalle levinnyt (1200-1800 m); P. phoebus oli paikallisesti yleinen Engadinissa vuoripurjojen lähellä (n. 1800 m); P. mnemosyne löytyi vain yhdestä paikasta Glaruksesta (1500-1700 m), mutta siellä sitä oli massoittain; Pieris napi bryoniae oli aika yleinen varsinkin Einsiedelnin seudulla (1300-1500 m); Pontia callidice kaikkialla, kunhan oltiin riittävän korkealla (2200-3150 m); Colias phicomone niinikään laajalle levinnyt ja tavallinen puurajan lähellä olevilla niityillä (1500-2000 m); C. palaeno kosteilla paikoilla korkealla (1600-1800 m), päämuotoa pienempi ja keltaisempi; Inachis io lenteli Diavolezzalla lähes 3000 m korkeudessa kivikossa lumen keskellä. Se oli Engadinissa aika yleinen puurajan yläpuolella ollen tietenkin tavallinen myös alhaalla; Aglais urticae oli myös Diavolezzalla, ulkonäkö ei mitenkään poikennut meikäläisestä; Boloria pales erittäin runsaslukuinen alppiniityillä kaikkialla (1800-2500 m) vaihdellen suuresti alapuolen väritykseltään; Clossiana euphrosyne hyvin

yleinen alhaalta puurajan yläpuolelle, C. selene sitävastoin pikemminkin harvinainen; Euphydryas aurinia debilis (1700-2500 m) ja E. cynthia (1900-2900 m) tyypillisiä alppiniittyjen perhosia; kirjavan Melanargia galathean massaesiintyminen Einsiedelnin niityillä (1000 m) oli varsin erikoinen näky; Oeneis glacialis Engadinissa tavallinen korkeilla paikoilla (1800-2100 m); Erebia-suku oli lajirikas (esitelmöitsijä sai 18 lajia, joista lähes kaikki olivat ainakin paikallisesti yleisiä), ja eräät lajit, varsinkin E. melampus, esiintyivät erittäin runsaslukuisina, ja monet olivat sekä maantieteellisesti että jopa paikallisesti varsin muuntelevia. Tavallisia lajeja E. medusa ja E. aethiops lukuunottamatta niitä ei lennellyt aivan alhaalla. E. ligea, meikäläistä suurempi, oli yleinen Einsiedelnin havumetsissä (900-1200 m); E. euryale monin paikoin vieläkin yleisempi, (900-2200 m), Madulainissa niitä näkyi joukoittain lannan hullaannuttamina; E. manto oli Einsiedelnin ympärillä jo pienellä alueella n. 1200 m korkeudella sangen muunteleva; E. pluto lenteli vain erittäin korkealla karuilla soramailla (2900-3100 m); E. gorge esiintyi plutoa alempanakin, mutta Zermattin vuorilla se oli leimaa antava hyvin korkealla, mm. aivan yleinen Gornergratilla 3100 m korkeudessa; E. tyndarus oli yksi alppiniittyjen varkioperhosia (1800-2500 m), sen runsaslukuisuus oli kääntäen verrannollinen varsin rajoitettuun levinneisyysalueeseen; E. pandrose, aivan Lapissa lentävän näköinen, oli niinikään yleinen mutta yleensä tyndarusta korkeammalla (2300-3000 m); Coenonympha gardetta myös tyypillinen alppiniityillä (1200-1900 m); Palaeochrysophanus hippothoe alamaissa meikäläistä muotoa muistuttava, korkeammalla n. 1500 m korkeudessa kirkasvärisempi; Cupido minimus hyvin yleinen kaikkialla, paikoittain lähes massaesiintymisiä, alhaalta 2200 metriin; Maculinea arion oli yleinen Engadinissa (1100-2000 m); Vacciniina optilete korkealla, samoilla paikoilla kuin C. palaeno; Albulina orbitulus alppiniityillä, paikoittain hyvinkin runsaana (1800-2100 m); Agriades glandon karuhkoilla niityillä (2000-2700 m); Hesperidejä lenteli alppiniityillä usein erittäin runsaasti. Pyrgus malvae ja alveus esiintyivät alhaalta puurajan yläpuolelle; yleisin Pyrgus Engadinissa lienee ollut cacaliae (2300-2500 m); Carterocephalus palaemon oli alhaalla monin paikoin tavallinen, esim. Zürichin metsissä toukokuussa, esiintyen Engadinissa myös korkealla.

Esitys rakentui oleellisesti heijastettujen kuvien varaan, ja näytteillä oli eri korkeuksille luonteenomaisia perhosia.

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA ry.
LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND rf.
Pohjoisranta 16, A 11, 00170 HELSINKI 17
puh 90-628560
1975-03-18

Kiertokirje No 3/1975

MAALISKUUN KOKOUS

Kokouksessa 12.3.1975 oli läsnä 114 henkeä, puheenjohtajana ESKO SUOMALAINEN, sihteerinä allekirjoittanut.

ESITELMÄN piti KAURI MIKKOLA olävänäspyydystävistä valerysistä ja erilaisista lampuista. Vilkas keskustelu seurasi esitystä, jonka referaatti liitteenä.

KIRJALLISUUTTA esiteltiin: OSMO HEIKINHEIMO esitteli DDR:ssa julkaistun sarjan Beiträge zur Insektenfauna der DDR osan Lepidoptera-Crambidae, tekijät G.PETERSEN, G.FRIESE & G.RINNHOFER. Sarjaa on julkaistu Beiträge zur Entomologie-lehdessä, joka ilmestyy Berliinissä. Selostusta tästä osasta on liitteenä. Sihteerini esitteli italialaista Euroopan yökkösten luetteloa, jonka ovat tehneet F. HARTIG ja F. HEINECKE: Elenco sistematico dei nottuidi Europei. Tämä on julkaistu Barin yliopiston sarjassa. Lisäksi oli kiertämässä englantilainen Kloets & Hincks: Revised Catalogue of British Lepidoptera. Nomenklatuuri on huomattavasta muuttunut näissä omaan Katalogukseen verrattuna.

Seuran uusiksi jäseniksi valittiin Elina Kianto, Timo Tapio Lindberg, Birgitta Elisabeth Malm, Martti Pellervo Nenonen, Jari Piironen, Esa Järvinen, Juhani Timo Kalaranta ja Juha Suhonen.

Seuran jäseniksi ehdotettiin Juhani Antero Kakkuri, Antti Uolevi Kuusele, Pekka Ilmari Matikka, Lauri Sakari Nuoraho, Jouko Nurminen, Veikko Piironen, Markku Eero Sakari Pulkkinen, Pauli Saari, Markku Varesvuo, Tero Pekka Viherho, Markku Vikman ja Kari Olavi Väilä, jotka ovat täyttäneet 15 vuotta ja joiden vaali on huhtikuun kokouksessa. Lisäksi esitettiin jäseniksi seuraavat alle 15-vuotiaat Ari Olavi Kokkonen, Kimmo Nurro, Ari Jukka Robert Peckarinen, Petri Olavi Puromies, Arto Juhani Roslund ja Juha-Petri Olavi Vasko. Heidät valitaan täytettyään 15-vuotta, aina seuraavassa kokouksessa.

TIEDONANNOT

Kokouksessa esitettiin joitakin tiedonantoja, joista erillisessä liitteessä. Lisäksi oli uudelleen nähtävänä Olavi Sotavallan Alaskasta keräämää materiaalia ja joulukuun kokouksen 1975 aiheeseen liittyen lisää diapositiivikuvia.

Kokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti johtokunnan ehdotus tiedonantojen julkaisemisesta, jonka mukaan yleisiä lajeja koskevia tiedonantoja ei julkaista kiertokirjeen tiedonantoliitteissä, ellei havainnolla ole oleellista merkitystä. Merkityksellisyyden päättää tiedonantotoimittaja, neuvotellen tarvittaessa Kouko Kaisilan ja Kauri Mikkolan kanssa. Tarkat tiedonantoja käsittelevät ohjeet ovat jälkeen seuraavassa kiertokirjeessä. Yleistenkin lajien uusilla alueilla tavatut löydöt, runsausvaihtelut yms. ovat kuitenkin tärkeää tietoa, joten niitä koskevat tiedonannot arkistoidaan mielellään saataville seuran arkistoon. Tiedonantokeskustelussa evästettiin johtokuntaa yhteydenpitoon yliopiston ATK-tietojenkeräykseen.

Maaliskuun kokouksen jälkeen 12.-13.3.75 aikana katosi Luentosalin välihuoneen kaapin päältä 20 hyönteislaatikkoa sisältänyt paketti. Epähuomiossa pois viennyt kehoitetaan palauttamaan paketin eläinmuseon vaatenaulakon hoitajalle!

Kesän 1975 VALOKUVAUSKILPAILUN toimikunna muodostavat SAKARI NENYE, WALTHER HACKMAN ja OLLI LEHTO. Kilpailusta lisää myöhemmin.

Seuran NUORISOJAOSTON puheenjohtaja vaihtuu. Uusi puheenjohtaja huhtikuun 1975 kokouksesta lähtien on KAJ SAVONIUS.

ARPAJAISET ja HUUTOKAUPPA aiotaan entiseen tapaan pitää toukokuun kokouksen yhteydessä. Kaikkia halukkaita LAHJOITTAJIA tarvitaan ja pitäisi heidän ottaa yhteys IILKA JALAKSEEN, joka toimii järjestäjänä. Lahjoituksina tulevat kysymykseen perhoset, keräilyvälineet, kirjallisuus ym.ym. Kaikenlaista tilanteeseen sopivaa vastaanotetaan kiitollisuudella. I. JALAS toivoo huhtikuun kuluessa tietoa lahjoituksista osoitteella Topeliuksenk. 3 a A 12 00260 HKI-26, puhelin 90-493940.

NUORISOJAOSTON HUHTIKUUN KOKOUS pidetään tutustumiskäyntinä reht. A.V.V. MIKKOLAN kokoelmiin kahdessa osassa. Keskiviikkona 2.4.75 klo 18 ja torstaina 3.4.75 klo 18. Osoite on Merikatu 29 B.8.

ENNAKKOILMOITTAUTUMINEN kokouksiin on pakollinen puhelimella 631643/Kullberg.

HUHTIKUUN KOKOUS pidetään eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa keskiviikkona 9.4.1975 klo 19.15. Ohjelmassa on tohtori ARVI ULVISEN esitelmä Koillis-Kymenlaakson päiväperhosista. Ennen kokousta määritystä, keräilyvälineiden myyntiä, paikanmääritystä yms. Tiedonantoja ja näytettävää mukaan!

Tervetuloa

Sihteeri Antti Aalto

Liite kiertokirjeeseen 3/1975

Kauri Mikkola:

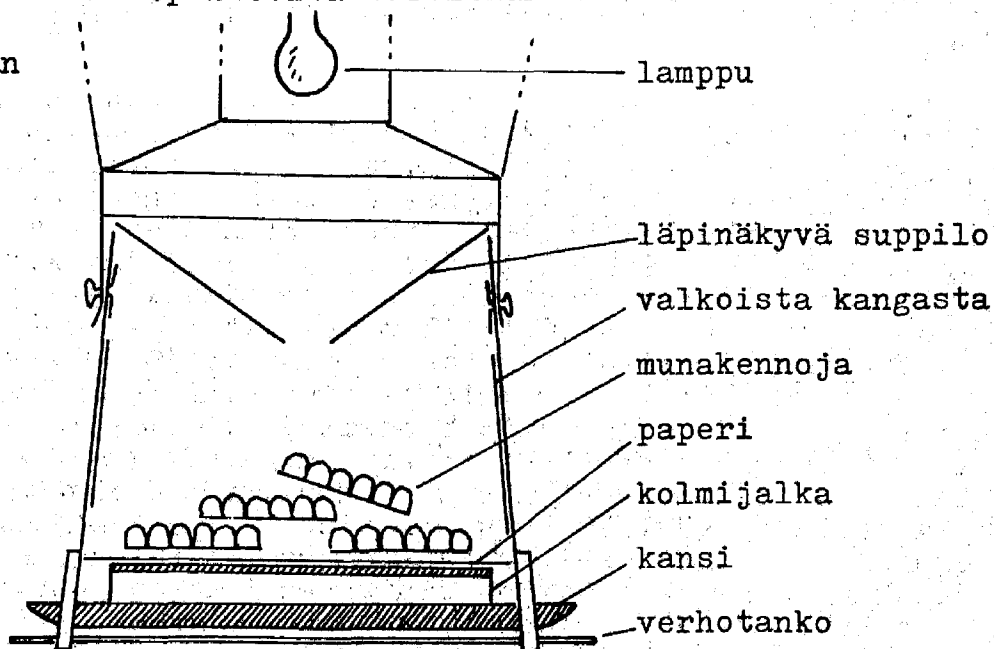
Elävänä pyydystävistä rysistä ja erilaisista lampuista.

1. Tappavien perhosrysiä käyttäminen Suomessa saavuttanut kohtuuttomat mittasuhteet. Mm. Englannissa ja Tanskassa jyrkkä ohjesääntö rajoittaa keräilyä, eikä tapporysiä muutenkaan käytetä paljon muissa Pohjoismaissa. Vielä 1920- ja -30 -luvulla lintuja ammuskeltiin vapaasti "tieteellisessä" tarkoituksessa, mutta tästä on kauan sitten luovuttu. Ehkä vastaavasti tätä aikaa pidetään vielä joskus perhostutkimuksemme pimeänä jaksona. Luonnonsuojelullisista ja eettisistä syistä olisi mahdollisimman pitkälti luovuttava tapporysistä: olisi toisaalta muunnettava niitä elävänä pyydystäviksi, toisaalta rajoitettava rysämäärät sellaisiksi, että rysät koetaan riittävän usein ja aineistot hallitaan kunnolla.

Esitelmöitsijä oli suhteellisen onnistuneesti muuntanut Jalas-malisen rysän elävänä pyydystäväksi (ep). ep:ssä suppilon ylähelmoihin on kiinnitetty nurinpäin 25-40 litran vetoinen muovipytty, josta pohja on sahattu pois. Rysä koetaan poistamalla kansi, joka on kiilattu kädensijojen varaan verhotangon pätkällä. Ennen kokemista pyttyyn pudotetaan eetterituppo 15 min:ksi, jonka jälkeen saalis on kannella kuin tarjottimella, ja tallentamiset ja muis-tiinpanot voidaan tehdä. Virkoava saalis piilotetaan toimenpiteiden jälkeen luontoon.

Suppilo on läpinäkyvä liian lentelyn ja poispääsemisen estämiseksi. Pohjalla on kolmijalkateline, jonka päällä oleva paperi ulottuu reunoihin, joten melko valikoidusti kovakuoriaiset putoavat reunaan tullessaan alatilaan. Kolmijalalle on ladottu munakennoja, joissa suuri osa perhosista lepäilee. Pytyn seinille on liimattu valkoisia kangassuikaleita. Vilkkaimpina iltoina jouduttiin vielä käyttämään myrkkyä, mutta yleensä saalis oli hyväkuntoista, mikrotkin usein aivan virheettömiä. Useita "hyviä" naarasyksilöitä saatiin elävinä munituksiin. -ep-ideoita tarvitaan lisää!

ep:rysän
alaosa:

2. Hyönteisen verkkosilmän suuri ultraviolettiherkkyys lienee yhteydessä tällaisen silmän monilinssisyyteen (yksilinssisessä selkärankaissilmässä näet ns. kromaattinen aberratio olisi vaikeutena, ja ehkä siksi UV-säteet suodattuvat pois). Yöhyönteisten valo-orientaatiossa vähälukuisilla UV-aistimilla on huomattava osuus, sillä

silmän elektrofysiologisesti mitattu herkkyys on paljon suurempi kellanvihreällä alueella, vaikka hyönteiset eivät juuri tällaiselle valolle lennä. Ilmeisesti kyse on mekanismista, jonka avulla hyönteiset löytävät maastossa vapaita lentoreittejä: tällaisista juuri lyhytaaltainen säteily on varmin merkki, koska se heijastuu vähiten erilaisista luonnollisista pinnoista. Lamppujen aiheuttama vieras säteilynjakaantuma, kirkasta edessä, pimeää sivuilla, pakottaa hyönteiset tätä "vapaata lentoreittiä" kohti.

Elohopealamppujen kvartsipolttimon purkauksessa johtokyky kasvaa virran lisääntyessä, joten seurauksena olisi virtavyöry ja polttimien räjähtäminen, jollei virtaa rajoitettaisi. Tämä tehdään kuristimella tai sekavalolamputta hehkulangalla. Jos kupu menee rikki sekavalolamputta (pehmeälasia, herkkä pisaroille), hehkulanka hapettuu ja palaa, mutta elohopealamppu palaa ilmankin kupua ja on tällöin silmille erittäin vaarallinen, sillä kauko-UV pääsee kvartsin läpi. Lukuunottamatta kokeita, joissa silmäsuojat ja valvonta on järjestetty, tällaisia ei saa käyttää. Kuvullisten lamppujen lähi-UV ei ole vaarallista, ei siis myöskään Wood-lasisen black-light lampun, vaikka on turha oleskella näidenkään vieressä pitkiä aikoja. Black-light -lampun aiheuttama epämiellyttävä "harsoisuus" on vaaratonta, sillä se johtuu sarveiskalvon fluoresoinnista. Rysien katon muovi absorboi vahvasti UV:ta, mikä on hankala ongelma. Lamppujen värikorjaukseen käytetyt loisteaineet ("himmeät" lamput) ovat epädullisia, koska fluoresenssi vie energiaa UV-alueelta.

Lamppujen vetotehoista on tehty alustavia kokeita (O. Heikinheimo, I. Jalas, K.M.), joiden perusteella voidaan hahmotella lamppujen tehokkuusjärjestystä. Kiinteä järjestys ei ole edes mahdollinen, sillä maantieteellinen asema, ympäristä ja vuodenaika vaikuttavat.

UV-putket < black-light 125 W < himmeä sekavalolamppu 160 W < (59 % yhteissaaliista tälle) neodyymikupuinen kirkas elohopealamppu 50 W \approx eloh.l. 80 W \leq kirkas sekavalol. 160 W \leq himm.eloh. l. 125 W < (58 % yhteissaaliista) kirkas eloh.l. 125 W \leq sekavalol. 500 W.

UV-putket tulevat kysymykseen, jos on käytettävä akkua, black-light 125 W taas, jos valo häiritsee ympäristöä. Philipsin lamppukantainen, ilman kuristinta toimiva TW 6 W on kiintoisa (n. 54,-!). Tavalliseen rysäpyydystykseen, ottaen huomioon virrankulutuksen ja rysän yksikkökustannukset, kannattaa valita lamput kirkkaista elohopealampuista 50, 80 ja 125 W tai kirkas sekavalolamppu 160 W. Vertailussa juhannuksen tienoilla 125 W:n himmeän elohopealamputta kanssa 50 W:n lamppu veti 38 % saaliista, sekin paljon virrankulutuksen huomioon ottaen, mutta se näyttää vetävän suhteellisesti vielä paremmin pimeinä öinä (valitettavasti Airamissa on tänä vuonna vain himmeitä). 160 W:n sekavalolamput hankitaan seuran jäsenmyyntiin kirkkaina, ja samoin tultaneen tekemään elohopealamppujen kanssa. Mainittuja lamppuja voimakkaampia kannattanee käyttää vain erityisolosuhteissa, mm. Pohjois-Suomessa ja hyvin aukeissa maastoissa, sillä saalis ei lisäännä läheskään suhteessa virrankulutuksen kasvuun, ahtaassa maastossa ei ehkä lainkaan. Asiaan vaikuttaa, että paineen lisääntyessä spektriviivojen teho siirtyy epädullisesti pitkäaaltoiseen suuntaan. -Kaikki vertailutulokset, joissa lamppuja on oikein vaihdettu siten, että kukin on yhtä monta kertaa jokaisessa rysäpaikassa, ovat erittäin tervetulleita!

G. Petersen, G. Firese & G. Rinnohofer. 1973.

Beiträge zur Insektenfauna der DDR: Lepidoptera - Grambidae.

Beitr. Entomol. 23: 4-55. Berlin.

Hannemannin (1964: Die Tierwelt Deutschlands, Pyralidae) ja Bleszynskin (1965) Microlepidoptera Palearctica-sarjan Pyralidae-osan ilmestymisen jälkeen nyt ilmestynyt faunistis-systemaattinen katsaus Itä-Saksan Crambidae-lajeihin ei odotetusti voi tuoda paljonkaan uutta tämän alan kirjallisuuteen. Julkaistu kirjoitus on kuitenkin eräissä suhteissa mainitsemisen arvoinen. Paitsi lajikuvaus ja tutkimuskaavoja siinä esitetään kustakin lajista etusiipi suurennettuna värikuvana, mistä yksityiskohdat selviävät paremmin kuin esim. Hannemannin (1964) julkaisussa, lisäksi taulukkoina lajien lentoajat ja biotooppivaatimukset, koska käyttöön otetut, enumeraatiostamme poikkeavat tarkistettut tieteelliset nimet voivat aiheuttaa sekaannuksia, esitän seuraavassa luettelon näistä:

Enumeraatio (1971)	Bleszynski (1965), Petersen et al. (1973)
Crambus hortuellus Hübner 1976	Chrysoteuchia culmella Linnaeus 1758
Crambus uliginosellus Zeller 1850	C. scoticus Westwood 1849
Crambus dumetellus Hübner 1813	C. pratellus Linnaeus 1758
Crambus pratellus auctt. nec L. 1758	C. nemorellus Hübner 1813
Agriphila culmella auctt. nec L. 1758	A. straminella Denis & Schiff. 1775
Pediasia salinella Tutt 1887 (=squalidalis auctt. nec Hübner 1796)	P. aridella Thunberg 1788

Lisäksi: *Platytes alpinella* pro *P. alpinellus* ja
 -" - *cerussella* pro *P. cerussellus*

Meillä tavatut lajit *Agriphila biarmica* Tgstr., *Catoptria furcattella* Zett., *C. maculalis* Zett. ja *Pediasia truncatella*, joita DDR:stä ei ole tavattu, eivät sisälly tähän kirjoitukseen.

Suvut on esitetty Mikroenumeraatiosta poikkeavassa järjestyksessä: *Euchromius* - *Chilo* - *Calamotropha* - *Chrysoteuchia* - *Crambus* - *Agriphila* - *Catoptria* - *Thisanotia* - *Pediasia* - *Platytes*.

Liite kirtokirjeeseen 3/75

TIEDONANTOJA

- PARNASSIUS APOLLO: U: Espoo, 666:37, 74-08-17, merellä, O. Lehtinen leg.
- NYMPHALIS IO: EP: Kauhajoki, 693:25, 1973-08-15, 1 ex, M. Saarikoski.
U: Vantaa, Tikkurila, 6588:392, 1975-01-24, 1 ex, auton alle jäänyt tuore yksilö, T. Heikinhäimo leg.
- VANESSA ATALANTA: U: Espoo, Friisilä, 667:37, 1974-09-24, 1 ex, H. Virkkunen leg.
- ARGYNNIS AGLAJA "EMILIA": EH: Padasjoki, 1974-07-23, 1♂, M. Hokka.
- EVERES ARGIADES: EK: Sippola, Hirvelä, 671:50, 1973-07-26, 2 exx, M. Saarikoski.
- LASIOCAMPA QUERCUS: gynandromorphi, U: Porvoo mlk, Kardrag, 1974-07-22, 1 ex, H. & M. Färkkilä.
- ATHETIS GLUTEOSA: U: Helsinki, Isosaari, 666:39, 1974-07-18...21, 1♂, E. & J. Karvonen, E. Laasonen.
- HYDRAECIA LUCENS: PS: Kuopio, 696:53, 1974-08-16...24, 1♀, Ch. Hublin.
- HYDRAECIA ULTIMA: EK: Virolahti, Virojoki, 6719:539, 1974-09-07, 1♀, M. Savela.
- ZENOBIA CONTUSA: LK: Parikkala, 682:63, 1974-07-26, 1♂, H. Holmberg.
- HYPENODES TURFOSALIS: LARVA: Ollut aikaisemmin tuntematon. Toukokuussa 1974 löysi M. Koponen 7 pientä toukkaa ja vähän myöhemmin E. O. Peltonen 5 toukkaa samalta suolta: U: Vantaa, 6690:384. Toukat söivät nuorin ilmeisesti rahkasammalta ja erityiseen halukkaasti Potentilla palustris, josta tosin vain nuorta versoa ja lehtiruotia. V. uliginosum ja R. arcticus kelpasivat myös, mutta ei Lysimachia vulgaris, Ledum palustre, Luzula pilosa, Viola palustris ja Potentilla argentea. Toukan pituus oli 10-12 mm ja väri sinipunertavan harmaa. Kotelokoppa rahkasammalen osista, soikea ja riippuu lähellä maanpintaa. Kotelo kopassa pää ylöspäin.
- THALERA FIMBRIALIS: U: Sipoo, Linnanpelto, 1971-07-27, 1♂, L.-E. Fernelius.
- SCOPULA CORRIVALARIA: U: Tammisaari mlk, Tvärminne, 664:28, 1974-07-08...12, 1♂, J. Wettenhovi, Wensström, Holmberg, I. Kontuniemi.
- LYGRIS PYROPATA: EK: Virolahti, kk, 6711:537, 1974-07-"19...24", 1♂, J.-P. & J.-P. Kaitila.
- EPIRRHOE PUPILLATA: U: Bromav, 1974-07-09...20, 1♂, A. Aalto, E. & J. Karvonen, S. Kerppola, E. Laasonen,
- ITAME WAUARIA musta yksilö: U: Sipoo, Linnanpelto, 1974-07-16, 1 ex, L.-E. Fernelius.
- DIASTICTIS ARTESIARIA: U: Siuntio, 6683:350, 1967-07-31, 1♀, 1973-07-22, 1♂, 6665:349, 1973-07-24, 1♂, L. Löfgren.
- CELAMA KARELICA: EK: Virolahti, 671:53, 1973-06-28...07-10 ja 1974-07-01...16, 2♀♀, A. Aalto, E. & J. Karvonen, S. Kerppola, E. Laasonen.
- PARALISPA GULARIS: U: Helsinki, 667:38, 1974-10, kasvatettu turkkilaisista pähkinöistä, 2 exx, A. Järvelä.
- MYELOIS CRIBRUMELLA: U: Inkoo, Sanasund, 1974-07-23, 1♀, K. Vakkala.
- GYPSONOMA MINUTANA: U: Helsinki, 667:38, 1974-08-22...30, Kx 1♂, K. Mikkola, V. Varis, J. Jalava.
- OLETHRENTES FULIGANA: EH: Lempäälä, 6804:329, 1974-07-06, 1♀, 1974-09, larvae, EH: Valkeakoski, 1974-06-26, 1♂, 1974-10, larvae, XXXXXX.
E. Saarela
- INCURVARIA AUREIPENNELLA: N: Vantaa, Tammisto, 668:38, 1973-06-17...07-03, 1♀, A. Aalto.
- CRYPTOPHLEBIA LEUCOTRETA: KP: Kokkola, 708:30, 1974-08-09, 1 ex, tulut toukkana appelsiineissa Afrikasta, P. Ekbohm.

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA ry
LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND rf
Pohjoisranta 16 A 11, 00170 HELSINKI 17 puh/tel 90-628560
1975-04-19

KIERTOKIRJE No 4/1975

HUHTIKUUN KOKOUS

1975-04-09 olleessa kokouksessa oli läsnä 120 henkeä IILKKA JALAKSEN johtaessa puhetta ja allekirjoittaneen toimiessa sihteerinä.

ESITELMÄ

Tri ARVI ULVINEN kertoi tutkimuksistaan Koillis-Kymenlaakson päiväperhosten esiintymisestä. Mielenkiintoista esitelmää seurasi vilkas keskustelu. Referaatti julkaistaan myöhemmin.

ANSIOLEVYKE No II

Seuran johtokunnan päätöksellä jaettiin rehtori A.V.V. MIKKOLALLE ansiölevyke seuran kiitollisuuden osoituksena toiminnasta seuran sihteerinä perustamisvaiheen ja alkutaipaleen aikana.

UUDET JÄSENET

Jäseniksi valittiin Juhani Antero KAKKURI, Antti Uolevi KUUSELA, Pekka Ilmari MATIKKA, Lauri Sakari NUORAHO, Jouko NURMINEN, Veikko PIIRONEN, Markku Eero Sakari PULKKINEN, Pauli SAARI, Markku VARES-VUO, Tero Pekka VIHERTO, Markku VIKMAN, Kari Olaya VÄILÄ, Ari Jukka KEKKI, Kari Juhani LAHTINEN ja Matti Ilmari REMES. Uusiksi jäseniksi ehdotettiin seuraavat 15 vuotta täyttäneet, joiden vaali on toukokuun kokouksessa: Knut Stefan BJORKBOM, Jyrki LEHTO ja Hannu Tapio VOUTILAINEN. Lisäksi ehdotettiin seuraavat alle 15-vuotiaat, tai joiden syntymäaika ei ole tiedossa, jotka valitaan jäseniksi 15-vuotispäivänsä jälkeisessä kokouksessa: Aki BERG, Markku Tapani BERG, Ari Pekka KUNNAMO, Jorma Otto REPO, Pertti Tapani REPO, Markku Juhani SAARIKOSKI, Erkki Petri SOIKKELI ja Esko Sakari VEIJALAINEN.

STIPENDI

Seuran 500 markan apurahaa ei määräaikaan mennessä ollut kukaan hakenut ja kokouksen päätöksellä hakuaikaa jatketaan. Johtokunnalle osoitetut hakemukset perusteluineen tulee toimittaa SIHTEERILLE 1975-05-13 klo 12.00 mennessä.

TIEDONANTOJA esitettiin, niistä yhteenvedo seuraavan kiertokirjeen yhteydessä.

ILMOITUSASIOITA

Seuran keräilytarvikkeiden välitystoimintaa hoitaa toukokuun kokouksen jälkeen LK MARTTI FARKKILA, osoite: Aarnivalkeantie 6 C 02100 ESPOO 10, puh. 90-467300.

Keräilytarvikkeista on saatavana toukokuun kokouksissa HYÖNTEIS-NEULOJA (Hinta 3.30/100 kpl, 30.-/1000 kpl, nousee toukokuun kokouksen jälkeen!) ja mustia HYÖNTEISLANTIKOITA hintaan 6.50/kpl. LAMPPUJA saadaan vasta kesäkuun kuluessa. Tilauksessa on 160 W:n kirkkaita sekavalolamppuja, 500 W:n sekavalolamppuja ja 50W:n elohopealamppuja (vrt. kiertokirje 3/1975) 160 W:n lampun hinta on 25.- 50 W:n arvioitu hinta n, 27.-.

Vaeltajatiedustelulomake kesää 1975 varten jaetaan tämän kiertokirjeen yhteydessä. Palautusosoite Dos. KAURI MIKKOLA, Pohjois-Rautatiek. 13 00100 HELSINKI 10 tai sihteerille.

LAJIHAKEMISTO kiertokirjeisiin 1955-1973 on ilmestynyt:

Hakemisto, joka kattaa kaikki perhostiedot (esitelmät, alustukset, tiedonannot ym.) kiertokirjeistämme yllä mainituilta vuosilta, on nyt valmistunut. Hakemisto sisältää makrot ja mikrot lajeittain järjestettyinä siten, että kiertokirjekohtaisesti on ilmoitettu millä sivuilla ao. laji esiintyy sekä eräänlaisella koodisysteemillä ilmaistuna tietojen laatu (esim. toukkatieto, vaellustieto, diapausitieto, biotooppi-, lentoaika- tai pyydystystieto jne.). Hakemistoa voidaan siis käyttää esim. oman kiertokirjekokoelman lajihakemistona. Myöskin etsittäessä tietoja rajoitetusta lajimäärästä, voi hakemiston avulla paikantaa ne kiertokirjeet, jotka kiinnostavat ja hankkia ne seuran arkistosta itselleen. Seuran kirjastossa on myös muutama täydellinen kiertokirjekokoelma, joiden selaileminen hakemiston avulla voi olla antoisampaa.

Hakemistoon tullaan julkaisemaan täydennyslehtiä (itse helposti lisättävissä kierreselkäiseen vihkoseen) joidenkin vuosien välein. Seuran tarvikkeiden välittäjältä on jatkossa saatavissa hakemistoa hintaan Mk 10:-- (n. 110 sivua). Myöskin kokousten edellä sitä on saatavissa. Toistaiseksi hakemiston voi tilata myös II sihteeriltä, osoite kaappitilausten kohdalla.

VANHOJA KIERTOKIRJEITÄ

Vuosina 1955-1974 julkaistuja seuramme kiertokirjeitä on edelleen saatavissa täydellisinä vuosikertoina tai yksittäisinä kirjeinä vielä toistaiseksi hintaan:

	seuran jäsen	muut
vuosikerta	6:-	15:-
kiertokirje	1:-	2:-

Hinnanmuutoksetkin ovat pian odotettavissa (eivät halpene), joten nyt olisi mainio tilaisuus täydentää omaa kiertokirjekokoelmaansa, jonka mahdollisimman täydellinen omaaminen vasta suo "kaiken ilon irti ottamisen" yllä mainitusta lajihakemistosta. Kiertokirjeitä on tilattavissa II sihteeriltä, osoite kohdassa kaappitilaukset:

KAAPPITILAUKSET

Hintatasossa hyönteiskaappien valmistamisessa on tapahtunut melkoisia muutoksia sitten ennakkotilauskyselymme. Halvin tarjous kaappien valmistamiseksi on nyt hieman alle 1100+/- / kaappi. Kaapit olisivat siis samaa tyyppiä kuin seuramme aikaisemminkin valmistuttamat kaapit (koi-vuviilutettuja näkyviltä sivuilta sekä oven sisäpuolelta, AVA-lukko ovesa, sisällä 20 lasikantista laatikkoa). Ylläoleva kaappien hinta pätee vain mikäli saamme kokoon vähintään 30 kaapin yhteistilauksen. Tämän vuoksi on tärkeää, että kaikki kaapin hankkimista aikovat ottavat mahdollisimman pian yhteyttä MARTTI ATTILAAN, osoite: Rasinkatu 7 B 78, 01400 VANTAA 40, puh. iltaisin 8747 107 (päivisin usein 1912 760). Asialla on kiire myös siksi, että saisimme tilauksen valmiiksi ennen kesää, sillä mahdollinen valmistaja voisi ehkä toimittaa kaappeja jo tämän vuoden syksyn alusta lähtien. Kaapeista tultaisiin perimään ennakkona myöhemmin sovittava osa hinnasta (ehkä n. 1/5 koko hinnasta) ja loput hinnasta olisi suoritettava sitten kun kaappi on valmiina toimitettu tilaajalle. Näistä seikoista tarkemmin ensi kiertokirjeessä toukokuun loppupuolella.

TILAAJAT! YHTEYS MARTTI ATTILAAN viimeistään 6.5.75!!

Nuorisajaosto

Seuraava kokous on 7.5.1975 klo 18.30 eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa. Ennen kokousta on saatavilla yllämainittuja keräilyvälineitä, mahdollisuus määritysapuun ja koordinaattien määrittystä.

ESITELMÄT: KARI AHTI: Miten sääkartasta voidaan nähdä mahdollinen vaellussää.

SAKARI NENYE: Perhosten valokuvauksesta.

TOUKOKUUN KOKOUS

Seuran kevätkauden viimeinen kuukausikokous pidetään keskiviikkona 14.5.1975 klo 19.15 yllämainitusssa paikassa.

ESITELMA: VESA VARIS: Suurperhosten nimistöistä ja systematiikasta.

Muu ohjelma:

Mikäli lahjoituksia saadaan järjestetään toukokuun kokouksen yhteydessä ARPAJAISET ja PERHOSHUUTOKAUPPA, joiden tuotto käytetään seuran talouden tukemiseen. Järjestäjänä toimii ILKKA JALAS, jolle lahjoitettavat kohteet pitäisi pikimmiten toimittaa. Tieto lahjoituskohteesta pitäisi olla perillä jo huhtikuun lopussa. Tämän jälkeenkin voidaan kohteita järjestäjälle luovuttaa kuitenkin ennen kokouksen alkua ja tällöinkin järjestäjälle tieto viipymättä huutokauppaluettelon valmistamista varten!

ILKKA JALAKSEN OSOITE on Topeliuksenk. 3 a A 12 00260 HELSINKI 26 ja puhelin 90-49 39 40.

Tervetuloa kokouksiin

Antti Aalto
Sihteeri

Kauri Mikkola: Melanismitiedotus 1975:

Alkuperäisen suunnitelman mukaisesti teollisuusmelanismitutkimuksen "yleisvaihe", aineistonkeruu suurehkosta lajimäärästä, on päättynyt ja se tuotti odotuksen mukaisen määrän randomnäytteitä, n. 32 000 yksilöä. Lämpimät kiitokset kaikille niille 53 jäsenelle, jotka luovottivat näytteitä! Vaikka aineiston etiketointi- ja luettelointityö onkin vielä aivan kesken, ensimmäinen julkaisu, Oligia- (Procus-) melanismia koskeva, on jo painossa ja seuraava, tanskalais-ruotsalais-suomalainen Lundissa ilmestytävä yhteistyö koivumittarista, on käsikirjoitusvaiheessa. Oligia-julkaisu lähetetään kiitokseksi kaikille aineistonkeruuseen osallistuneille (ilmeisesti alkusyksyllä).

Valitettavasti työvoiman puutteen takia ei vielä ole ehditty suorittaa neula- ja laatikkotilanteen inventointia: tämä pyritään tekemään ensi talvikautena, ja nekin, joilla vielä on puutteita, saavat takaisin samat määrät kuin ovat näytteisiin käyttäneet. Mikäli joku ei ole saanut yksilömäärän mukaista palkkiota, pyydän ilmoittamaan siitä mitä pikimmin puh. (90-) 446 051.

V. 1975 teollisuusmelanismitutkimus keskittyy, paitsi jo kerätyn aineiston käsittelyyn, neljän lajin random-keräämiseen: a) Varsinaisesti tutkitaan O. latruncula- ja O. strigilis-lajeja, joiden melanismi näyttää hyvin noudattelevan ilman saastumisastetta. Olisi toivottavaa, että jokainen aktiivisesti keräilevä tallettaisi (helpoimmin syöteillä) näytteen näistä lajeista selvittääkseen keräilypaikkansa Oligia-indeksiin, joka näyttää olevan hyvä saastumisen mitta. Niitä, jotka keräilevät 30 km:n säteellä Helsingistä tai 10 km:n säteellä Tammisaaresta, Kotkasta tai Kuopiosta, pyydän ottamaan yhteyden minuun työn koordinoimiseksi. b) Dysstroma latefasciata on O. Nybomin keräämän näytteen mukaan osoittautunut yllättäen teollisuusmelanistiksi Helsingin laidalla. Jollei ole aivan varma tuntemisesta, on parasta ottaa mukaan D. citratat, ainakin tummat, sillä näiden määrittäminen on hankalaa. c) Biston betularius on ollut kolmena vuonna niin vähälukuinen, että näytteitä kaivataan lisää.

a- ja b-ryhmien lajeista maksetaan yli 20 yksilön näytteistä -,10/yks. ja c-lajista -,25 yli 10 yksilön näytteistä. Uskallan tällä hetkellä taata palkkiot vain 100 yksilöön asti, mutta silti toivon suurempiakin näytteitä. Neulat ja laatikot annetaan niin kuin ennenkin.

Korostan jälleen ehdottoman tarkkuuden välttämättömyyttä randomnäytteitä talletettaessa: niinä iltoina, jolloin on päätetty ottaa näyte, on jokainen yksilö näistä lajeista talletettava kunnosta riippumatta (ei kuitenkaan B. bet -♀). Paikka (+ koordinaatit ensi kerralla) ja päivämäärä aina illan ensimmäiseen yksilöön, ja kylkiä puristetaan varovasti, jotta siivet saadaan levälleen tai alas.

K. M.

Yhtenäiskoordinaatistollisen Suomen GT-tiekartan 1:200 000 esittely ja
ennakkotilaustarjous

Biologisten havaintojen, kasvi- ja eläinnäytteiden sekä muistiinpanojen, paikan ilmoittaminen on ongelma. Erilaisten ja eri-ikäisten karttojen paikan- nimet ovat hyvinkin erilaisia ja usein paikkakunnalla yleisestikin käytetyistä poikkeavia. Nimet muuttuvat, uusia kyliä syntyy, entisiä autioituu. Kaksikieli- sillä alueilla paikannimistön kirjavuus on erityisen suuri. Ja kovin usein käytetään yksinomaisina liian pienten yksiköiden nimiä, talojen, kallioiden, pikkusoiden tms. nimiä. Niinpä sitten onkin usein vaikeaa tai mahdotonta paikantaa havaintoa jälkikäteen. Paikannimeä ei kartasta löydy, tai sama nimi löytyy useastakin paikasta. Viime aikoina tilanne on aivan erityisesti hankaloitunut, kun kuntia on ruvettu yhdistelemään ja niiden rajoja muutenkin enenevästi muuttelemaan.

Toisaalta karttalaitoksemme on kaiken aikaa kohentunut. Havaintopaikka voidaan haluttaessa määrittää maastossa erittäin tarkasti. Tämän ilmoittami- sessa auttaa suuresti uudemmissa kartoissa yleisesti oleva koordinaattiverkosto. Ns. yhtenäiskoordinaatisto on yhteisesti sovittu käytettäväksi kaikkien Suomen biologisten havaintojen paikan ilmoittamisessa (O.Heikinheimo ja M.Raatikainen, Paikan ilmoittaminen Suomesta talletetuissa biologisissa aineistoissa. - Suomen Hyönteistieteellinen Aikakauskirja 37:1-27, 1971). Yhtenäiskoordinaatisto on meridiaanin 27^oE perustuva säännöllinen neliöruudukko koko Suomesta. Etelä- pohjoissuunnan arvona on etäisyys päiväntasaajasta 27. itäistä pituuspiiriä pitkin, länsi-itä-arvoksi tälle meridiaanille on sovittu 500 km. Havainto voi- daan tämän avulla peruskartalla 1:20 000 ilmoittaa hyvinkin 10 m tarkkuudella.

"Perustarkkuutena" on kuitenkin 10 x 10 km ruutu, viidellä numerolla ilmoi- tettava. Peninkulmaruutu on käytännössä yleensä riittävä, mm. sijoitettaessa havaintoa koko Suomen karttapohjalle. Näitä ruutuja mahtuu Suomeen yli 3000, joten se on varsin sopiva perusyksikkö eliölajien levinneisyyspiirteiden esittämiseen ja toisekseen tämän ruutumäärän floristinen ja faunistinen tutki- mus on mahdollisuuksien rajoissa. Peruskarttaruutu on siten tavallaan tulossa korvaamaan kuntaa (pitäjää) perusalueyksikkönä. (Sanottakoon selvyuden vuoksi, että näyte-etiketteihin ym. tietysti edelleenkin kuuluu kunta, kylä tms., tar- kempikin paikka. Ja kasvupaikan, biotoopin, laatua pitäisi luonnehtia jopa nykyistä seikkaperäisemmin.)

Yhtäsuurien, neliömäisten ja suorissa pysty- ja vaaka- riveissä olevien alueyksiköiden, yhtenäiskoordinaatiston 10 x 10 km ruutujen suuri etu on sovel- tuvuus tietokonekäyttöön. Ruutujen avulla päästään riippumattomiksi kuntien

rajojen ja paikannimistön muutoksista ja vältetään näistä aiheutuvat hankaluudet ja virheet sekä voidaan käsitellä levinneisyystietoja koneellisesti, ilman aikaavieppää paikan etsintää ja pisteen sijoittelua levinneisyyskartalle. Tämä mahdollistaa myös yleiskuvan laatimisen kunkinhetkisestä tutkimustilanteesta koko maassa, jolloin voidaan ohjata inventointityö vielä selvittämättömiin ruutuihin ja seutuihin. Jotta varhemmin tehtyjä havaintoja voitaisiin käyttää samalla tavalla, mm. Helsingin yliopiston kasvimuseossa on jo vuosikymmenen ajan etsitty 10 x 10 km ruutuja jälkikäteen - melkoisenkin epätarkkuuden uhalla - näyte-, kirjallisuus- ja arkistotiedoille ja talletettu nämäkin havainnot eräine muine keskeisine yksityiskohtineen reikäkortteille. Karttojen tekeminen on tietysti vain eräs, joskin varmasti tärkeimpiä tämän kasvistotietorekisterin käyttötavoista. Koska jälkikäteen tehty ruudunhaku on kovin työlästä ja sitäpaitsi usein epävarmaakin, olisi erittäin tarpeellista, että tästä lähtien jokaisen Suomesta kerättävän kasvi- tai eläinnäytteen tai muun havainnon yhteydessä ilmoitettaisiin myös yhtenäiskoordinaatistoruutu, ensi sijassa 10 x 10 km ruutu, mutta tarvittaessa tai haluttaessa 1 km² ruutu tai tarkemminkin koordinaattinumeroin.

Yhtenäiskoordinaatiston käytön yleistymistä on tähän saakka pahasti haitannut se, että sitä ei ole ollut missään käyttökelpoisessa koko Suomen kattavassa kartassa. Hiljakkoin on kuitenkin alkanut ilmestyä uusi Suomen tiekartta, GT-kartta mittakaavassa 1:200 000 (1 cm = 2 km, Pohjois-Lapin lehti mittakaavassa 1:400 000), jonka 16 kätevästi laskostettua ja monivärisenä hyvälle paperille painettua lehteä vuonna 1977 peittävät koko maan. Kartassa on tiestön lisäksi vesistöt varsin yksityiskohtaisesti, metsät, suot ja pellot erikseen esitettyinä, kylät ja asutuskeskukset sekä runsaasti paikannimistöä. Hyvin huomattava parannus aikaisempiin samantapaisiin karttoihin verrattuna on korkeuskäyrien mukanaolo, 20 m välein. Kyseessä on siis koko Suomen kartasto varsin suuressa mittakaavassa ja yksityiskohtia on vastaavasti runsaasti. Kartta soveltuu kohtalaisen hyvin jopa maastossa liikkumiseen. Samalla se nimensä mukaisesti on erinomaisen tarkka ja ajanmukainen (uusin) tiekartta, jollaisen hankkiminen lienee monilla muutenkin suunnitelmissa.

Yhtenäiskoordinaatiston lisäpainatus ruutunumerointineen maanmittaushallituksessa GT-karttalehdille on suoritettava tilaustyönä ja on toteutettavissa vain yhteisellä ennakkotilausjärjestelmällä. Edellytyksenä on vähintään 200 kpl painos. Painosmäärän suurentuessa lisäkustannus lehteä kohti pienenee. Voittaneen päästä 2-4 markan lisähinnalla lehteä kohti (normaalin karttalehden hinta on 15,-). Koko 16 lehden karttasarjan arvioitu hinta on n. 270-300 mk. Ensiksi ruudusto painetaan jo julkaistuille 11 lehdelle (arviohintaa 180-200 mk). Loput (no 1 Ahvenanmaa, 8, 9 ja 11 Itä-Suomesta ja 25 Lappi) kartat valmistuvat viimeistään vuonna 1977. Karttojen lopullinen hinta määräytyy (ja ilmoitetaan)

painoksen suuruuden mukaan. Jokaisen biologin ja kasvien ja eläinten harrastajan kannattaa olla mukana nyt, sillä kustannussyistä ei voida painattaa ylimääräisiä karttoja. Suotavinta olisi kokonaisten karttasarjojen tilaaminen.

Yhtenäiskordinaatiston käytön vuoksi olisi suotavaa, että jokainen korkeakoulujen biologinen ja lähitieteiden laitos, alan kirjastot, museot, tutkimusasemat, yhdistykset ja seurukset sekä koulut hankkisivat ainakin yhden täydellisen karttasarjan sijoitettavaksi pysyvästi näiden toimitiloihin aina saatavissa olevana. Vaikka laitoksilla tms. olisikin mahdollisuuksia hankkia ylimääräisiä karttasarjoja työkappaleiksi ja henkilökunnalleen tai tutkijoille lainattavaksi, maastokäyttöönkin, yhtenäiskoordinaatiston käytön vakiintuminen edellyttää kuitenkin, että jokainen tällä hetkellä toimiva biologi tai harrastaja hankkii oman koko Suomen kattavan karttasarjansa.

Ennakkotilaukset, joista tulee ilmetä tilaajan nimi, postiosoite ja tilattavien sarjojen lukumäärä (tai lehtien numerot) pyydetään lähettämään ensi tilassa ja viimeistään toukokuun 31 päivään 1975 mennessä apulaiskonservaattori Mauri Korhoselle (osoite: Helsingin yliopiston Kasvitieteen laitos, Unioninkatu 44, 00170 Helsinki 17, puhelin (90-) 650188). Maksu suoritetaan myöhemmin tarkoitusta varten perustetulle karttatilille lähempien ohjeiden mukaan.

Vaeltajalomake vuodelta 197.....

Havainnoitsija(t)

Paikka (t)

Koordinaatit

Ota lomake sekä samassa kuoressa lähetetty vaeltajaluettelo mukaan keräilypaikallesi ja täytä lomaketta sitä mukaan kuin havaintoja kertyy. Tarkempia tietoja mm. havaituista vaelluksista voi kirjoittaa kääntöpuolelle.

Kääntöpuolella on lisätietoja. Tee tarkkoja ja varmoja havaintoja!
 ei ole

Pieris brassicae I hav

Pieris rapae I hav

Nymphalis io kevätlav:

 kesäpolvi, I hav

Vanessa atalanta I hav

Vanessa cardui I hav

Agrotis ypsilon I hav

Plusia gamma I hav

Nomophila noctuella I hav

Pyrausta sticticalis I hav

Plutella maculipennis I hav

Ensimmäisen havainnon jälkeen jatketaan muilla havainnoilla ja tarpeen mukaan käytetään vielä alla olevia rivejä. Näitä rivejä käytetään myös muihin kuin mainittuihin vaeltajiin ja loikkareihin.

1975-05-23

Kiertekirje No 5/1975

TOUKOKUUN KOKOUS

Kevätkauden viimeinen kuukausikokous pidettiin 14.5.1975. Kokouksessa oli läsnä 137 henkeä. Puheenjohtajana toimi ESKO SUOMALAINEN, sihteerinä allekirjoittanut.

Esitelmän piti VESA VARIS aiheesta SUURPERHOSTEN NIMISTÖ JA SYSTEMAATIikka. Esitelämä herätti vilkasta keskustelua, ehdotettiinpa jopa todella kansainvälistä nimistön standardisointielintä perustettavaksi nykyisen anglosaksien hallitseman "kansainvälisen nimistökomitean" sijaan. Referaatti esityksestä tuonneppana. Samalla ilmoituksena tieto, että uusi luettelo, jossa on verraten runsaasti muutoksia Catalogus lepidopterorum Fenniae et reg.adj.-luetteloon, on tekeillä yhteistyössä Helsingin hyönteisvaihtoyhdistyksen kanssa.

Tiedonantoja esitettiin, muun muassa maalle uusi laji Parornix anglicella Stt. Esillä oli jo ensimmäisiä kesän havaintojakin.

UUDET JÄSENET

Hyväksyttiin jäseniksi Knut Stefan BJÖRKBOM, Jyrki LEHTO, Hannu Tapio VOUTILAINEN, Kimmo NURRO, Jari SILVOJA, Kimmo TALVENTO, Timo Juhani TUOMIMAA ja Juha-Petri Olavi VASKO.

Ehdotettiin seuraavat seuraavaan kokoukseen mennessä 15 vuotta täyttäneet: Jyrki Johannes IRISTO, Hannu EROLA, Markku Olavi HARTIKAINEN, Mika HINTZE, Jaana KÄRKKÄINEN, Veikko Ilmari NAUKKARINEN, Matti RANTANEN ja Reijo TALLQVIST. Näiden vaali on seuraavassa kokouksessa. Alle 15-vuotiaita ehdotettiin Juha-Matti ANTTOLAINEN, Harri Juhani HELLSTEN, Tuomas Juhani HOLMA, Jouko Antero KARJALINEN, Kari Matias MÄKELÄ, Ilkka PIRINEN, Heikki Juhani RAANTO, Tapio RANTALA ja Markku Petteri SIMOLA, jotka hyväksytään 15 vuotta täytettyään.

APURAHA

Seuran 500.- markan apurahaa oli jatkettuun määräaikaan mennessä hakenut 3 hakijaa tai työryhmää. Johtokunta on päättänyt jakaa summan seuraavasti: PETRI PUROMIEHELLE mk 100.- Mikkelin ympäristön perhosfaunan kartoittamiseen, ESKO SARKKISELLE mk.200.- Oulun alueen mitterifaunan, eritoten värimuuntelun tutkimiseen ja MIIKA VUOLALLE ja SIMO KORPELALLE yhteisesti mk. 200.- Suomen lasisiipisiä kuvaavan filmin valmistamisen tukemiseen.

Maailman luonnonvarain säätiön (WWF) Suomen rahaston luettelo uhanalaisista eläimistämme sisältää seuraavie perhoslajeja:

Erittäin uhanalaiset (endangered)

Parnassius apollo, Maculinea arion, Dyserga coronata, Callimorpha menestriesii ja Sesia bembeciformis.

Vaaravyöhykkeessä olevat (vulnerable)

Parnassius mnemosyne, Melitea diamina, Clossiana titania, Panemeria tenebrata, Brephos notha, Aegeria mesiaeformis, Aplota kadeniella, Agonopteryx laterella ja Scardia boletella.

Harvinaiset (rare)

Plebeius glandon, Scolitantides orion, Philotes vicrama, Lemonia dumi, Anomogyna borealis, A.sincera, Archanarta lankialai, Mamestra w-latinum, Sympistis metterstedti, Mythimna pudorina, Cucullia argentea, Litothane ornitophus, Conistrea erythrocephala, Amphipyra berbera, Athetis

gluteosa, Photedes brevilinea, Phytometra viridaria, Baptria tibiale, Philere me transversata, Xanthorrhoe biriviata, Coenoteptria sagittata, Discoloxia blomeri, Aspilates gilvaria, Acerbia alpina, Paranthrene tabaniformis, Aegeria scoliaeformis, A. polaris, Lamellocossus terebra, Hepialus fusceargenteus ja Cateptria fulgidella. Seuralta ei ole pyydetty mitään lausuntoa asiasta, joten lista, joka on julkaistu SUOMEN LUONTO-lehden numerossa 2 1975 julkaistaan tässä johtokunnan huomautuksena. Luettelossa on useita yleisiä lajeja sekä etupäässä lajeja, joiden elinympäristö voi olla vaarassa ihmisen laajentaessa käyttöpiiriään. Mukana on kuitenkin lajeja, joiden kohtuuton kannan tieteellinenkin veroittaminen voi olla lajien säilymiselle vaaraksi. Tässä mielessä seuran johtokunta kehoittaa jäsenistöään aina ottamaan luonnonsuojelulliset näkökohdat huomioon keräilyssä. Nyt julkaistu lista on ensimmäinen ja vaikka se sisältää selviä epäjohtonmukaisuuksia on se syytä ottaa huomioon. Muutoinkin on yleinen mielipide alkanut kääntyä keräilyvastaiseksi. Tästä ilmentymänä on muun muassa Ahvenanmaalla suunniteltu kaikkien luonnontieteellisten näytteiden oton saattamista luvanvaraiseksi. Nyt jos koskaan on jokaisen keräilijän muistettava, että asiallisuus keräilyssä on ensiarvoisen tärkeää ja päinvastaisesta menettelystä voi olla kauaskantoisia vaikutuksia. Ennen kaikkea on syytä muistaa noudattaa paikallisten asukkaiden toivomuksia ja kieltoja. Yleensä keräilyyn olisi pyrittävä saamaan maanomistajan henkilökohtainen lupa. Tässä yhteydessä lienee syytä korostaa vielä sitäkin, että kaikenlainen keräily valtion luonnonsuojelualueella vaatii luonnonsuojeluviranomaisten luvan. Omin luvuin keräily on rikollista ja siitä on säädetty laissa rangaistusmenettelyjä. Ahvenanmaalla luvan myöntää hakemuksesta maakuntahallitus.

Kokouksessa pidetyt arpajaiset ja perhoshuutokauppa tuottivat jälleen varoja seuran kassaan. Vielä kerran suuret kiitokset lahjoittajille!

Sirkka-Liisa Häkkinen toivoo keräilijöiden tekevän tarkkoja havaintoja apolloperhostesta (Parnassius apollo L.) tänäkin vuonna.

SYYSKUBEN KOKOUSPÄIVÄT

Kokouspaikkana edelleen yliopiston eäaintieteen laitoksen suuri luentosalin, kokouspäivinä keskiviikko, nuorisajaoksen kuukauden ensimmäisenä, seuran varsinaisen kokouksen toisena keskiviikkona, syyskuussa viikkoa myöhemmin. Kokouspäivät ovat siis 17.9., jolloin ohjelma massa Lapin ja Pohjois-Suomen kesä 1975, alustajina KAJ SAVONIUS, LÄNSI-, ja ERKKI M. LAASONEN ITÄLAPPI. Tietoja näistä pyydetään etukäteen esitelmöitsijöille, esim. sihteerin kautta. 8.10. pidetään tiedonantokokous, josta tarkemmat ohjeet myöhemmin, 12.11. tarkastellaan yleisesti kesän 1975 tuloksia ja 10.12. pidetään pikkujoulu, muusta ohjelmasta myöhemmin.

MUITA LIITTEITÄ on enämätysmäärä mukana tällä kertaa.

Tuloksesta kesää toivoo

Antti Aalto, sihteeri.

SUURPERHOSTEN KANSAINVÄLINEN KARTOITUS, PILOT-OHJELMA 1975

=====

Ensimmäisenä kansainvälisenä biologisena kartoitusprojektina Euroopassa voidaan pitää Euroopan putkilokasvien levinneisyyskartoitusta (Committee for Mapping the Flora Europe), joka aloitettiin v. 1965. Toimintaa hoitava sihteeristö on Helsingissä.

Tätä kartoitusta seuraten perustettiin vuonna 1969 kansainvälinen selkärangattomia eläimiä kartoittava organisaatio, Committee of European Invertebrate Survey (E.I.S.), jolla on sihteeristö sekä Englannissa (Huntingdon) että Belgiassa (Gembloux). Vuonna 1974 oli E.I.S:n komiteassa edustajat jo 23 Euroopan maasta, myös Suomesta. Kartoitettavana olevia selkärangattomien eläinten ryhmiä oli tuolloin 27.

E.I.S:n pitkän tähtäimen tavoitteena on koota koko Euroopasta automaattiseen tietojen käsittelyyn (ATK) soveltuviin rekistereihin eläinmaantieteellistä tietoutta, jonka perusteella voidaan:

- julkaista ajan tasalla olevia levinneisyyskarttoja eurooppalaisista selkärangattomista eläimistä, käyttäen n. 50 x 50 km:n UTM-ruutuja (Universal Transverse Mercator)
- suorittaa lajien ekologiaan liittyviä matemaattisia tulostuksia, joita voidaan käyttää prustutkimuksessa (taksonomia, ekologia), ympäristötutkimuksessa (indikaattorilajit, tuholaislajit) sekä erilaisissa seurantatutkimuksissa
- edistää selkärangattomien eläinten kartoituskeskusten perustamista Euroopan maihin.

Suurperhosten kansainvälisen kartoituksen ensimmäiseen vaiheeseen on valittu seuraavat 12 lajia:

<u>Parnassius apollo</u> (L.)	<u>Melitaea cinxia</u> (Hb)
<u>Aporia crataegi</u> (L.)	<u>Fabriciana niobe</u> (L.)
<u>Leptidea sinapis</u> (L.)	<u>Lysandra bellargus</u> (Rott.) (ei Suomessa)
<u>Lasiommata maera</u> (L.)	<u>Carterocephalus palaemon</u> (Pall.)
<u>Coenonympha pamphilus</u> (L.)	<u>Eriogaster catax</u> (L.) (ei Suomessa)
<u>Limenitis populi</u> (L.)	<u>Eriogaster lanestris</u> (L.)

Oheisiin UTM-pohjaisiin karttoihin on koottu museoista ja kirjallisuudesta alustavat tiedot lajien löytöpaikoista Suomessa. Jotta kansainväliseen kartoitukseen tulevat kartat olisivat mahdollisimman täydellisiä pyytäisin niitä Seuran jäseniä, joilla on karttoja täydentäviä löytöpisteitä (= uusia ruutuja) tai jotka epäilevät, että heidän löytönsä saattaisivat olla sellaisia, lähettämään tietonsa kesäkuun loppuun mennessä osoitteella:

E.I.S. PILOT-OHJELMA
ELÄINMUSEO
P. RAUTATIEKATU 13
00100 HELSINKI 10

(Tässä vaiheessa yksi löytö kustakin uudesta ruudusta riittää)

Sivulla 7 olevaan karttaan on piirretty 50 x 50 km:n yhtenäiskoordinaattiruudukko (yhtenäinen viiva) sekä ne kansainvälisessä kartoituksessa käytettävät UTM-ruudut, jotka poikkeavat edellisistä (pilkkuviiva) (muut UTM-ruudut yhtyvät yhtenäiskoordinaatiston ruutuihin). Vertaamalla näitä kahta ruudukkoa ja käyttämällä kartan vasemmalla sivulla ja ylhäällä olevia yht. koordinaatistoon kuuluvia numeroita, on mahdollista melko pitkälle paikallistaa perhoskarttojen n. 50 x 50 km:n UTM-ruutujen sijainti.

P. apollo, A. crataegi ja L. populi ovat viime vuosikymmeninä harvinaistuneet ja kartan antama kuva ei täten vastaa tämän hetkistä tilannetta. Tähän pilot-ohjelmaan otetaan kuitenkin mukaan kaikki aikaisemmatkin löydöt ts. maksimaallinen esiintymisalue.

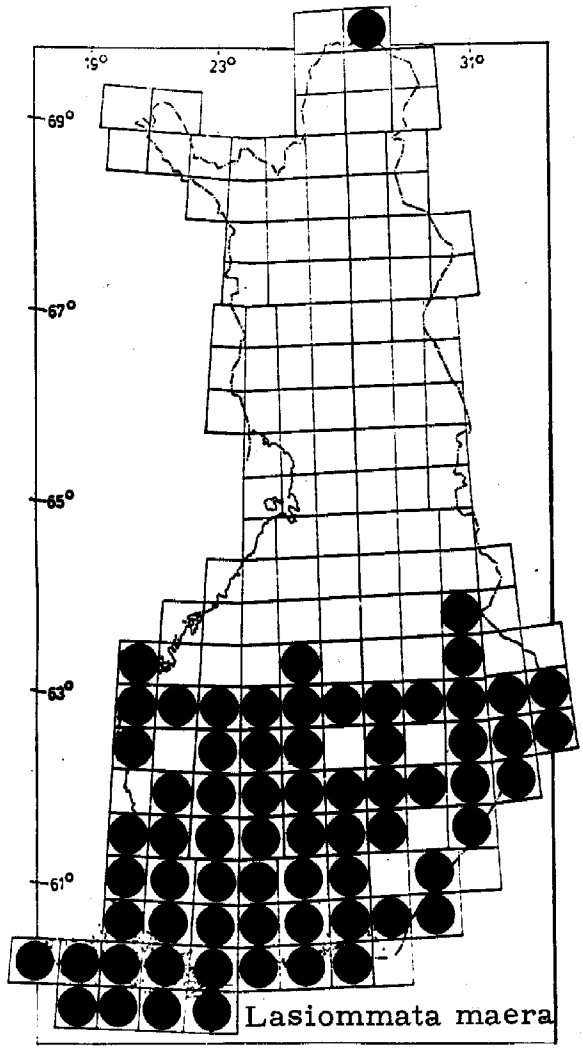
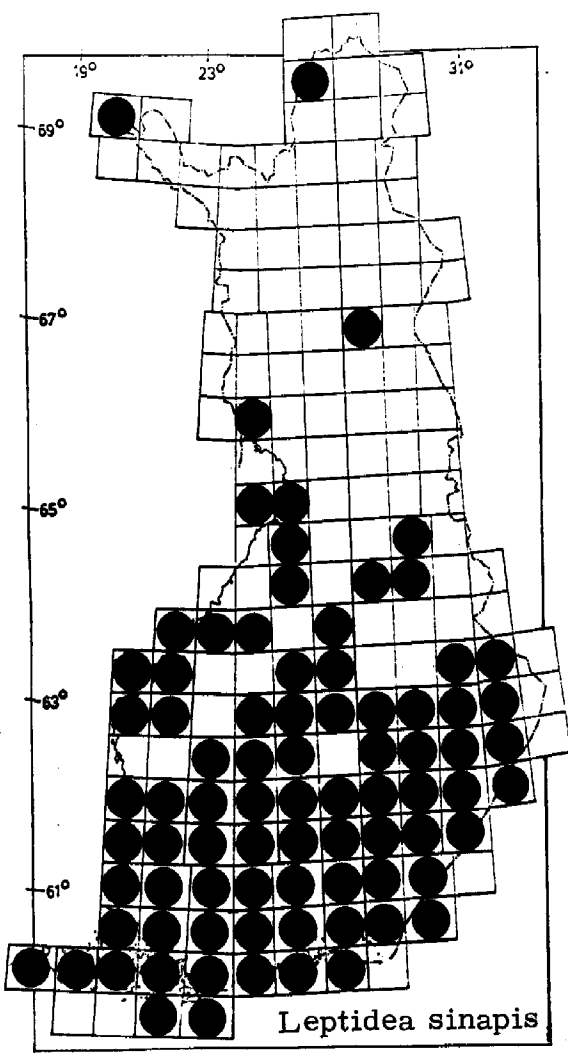
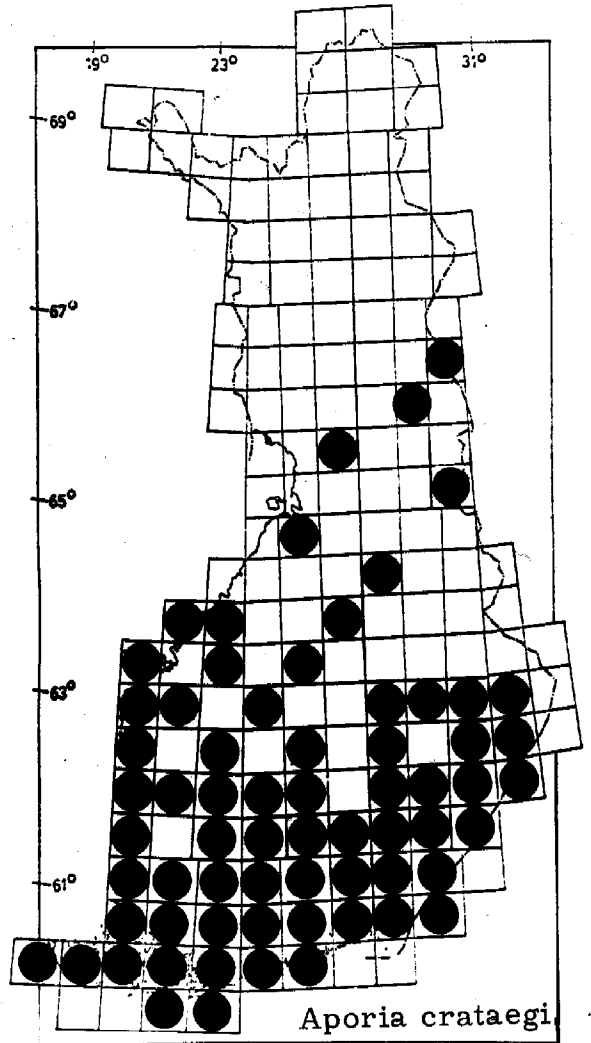
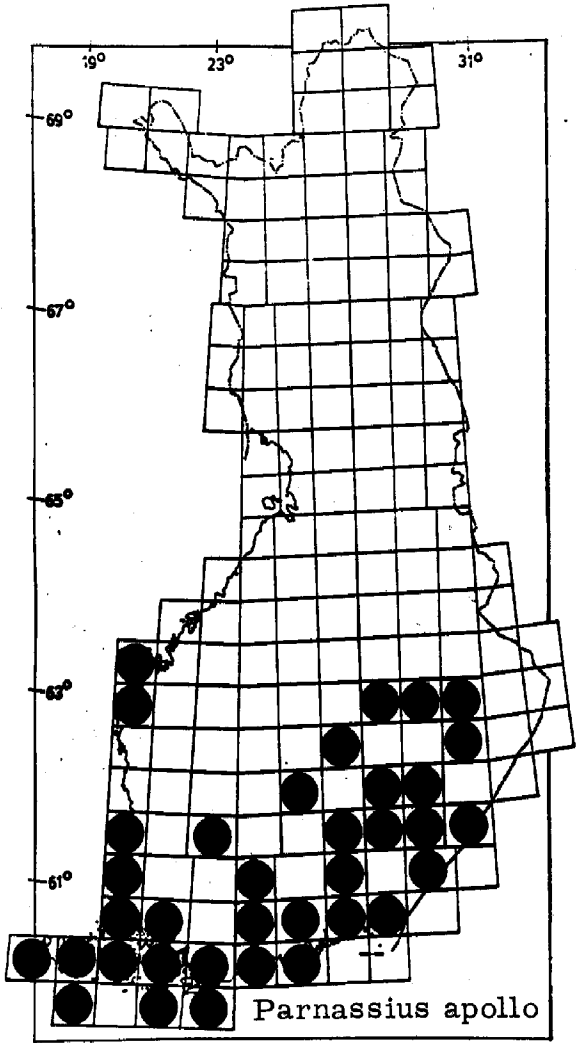
Löytöilmoituksessa tulisi näin ollen olla:

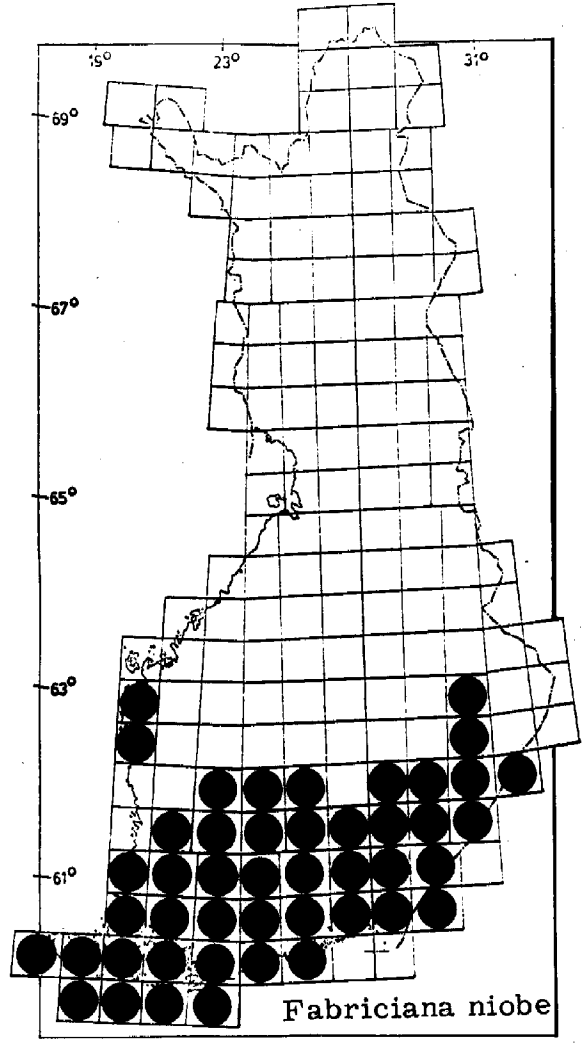
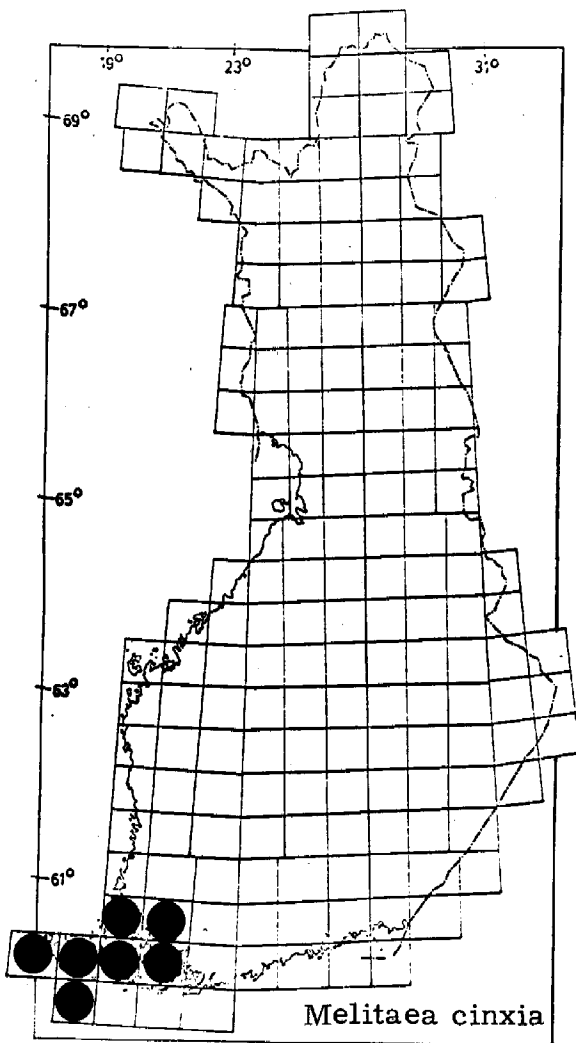
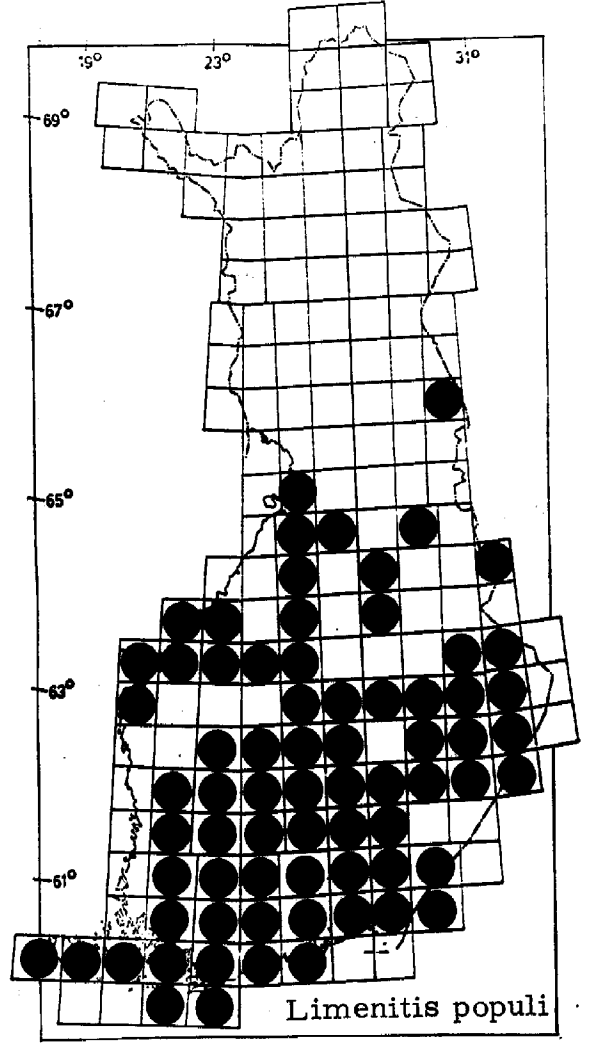
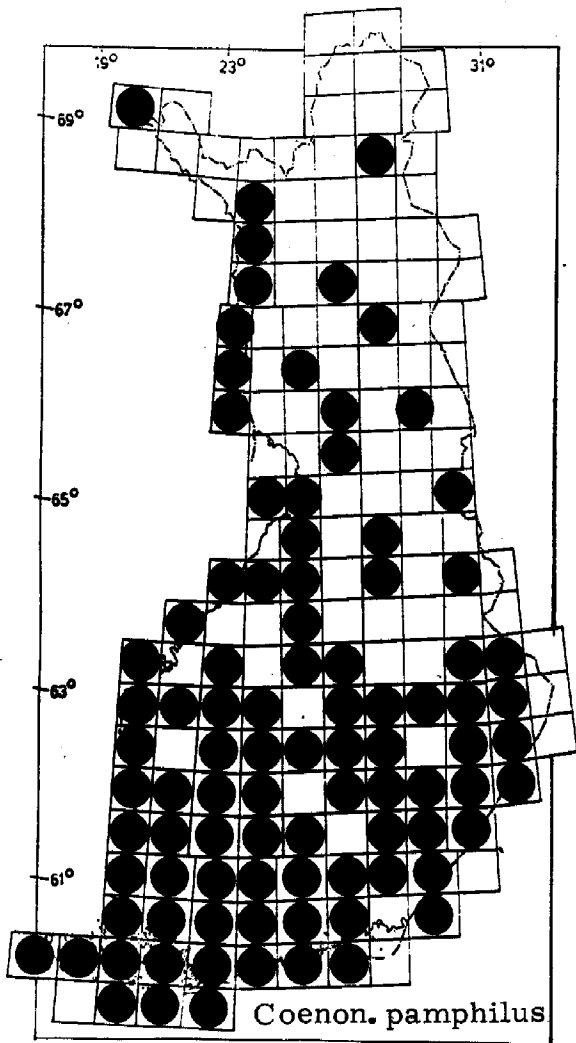
- laji ja sen kehitysaste (aikuinen, kotelo, toukka)
- keräyskunta
- tarkempi paikka (mikäli mahdollista myös yhtenäiskoordin. ruutu)
- löytöaika ja kerääjä
- mikäli mahdollista tiedot siitä onko laji viimeisten 10 vuoden aikana harvinaistunut, pysynyt entisellään vai lisääntynyt (jos muuttunut niin mistä lähtien).
- tietojen antajan nimi ja osoite

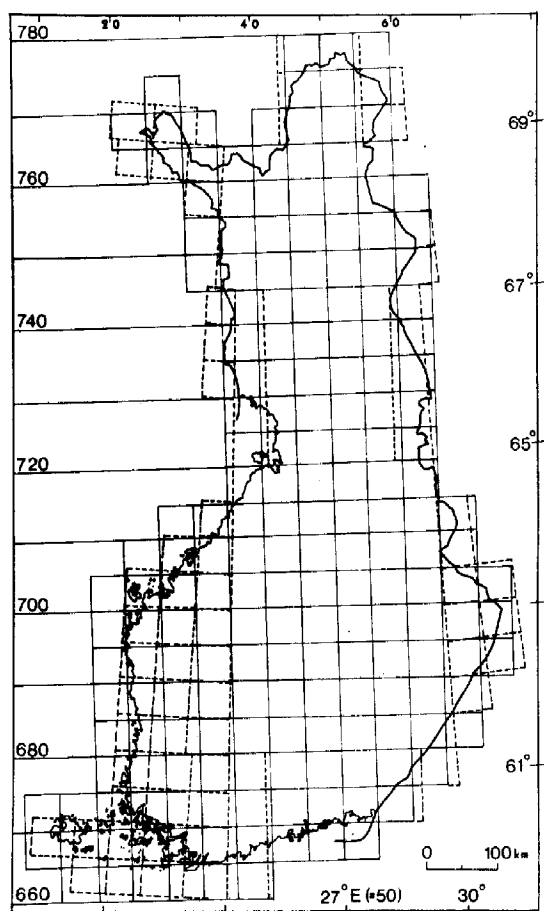
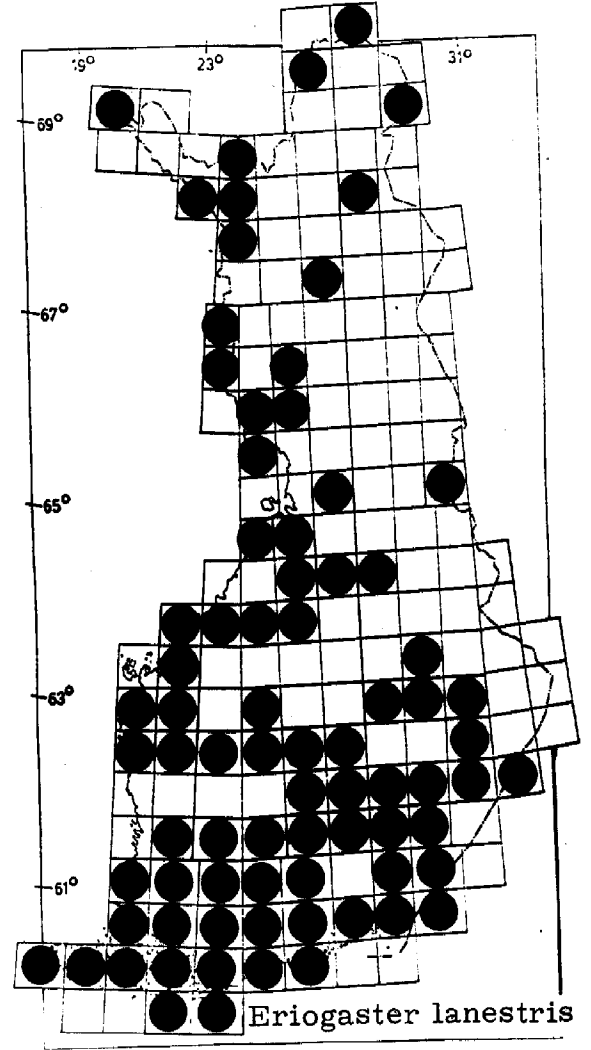
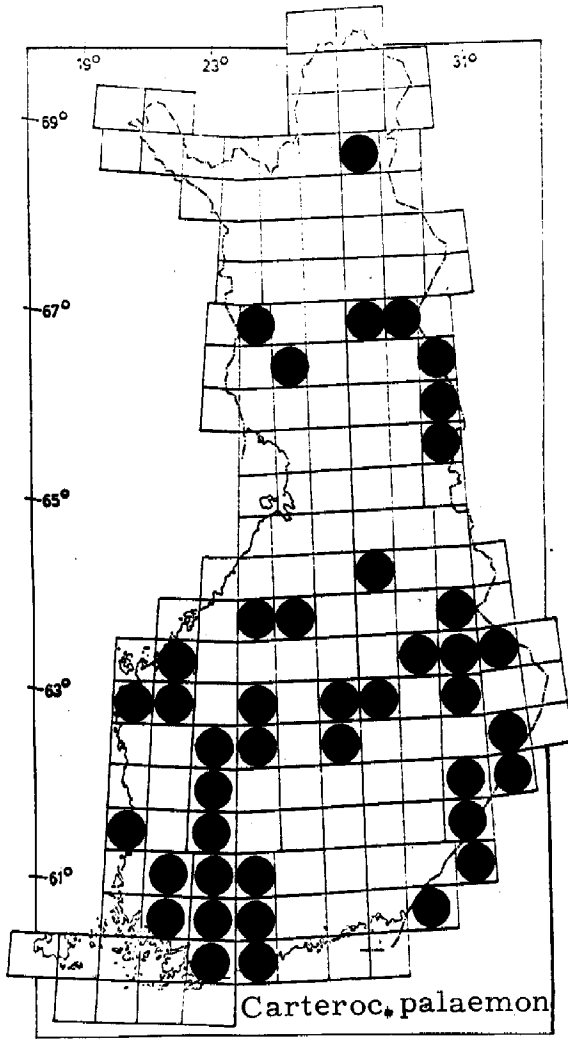
Vastaajille tulen lähettämään kiitokseksi lajien levinneisyyskartat Euroopan alueelta.

E.I.S:n puolesta

Ilmari Valovirta, vt. museonhoitaja
Yliopiston eläinmuseo
P. Rautatiekatu 13
00100 Helsinki 10

TIEDONANTOJA

- PONTIA DAPLIDICE: U: Helsinki, Villinki, 667:39, 1974-07-12, 1♂, Markus Varesvuo.
- LIMENITIS POPULI: ES: Kangaslampi, Viljonlahti, 1974, 3♂♂, A. Kekki.
- ARGYNNIS LAODICE: U: Helsinki, Vuosaari, 667:39, 1972-07-31, 1♂, M. Savolainen & J. Turpeinen.
- EPICNAPTERA ILICIFOLIA: PP: Oulu, Kiviniemi, 1974-05-29, 720:42, E. Sarkkinen. Maakunnalle uusi löytö.
- GASTROPACHA QUERCIFOLIA: EK: Virolahti, 672:54, 1974-07-15, J. Hämäläinen; EK: Virolahti, kk, 6711:537, 1974-08-02, 1♂, J.-P. & J.-P. Kaitila.
- HABROSYNE PYRITOIDES: EK: Virolahti, kk, 6711:537, 1974-07-14, 1♂, J.-P. & J.-P. Kaitila.
- APATELE ACERIS: U: Helsinki: Vartiokylä, 668:39, 1968-06, 1ex, K. Kärnä.
- APATELE CUSPIS: EK: Virolahti, 671:54, 1974-07-25, J. Hämäläinen.
- EUXOA ADUMBRATA: LK: Parikkaää, 683:67, 1974-07-19, 1♀, E. Franssila.
- AMATHES COLLINA: U: Kauniainen, 668:36, 1971-"06-27...07-06", 1♂, M. Landtman. Toinen löytö Suomesta.; U: Sipoo, Spjutsund, 6685:417, 1974-07-21, 1ex, P. Eriksson.
- ORTHOSIA STABILIS: U: Sipoo, Spjutsund, 6684:417, 1975-05-10, 1♂, M. Landtman.
- MYTHIMNA TURCA: EK: Virolahti, kk, 6711:537, 1974-07-21, 1♂, J.-P. & J.-P. Kaitila.
- AMPHIPYRA PYRAMIDEA: U: Espoo, 667:37, 1970-09, 1♂, P. Lahtinen & J. Lemström.
- APAMEA SCOLOPACINA: U: Porvoo, mlk, 6702:432, 1974-08-"21...28", 1♂, M. Landtman.
- HYDRAECIA ULTIMA: EH: Lahti, Alaokeroinen, 1974-09-"01...07", 1♀, K. Savonius; EK: Virolahti, 672:54, 1974-09-06...07, 672:53, 1974-09-07, J. Hämäläinen.
- HELIOTHIS DIPSACEA: U: Pyhtää, 1974-07-12, 1♂, K. Danska.
- UNCA OLIVANA: EK: Virolahti, kk, 6711:537, 1974-06-21, 07-15, 18, 22, yht. 4♂♂, J.-P. & J.-P. Kaitila; EK: Virolahti, 672:53, 1974-07-19, 20, 21, 24, 671:54, 1974-07-22, 672:54, 1974-07-20, 24, J. Hämäläinen.
- EMMELIA TRABEALIS: EK: Virolahti, kk, 6711:537, 1974-07-18, 1♂, J.-P. & J.-P. Kaitila.
- CATOCALA FULMINEA: EK: Virolahti, kk, 6711:537, 1974-08-24, 1♂, J.-P. & J.-P. Kaitila.
- PLUSIA EXCELSA: EK: Virolahti, Opistonmäki, 1972-07-26, ♂, J. Hämäläinen.
- CHRYOPTERA C-AUREUM: U: Sipoo, Spjutsund, 6684:417, 1974-08-13, 1♂, M. Landtman; U: Sipoo, Spjutsund, 6685:417, 1974-08-22, P. Eriksson; EK: Virolahti, 672:53, 1974-08-17, J. Hämäläinen.
- HYPENODES TURFOSALIS munitus: Kesällä 1974 pantiin useita kymmeniä yksilöitä pienissä ryhmissä eri purkkeihin munimaan. Muutama naaras muni luonnonvalkeat, halkaisijaltaan n. 0,3 mm olevat munat pieniksi rypäleiksi purkkiin asetettuun sammaleeseen. Huolimatta monista tarjotuista ravintokasveista, toukat kuolivat pieninä. J. Silvennoinen.
- THALERA FIMBRIALIS: U: Porvoo mlk, 667:41, 1974-07-"20...26", 1♂, M. Landtman; EK: Virolahti, kk, 6711:537, 1974-07-18, 1♂, J.-P. & J.-P. Kaitila.

- LYGRIS PYROPATA: U: Porvoo mlk, 6706:432, 1974-"07-28...08-05", 1♂, M. Landtman.
- XANTHORRHOE MONTANATA GYNANDOMORPHI: EK: Virolahti, 672:54, 1974-06-22, J. Hämäläinen.
- OURAPTERYX SAMBUCARIA: U: Sipoo, Spjutsund, 6684:417, 1974-08-06, 1♂, M. Landtman; EK: Virolahti, 671:54, 1974-07-18, 23, 24, 672:54, 1974-07-21, J. Hämäläinen.
- SPILOSOMA URTICAE: EK: Virolahti, kk, 6711:537, 1974-07-14, 1♂, J.-P. & J.-P. Kaitila.
- HETEROGENEA ASELLA: U: Sipoo, Spjutsund, 6684:415, 1974-07-19, 1 ilm.♀, V. Lepistö.
- FUMEA BETULINA: EH: Hollola, 677:42, 1973-07-01, 1♂, 1973 2♀ ex pupa, 1974 2♀ ex pupa, J. Kanerva, P. Keskinen & P. Somerma.
- SOLENOBIA LICHENELLA: EH: Hattula, Tyry, 678:35, 1974 9♀ ex pupa, J. Kanerva, P. Keskinen, P. Somerma.
- NEPHOPTERYX ADELPHELLA: EK: Virolahti, 6719:539, 1974-07-21...26, 1ex, M. Savela.
- NASCIA CILIALIS: Porvoo mlk, 6702:432, 1974-07-"14...20", 1♀, M. Landtman; EK: Virolahti, 672:53, 1974-09-25, J. Hämäläinen.
- OSTRINIA NUBILALIS: EK: Virolahti, 671:54, 1974-07-12, J. Hämäläinen. U
- DICHRORAPHA GENEANA: PP: Rovaniemi, 738:44, 1974-07-14, 2♀, E. Laasonen.
- ETHMIA FUNERELLA: U: Vantaa, Tammisto, 668:38, 1973-06-17...07-03, 1♂, A. Aalto. 3. yksilö Suomesta.
- MOMPHA IDAEI: InL: Ivalo, Kiertämäjärvet, 1973-07-09, 1♂, E. Laasonen.
- PARORNIX ANGLICELLA, MAALLE UUSI LAJI: EH: Pirkkala, 682:32, 1974-05-16...06-11, n. 10 exx, L. Sippola.
- SWAMMERDAMIA PASSERELLA: KmL: Kittilä, Köngäs, 1974-06-29, 1♂ 1♀, E. & L. Laasonen.
- CEDESTIS FARINATELLA: InL: Ivalo, 761:52, 1973-06-30, 1ex, E. Laasonen.
- MONTECARDIA TESSULATELLA: KmL: Savukoski, Jauri, 1971-07-06, 1♀, E. & L. Laasonen.
- INCURVARIA LUZELLA: KmL: Muonio, "Suo", 1969-07-06, 1♂, E. Laasonen.
- NEMOPHORA VARIELLA: InL: Ivalo, 761:52, 1973-06-25, 1♀, E. Laasonen.
- NEMOPHORA ROBERTELLA: Ks: Juuma, 1966-07-04, 1♂, EnL: Kuttanen, 1972-07-02, 1♂, E. & L. Laasonen.
- ADELA RUFIFRONTILLA: InL+ Inari, Ivalo, 761:52, 1974-06-29, 1♀, E. Franssila.

OHJEITA TIEDONANTOLOMAKKEEN TÄYTTÄMISEKSI:

koko: A5 (eivälttämättä valmiiksi monistettu)

yhdele lomakkeelle vain yhtä lajia koskevia tietoja (löytöpaikkoja ja -aikoja voi olla useampiakin)

Välttämättömät tiedot: löytöpaikka (väh. kunta), löytöaika (ainakin vuosi), yksilömäärä (ainakin summittain), löytäjä, ilmoituksen tekijän allekirjoitus, ex ovo, e lerva ym.

erittäin suositeltavia: ruutukoodi, sukupuoli,

Muista, ettet koskaan voi lomakkeelle kirjoittaa liikaa tietoja.

Perhoskesä!

tiedonantotoimittaja

Arvi Ulvinen:

Koillis-Kymenlaakson päiväperhosista

Koillis-Kymenlaaksolla tarkoitetaan Kouvola, Kuusankoskea ja Valkeaa. Tältä alueelta ei tähän asti ole ollut nimeksikään julkaistuja perhostietoja, vaikka sieltä on perhosia kerätty 1920-luvulta lähtien, joskin ajoittain heikosti. Keräilijänä on ajanjakson alkukymmenillä ollut allekirjoittanut ja loppuvuosina sot.tekn. Kauko Taina. Erittäin runsas saalis on saatu monilta koululaisilta, joiden kokoelmat (n. 25) allekirjoittanut on vuosien mittaan tarkastanut. - Koillis-Kymenlaaksoista on nyt löydetty 68 päiväperhoslajeja. Eräiden esiintymisestä on voitu tehdä seuraavia johtopäätöksiä. *A.paphia* on tullut seudulle myöhään (ens. kerran 1942, sen jälkeen monesti). Eräitä aikaisemmin useasti nähtyjä lajeja on vuorostaan hävinnyt: *Lim.populi* (viim. tieto 1966), *P.achine* (1959) ja yllätykseksi *M.jurtina* (1957, mahd. 1966). *P.apollo* esiintyi Kuusankoskella tietyllä alueella varhaisempina aikoina useasti, mutta hävisi sitten (löydetty mm. v. 1959, ks. lisäksi jäljempää). Yksi yksilö, ehkä satunnaisena on yllättäen tavattu v. 1973. Aikaisemmin usein nähty *A.crataegi* on viime vuosikymmenenä ollut täysin kadoksissa (viim. tieto 1965), kunnes 1973 tavattiin useassa kohdin. Esimerkkinä levinneisyydeltään rajoittuneesta lajista on *apollon* lisäksi *E.aurinia* (vain Kouvolan ympäristö). Seudulle saapuneista vaeltajista (6 lajia) mainittakoon *N.L-album* (2 kertaa) ja *N.io* (nähty ensi kerran niin myöhään kuin 1961, mutta sen jälkeen melkein vuosittain). - Lajimäärän (68) vertailu tutkittuihin naapurikuntiin antaa seuraavan tuloksen (ks. täydennyksiä jälj.): Sippola (68 + 1), Elimäki (65), Iitti (64 + 2) ja Mäntyharju (67), joten Koillis-Kymenlaakso on lajistoltaan tyydyttävästi selvitetty. - Tarkemmat tiedot ko. aiheesta saa aikakauslehdestä Kymenlaakson Luonto 1974: 2025.

Lisäyksinä edelliseen on jäljestäpäin saatu seuraavat tiedot. Viimeinen koululaisten Kuusankosken *apollo*-esiintymästä saama yksilö on vuodelta 1964. - Iitistä on tavattu tähänastisista luetteloista puuttuvat lajit *Cl.frigga* ja *Sc.orion* (O. Sotavalta, kirjeell.) ja Sippolasta *E.argiades* (Perhostutkijain Seuran moniste 3/75).

OTTOPAIKKAETIKETTIEN YHTEISTILAUS

Tulevana syksynä suoritetaan jälleen ottopaikkaetikettien yhteistilaus.

Käsikirjoitukset lähetetään osoitteella: Risto Martikainen, Hallitusk. 23 A 12, 33200 TAMPERE 20; 31.8.1975 mennessä. Jätä käsikirjoituksesi ajoissa, sillä myöhästyessäsi joudut odottamaan vuoden seuraavaa painatusta.

Maamme luonnontieteellisten seurojen tapaan Suomen Perhostutkijain Seura pyrkii siihen, että paikanmäärityksessä käytettäisiin tavanomaisen selväkielisen paikanilmaisun lisäksi nk. ruutumenetelmää ainakin yhden neliöpeninkulman tarkkuudella. Etikettien käsikirjoituksissa tulee olla näinollen joko valmiit ottopaikan koordinaatit tai ainakin paikka tätä merkintää varten. Lisäksi olisi suotavaa merkitä käsikirjoitukseen kunakin etikettiruudun kohdalle monelleko numerolle siinä tarvitaan tilaa kaikkiaan (5,7 tai jopa 9 numeroa), jotta ladottaessa tiedettäisiin jättää riittävästi tilaa käsin myöhemmin lisättäville numeroille.

Ohjeita käsikirjoituksen laatimiseksi:

1. Käsikirjoitukset laaditaan A4 tai A5 kokoiselle paperille vain yhdelta puolelta kirjoitettuna. Käsikirjoitus laaditaan kirjoituskoneella tai samaan kokoon selvästi kirjoittaen, mieluummin tekstaten. Epäselvän käsikirjoituksen lukuvirheistä vastaa tilaaja.
2. Etiketeistä tulee ilmetä seuraavat tiedot:
 - maa: SUOMI tai FENNIA, ulkomaat vastaavasti
 - luonnontieteellisen maakunnan nimilyhenne joko suomen- tai latinankielisenä
 - Ottokunta. Tarkempi paikanmääritys lisänä suotava, suurissa ja hajanaisissa kunnissa välttämätön (esim. Lapin kunnat).
 - koordinaatit mikäli suinkin mahdollista 10 x 10 km, 1 x 1 km tai haluttaessa jopa 100 x 100 m
 - ottoaika mikäli mahdollista päivän tarkkuudella, kestorysämaterialissa ääripäivät
 - ottajan nimi, tämän jäljessä käytetään lyhennettä leg. (= on kerännyt)
3. Etikettiruudut kirjoitetaan käsikirjoitukseen allekkain kuten viereisessä mallissa. Koska painos on 500 kpl, tulee jokaista kirjoitettua ruutua 500 kpl. Mikäli tämä ei riitä jonkin paikkakunnan osalle, kirjoitetaan sama ruutu vastaavasti useampaan kertaan (3x = 1500 kpl)

Ole huolellinen käsikirjoitusta laatiessasi, sillä käsikirjoitusta ei enää oikolueta. Käsikirjoituksessa olevat virheet tulevat etiketteihin!

Pienin yhden henkilön nimellä tilattava etikettien ruutumäärä on neljä ruutua.

Muista merkitä käsikirjoitukseen nimesi, osoitteesi ja puhelinnumerosi.

VIIMEINEN VASTAANOTTOPÄIVÄ on siis 31.8.1975.

Malleja:

U:Pernaja
6705:442 Tervik

.197
Leo Karhu leg.

N:Loviisa
670:45

.19
Leo Karhu leg.

EH:Iitti kk
6758:467

.197
Ilkka Jalas leg.

EH: Iitti
67 :4

.197
Ilkka Jalas leg.

Harkitse ovatko päiväystä varten pisteet tarpeen!

Suurperhosten nimistöstä ja systematiikasta

Meillä käytössä oleva suurperhosluettelo on ja 13 v vanha, joten nimistössä on tapahtunut jo melkoisia muutoksia. Lisäksi kyseinen luettelo alkujaankin tehtiin, nimenomaan systematiikaltaan vanhaksi. Oikeastaan siinä ei pyrittykään systemaattiseen järjestykseen, vaan noudateltiin viime vuosisadalta peräisin olevaa historiallista "systematiikkaa". Perhosseuran johtokunta teki päätöksen uuden luettelon tekemisestä ja Vaihtoyhdistys päätti hoitaa sen kustantamisen. Ko. luettelo valmistunee ensi syyskuun kokoukseen mennessä.

Usein kysytään, miksi niitä nimiä aina muutetaan. Kysymys on oikeastaan väärä, sillä ei nimiä muuteta, vaan ne muuttuvat. Ellei seurata ja noudateta näitä muutoksia, joudutaan hyvin hankaliin tilanteisiin. Niinpä esimerkiksi nykyisessä pisteluettelossa on nimi, Plebejus artaxerxes, jota ei ole koskaan missään muualla käytetty eikä varmaankaan tulla koskaan käyttämään. Lisäksi meillä on nykyisinkin käytössä kaksi nimistöä: Cataloguksen mukainen, jota Perhosseura käyttää ja toinen, jota käytetään tieteellisissä julkaisuissa ym.

Uudessa luettelossa otetaan käyttöön myös nimistösääntöjen määräämät sulut auktoareiden nimissä, silloin kuin laji on kuvattu toiseen sukuun, kuin missä nykyään on. Tätä sääntöä on noudatettu kaikissa muissa eläinryhmissä paitsi perhosissa.

Nimet siis muuttuvat. Seuraavassa tärkeimmät syyt:

Syyt voidaan jakaa kahteen ryhmään: 1. sellaiset muutokset, jotka johtuvat tutkimuksen saavuttamista uusista tuloksista. Ne voidaan katsoa hyödyllisiksi, sillä ne lisäävät tietoa ja kokonaiskäsitystä perhosista. 2. Syyt, jotka johtuvat pelkästään nimistösäännöistä. Näitä tuskin voidaan pitää mitenkään hyödyllisinä, sillä ne eivät anna mitään uutta tietoa.

1. ryhmässä on kolmen tyyppisiä nimimuutoksia: a. laji siirtyy toiseen sukuun, jolloin lajinimi muuttuu. Tämä voi tapahtua siten, että epäyhtenäinen suku hajotetaan useammaksi tai että laji on ollut aikaisemmin sijoitettuna väärään sukuun tai että useampi suku yhdistetään yhdeksi. b. kaksi tai useampi laji yhdistetään jolloin uuteen lajiin tulevista nimistä vanhin jää käyttöön. c. laji jaetaan kahdeksi tai useammaksi lajiksi, jolloin erotetuille lajeille on löydettävä uusi nimi.

Suurin osa nimistömuutoksista johtuu kuitenkin pelkästään nimistösäännöistä. Nimistösääntöjen tärkeimpiä kohtia on nk. prioriteettisääntö, joka määrää, että lajin nimenä on vanhin, siis ensimmäisen^o ko. lajille annettu nimi. Muut, nuoremmat nimet ovat synonyymejä. Toinen tärkeä sääntö on, ettei samassa suvussa saa olla samaa lajinimeä kahdella eri lajilla. Tämä tulkitaan niin laajasti, ettei samassa suvussa edes hyvin eriaikoina sa olla ollut samaa nimeä. Tällaisista nimistä vanhinta, siis ensimmäiseksi sukuun sijoitettua saa käyttää, mutta uudemmat sukuun sijoitetut "samat" nimet ovat homonyymejä. Sukunimiä saa eläinkunnassa olla vain siten, että yhtä nimeä käytetään yhtä sukua tarkoittamaan. Useammasta samasta nimestä vanhin on käyttökelpoinen, muut homonyymejä.

Sääntöjen aiheuttamista muutoksista voidaan erottaa viisi eri tyyppiä: a. aikaisemman synonyymien löytyminen, jolloin se tulee käyttöön ja käytössä ollut nimi joutuu käyttökelttomaksi synonyymiksi. b. aikaisemman homonyymien löytyminen, jolloin käytössä ollut "sama nimi" joutuu käyttökelttomaksi homonyymiksi. c. aikaisemman suvun tyyppilajin löytyminen, jolloin suvun nimi voi siirtäivän muun suvun nimeksi, jos tämä löydetty tyyppilaji on sijoitettuna nykyisin johonkin toiseen sukuun. d. huonosta kuvauksesta johtuneen tulkintavirheen korjaaminen. e. kansainvälisen nimistökomitean päätös, jolla se voi määrätä käyttöön jonkin nimen, joka sääntöjen mukaan ei ~~mitä~~ olisi käyttökelpoinen, tai jolla se voi kieltää jonkun, sääntöjen mukaan ehkä käyttökelpoisenkin nimen. Valitettavasti tärkein nimiä muuttava syy on tämän ryhmän a. ja b. kohdat.

Syksyllä ilmestyvä uusi luettelo on jo vuoden kuluttua osittain vanhentunut, joten se ilmeisesti tehdään rangaskansion (tai jotenkin muuten vastaavan) muotoon, joten on helppoa uusia siihen yksittäisiä sivuja. Erityisen tärkeää tämä on siksi, että saadaan löydetty uudet lajit nopeasti mukaan luetteloon. Koska luettelosta tulee systemaattinen suurperhosluettelo, siitä jää pois vanhan luettelon ryhmät: Zygaenina, Psychina, Cossina ja Jugatae, jotka sijoitetaan erilliseksi lisäyksi loppuun, josta ne voi poistaa sitten kun mikroluettelosta tulee uusi painos, jossa nämäkin pikkuperhosryhmät on mukana.

Vesa Varis

TIEDOTUKSIA

Päivämäärän merkitseminen yöpyynnissä

Toukokuun kuukausikokous hyväksyi seuraavassa muodossa Seuran johtokunnan 25.4. kokouksessaan laatiman suosituksen päivämäärän merkitsemisestä yöpyynnissä:

1. Yön nimenä käytetään yleensä sitä päivämäärää, jona yö on alkanut (esim. 23-24/7 yönä klo 02.40 saatu yksilö etiketöidään 23/7).
2. Puolen yön jälkeen saadun yksilön todellista päivämäärää käytetään ainoastaan tarkemman ajanmäärän yhteydessä (esimerkiksi yksilö voidaan ilmoittaa myös 24/7 02.40 tai 24/7 aamuyöllä), mutta ei koskaan ilman tarkempaa ajanmäärettä (etiketöitynä 24/7 ko. yksilö laskettaisiin saaduksi vasta seuraavana yönä).
3. Kaksoispäivämäärän yhteydessä on aina käytettävä sanaa "yö" (esimerkiksi yksilö: 23-24/7 yönä), jottei ilmaisu sekoittuisi kestorsäpäivämääriin.
4. Epäselvissä tapauksissa merkitään tarkka aika (mikään systeemi ei näet kata kaikkia tilanteita).

Kaikkien rysäaineistojen etiketointi on siis tällä systeemillä yksiselitteistä, eikä päivämäärää jouduta vaihtamaan kesken yön, jos itse keräillään. Enemmälti tulkintavaikeuksia syntyy vasta niissä harvoissa tapauksissa, jolloin yöpyyntiä jatketaan suoraan päiväpyynniksi. Suositeltu systeemi on sama, jota useimmat keräilijät ovat tähänkin asti noudattaneet.

Jäsenmaksut

Rahastonhoitajan ilmoituksen mukaan vielä joka toisella seuramme jäsenellä on kuluvan vuoden jäsenmaksunsa maksamatta. Siis maksamattomat jäsenmaksut mitä pikimmin PSP:n tilille 268 58-3 (15,- paitsi opiskelijajäsenet 8,-). Huomautettakoon, että jäsenetuihin kuuluvat edullisen hintaiset keräilytarvikkeet, kaappitilaukset ym. kuuluvat vain jäsenmaksunsa maksaneille jäsenille.

Kaappitilaukset

Seuramme on tekemässä kaappien hankintasopimusta Puusepänliike Ahti V. Merisalonen (Vaarala, Vantaa) kanssa. Tätä varten olisi kaikkien kaappientilaaajien mitä pikimmin suoritettava etumaksuna mk 200,- postisiirto-tilille 268 58-3. Viimeinen mahdollinen päivä maksulle on 10.6.1975, minkä jälkeen mahdolliset sopimukset on tehtävä suoraan valmistajan kanssa (osoite: Harjunreuna 15, 01230 VANTAA 23, puh. 8764265). Etumaksun suorittaneiden olisi lähetettävä seuraavat tiedot kaappien valmistusta varten II sihteerille viimeistään 10.6.75 mennessä (osoite: Martti Attila, Rasinkatu 7 B 78, 01430 VANTAA 43):

1. Kaapin oven aukeamissuunta (oikealle aukeava = saranat oikealla)
2. Kaapin pintakäsittely (koivuviilutuksella hintaan 1100,- /kaappi, jalopuuviilutus nostanee hintaa n. 100,- - 200,- markkaa kaappia kohden, mistä on erikseen sovittava valmistajan kanssa)
3. Toimitusosoite mahdollisimman tarkkaan
4. Toivomukset toimitusajasta (ensimmäiset kaapit valmistunevat syyskuussa ja viimeiset joulukuussa 1975, ellei erityisiä toivomuksia ole, toimitetaan kaappeja sitä mukaa kuin ne valmistuvat)
5. Toimitustapa (eri mahdollisuuksia mm. rautateitse, rahtina kiitolinjalla tai itse noutamalla tehtaalta).

Kaappien hintaan (1100,-) tulee lisäksi mahdolliset pakkauskulut, vakuutusmaksu ja kuljetuskustannukset. Loppusumma kaappien hinnasta maksetaan suoraan valmistajan laskun mukaan sen jälkeen kun tilaaja on kaappinsa perille saanut ja hyväksynyt työn laadun.

Ne kaappien tilauksesta kiinnostuneet, jotka eivät vielä ole sitovaa tilaustaan hinnasta 1100,- /kaappi II sihteerille huhtikuun kokouksen jälkeen jättäneet, ottakoot pikaisesti yhteyttä Martti Attilaan (osoite yllä, puh. 8747107, työ 1912760, kesällä myös 269562).

Styrox-levyjä hyönteiskaappeihin

Seurallemme on tarjoutunut tilaisuus saada yhteistilauksena yllämainittuihin perhoskaappeihin (koko sama kuin aiemmissakin kaapeissa) mittaansa leikattuja Styrox-vaahtomuovisia levyjä. Tilauksesta tarkemmin syksyllä, mutta ennakkotilauksia voi jo jättää Martti Attilalle.

Keräilytarvikkeiden välitys kesällä

Myyntiajat: 11.6., 18.6. ja 13.8.1975, klo 17-18 mainittuina päivinä.
Osoite: LK Martti Färkkilä, Aarnivalkeantie 6 C, 02100 ESPOO 10, puh. 90-467300.

Saatavana tällä hetkellä:

- Neuloja n:ot 00-4 14.5. alkaen 3,50/100 kpl ja 33,- /1000 kpl
- Mikroneuloja 6,50 /500 kpl
- Sekavalolamppuja 500 W hintaan 60,- /kpl
- Sekavalolamppuja 160 W (kirkkaita) 25,- /kpl
- Elohopealamppuja 50 W (ilman kuristinta) 23,- /kpl
(50 W:n Hg-lamppuihin sopii mm. n. 15 markan hintainen Helvar E 50 -kuristin, joka on itse hankittava, seura ei niitä välitä)
- Mustia pölvilaatikoita hintaan 7,50 /kpl (suoraan tehtaalta tilanneille 6,50 /kpl + lähetyskulut)
- Atuloita (pinsettejä) 15,- /kpl
- Koiras/naaras -lappusia -,50 /arkki.

Aikaiset lentoajat kesältä 1975 talteen

Koska vuosi 1975 on tähän mennessä ollut epätavallisen aikainen ja ihmeellisiäkin lentoaikahavaintoja on jo tehty, on päätetty kerätä aineistoa eri lajien lennon alkamisesta. Merkitse päivittäin uudet lajit joko ao. arkkiin aikajärjestykseen tai mieluummin suoraan työcataloguksen yhteen sarakkeeseen (ed. tapauksessa lajit on syksyllä järjestettävä cataloguksen järjestykseen). Vain ehdottoman varmat havainnot listoihin, tarkistettavat yksilöt talteen! Listat palautetaan sihteerille, osoite kirjeen alussa. Havaintoja käytetään mm. tulevassa kirjassa!

Syöttirysiä melanisminäytteiden kerääjille

Erityisesti niitä, jotka keräilevät Helsingin seudulla 20/6 - 20/7 välisenä aikana ensi kesänä (varsinkin tarvittaisiin keräilypisteitä Vuosaareen, Roihuvuoreen, Herttoniemeen, Kulosaareen sekä Tapaninkylän - Pitäjänmäen alueelle) pyydetään ottamaan yhteys Kauri Mikkolaan (puh. 446051, kesällä 911/21452), mutta myös voi jättää nimensä ja puhelinnumeronsa sihteerille. Kerääjät saavat käyttöönsä kaksi syöttirysää kukin, joista Oligiat (Procuks) luovutetaan ja muut perhoset saa pitää itse.

Lomakkeet kesän 1975 keräilytuloksia varten

- Runsausilmoituslomake ja lomake II sukupolven (myös III jne.) havaintoja varten seuraa tämän kirjeen mukana. Palautus sihteerin osoitteella tai syyskuun kokouksessa.
- Vaellushavaintojen lomake oli jo viime kirjeessä
- Lapin havaintojen keruulomake postitetaan tässä ennakoon sen tilan-neille, muut sitä tarvitsevat voivat tilata sen Martti Attilalta.

NUORISOJAOSTO

Nuorisajaoston kokoukset syyskaudella 1975 ovat: 10.9., 1.10., 5.11. ja 3.12. klo 18.30 ellei toisin ilmoiteta.

Syyskuun kokous: 10.9.1975 Eläinmuseon suuressa luentosalissa, P. Rautatienk. 13, klo 18.30. Ohjelmana perhosten määrittystä 1 1/2 tunnin ajan sekä mahdollisesti jokin lyhyt esitys em:n jälkeen. Erityisesti toivotaan runsaasti seniorijäseniä auttamaan määrittäyksessä.

VALOKUVAUSKILPAILU

- Edellisestä valokuvauskilpailustamme on kulunut jo kaksi vuotta. Jälleen on päätetty julistaa seuramme jäsenille PERHOSAIHEINEN valokuvauskilpailu, jotta valokuvausharrastus lisääntyisi jäsenten keskuudessa ja jotta kilpailun tuottamista kuvista saataisiin mielenkiintoinen ohjelma-numero johonkin ensi kevään kokoukseen.
- OSANOTTO-OIKEUS: Kilpailu on avoin kaikille seuramme jäsenille sekä seuran kirjoissa oleville alle 15-vuotiaille henkilöille.
 - KUVIEN MAÄRÄÄ osanottajaa kohden ei ole rajoitettu, jotta ahkera kuvaaja voisi osallistua suuremmallakin kuvamäärällä.
 - KUVIEN LAATU: Kolmen laisia kuvia otetaan vastaan:
 - Väridiapositiiveja (vain 5 x 5 cm:n kehyksissä)
 - Väripaperikuvia joko pohjustamattomina tai pohjustettuina
 - Mustavalkeita paperikuvia joko pohjustettuina tai pohjustamattominaPäperikuvien koolla ei ole muuta rajoitusta, kunhan eivät ole niin suuria, että niiden käsitteleminen on hankalaa.
 - PALKINNOT: Palkintoina jaetaan seuran teettämiä B.tibialen kuvalla varustettuja mitaleita kullattuna 1-2 kpl, hopeoituna 2-4 kpl ja pronssi-sina 3-6 kpl riippuen lähetettyjen kuvien tasosta.
 - KUVIEN AIHEET: Lähinnä seuraavat kolme aihepiiriä tulevat kyseeseen:
 - aikuiset perhoset
 - perhosten eri kehitysvaiheet (paitsi aikuiset)
 - kuvat keräilytilanteista ja -tekniikasta
 - TARKEMMAT TIEDOT kuvien lähetyksistä (ehkä marras-joulukuun vaihteessa) ja -osoitteesta ilmoitetaan syksyn kirjeissä.

HYYTÄVANÄ PERHOSKOKOELMA KAAPPEINEEN

Veikko Kallio tarjoaa ostettavaksi suurperhoskokoelmansa kaappeineen. Kokoelman lajimäärä on jonkin verran yli 700, yksilömäärä noin 3500. Kaappi on kaksirivinen ja 20 laatikkoa, yhteensä 40 lasikansilaatikkoa. Laatikoiden koko on 50 x 40 cm, kaapin korkeus 140 cm, leveys n 104 cm ja syvyys n 50 cm. Kaapin väri on keskiruskea (petsiväri).

V Kallion osoite on H:ki Albertinkatu 17 B 25

Tiedustelut puh 12081/255 (työ), 626866 (koti).

PIKKUPERHOSTEN NEULAAMINEN

Suomen perhostutkijain seura suosittaa noudatettavaksi pikkuperhosia neulattaessa seuraavia ohjeita.

Neulattaessa ja preparoitaessa pikkuperhosia noudatetaan soveltuvin osin Jalaksen "Perhostenkeräilijän opas"-kirjan sivuilla 132-152 esitettyjä ohjeita. Erityisesti pikkuperhosista esitetään lisäksi seuraavaa.

HYÖNTEISNEULAT

1. Kaikki pikkuperhoset lävistetään kuten suurperhoset neulalla keskiruumiin selkäpuolen keskeltä kohtisuoraan siipien kiinnityskohtiin nähden, myös mikro-neuloja käytettäessä.

2. Perhosen korkeusaseman hyönteisneulassa olisi oltava sellainen, että perhosen levittäminen levityslaudassa on mahdollista siirtämättä perhosta neulassa jälkeensä. Tämän mukaisesti perhosen siipitaso on korkeintaan 24.5 mm neulan kärjestä eli vajaat 2/3 38 mm pituisen hyönteisneulan kärjestä.

3. Mikäli perhosen neulaaminen n:o 00:n hyönteisneulaan sujuu vaikeuksitta, ei mikroneulaa suositella käytettäväksi. Jos sen sijaan on olemassa perhosen keskiruumiin särkymisen tai muu rikkoontumisen vaara, olisi käytettävä sopivan ohutta mikroneulaa. N:o 000:n neuloja ei suositella lainkaan käytettäväksi.

Neulaan pistettävän mikron tulisi olla aivan tuore tai hyvin pehmitetty. Mikroneulalla tarkoitetaan nupitonta, n. 11 mm:n mittaista neulaa, jonka paksuus on pienempi kuin n:o 000:n hyönteisneulan paksuus.

Neulankäyttöesimerkkejä:

Hyönteisneula n:o 0 tai 00

Ephestia
Homoeosoma
Pterophoridae
Laspeyresia strobilella
Epinotia nisella
Cochylis
Cochylidia
Coleophora deauratella
Incurvaria

Mikroneula

Epinotia tedella
" nanana
Grapholitha compositella
Agrolamprotes micella
Caryocolum
Coleophora caespititiella
Batrachaedra
Lithocolletis
Caloptilia

4. Perhosen korkeus mikroneulassa on n. 1/4 neulan ylä- ja 3/4 sen alapäästä. Mikroneulaa tulee jättää perhosen yläpuolelle näkyviin 2 - 2.5 mm, jotta siihen voisi tarttua kapeakärkisillä atuloilla, ei kuitenkaan enempää, sillä

a) neulan yläpään tulee olla ainakin 10 mm:n päässä hyönteisneulan nupista ja

b) levitettäessä perhosta mikroneulan tulee ulottua ja kiinnittyä tukevasti levityslaudan alustaan, kun levityslaudan raon syvyys on korkein-

taan 4 mm.

ALUSTAKAPPALE

5. Alustakappaleen materiaaliin ja käyttötapaan nähden on valittavissa erilaisia vaihtoehtoja. Koska se, minkä vaihtoehdon kukin valitsee, on enemmän maku- ja tottumus- kuin siisteys- ja arvokysymys, seura ei ole ottanut kantaa eri vaihtoehtojen välillä. Esteettiset ja käytännön näkökohdat puoltavat kuitenkin pyrkimystä käyttää kussakin kokoelmassa mikäli mahdollista vain yhtä eri vaihtoehtoista. Parhaana vaihtoehtona voidaan suositella sellaista, jossa mikroneulan ja pelkän hyönteisneulan käyttö mahdollisimman vähän poikkeavat toisistaan, kun on kysymys neulanäytteen tilantarpeesta kokoelmassa sekä hyönteisen ja etiketin asennosta toisiinsa nähden.

6. Alustakappaleen tulisi olla mahdollisimman pienikokoinen, siististi leikattu ja huomaamaton. Sen koko riippuu sen materiaalista, perhosen koosta tai neulaankiinnitystavasta tai kaikista näistä yhdessä. Alustakappaleen leveys on 2.5 - 4 mm ja pituus 6-11 mm.

7. Alustakappaleen tulisi materiaaliltaan olla niin tiivistä ja kimmoisaa, että mikroneula pysyy siinä paikallaan löystymättä ja hyönteisneula palasen murtumatta. Alustakappale voidaan leikata auringonkukan ytimen valkeasta osasta, tiiviistä styrox-vaahtomuovista, selluloosa-asetaattifoliosta tai muusta vastaavasta materiaalista.

8. Mikroneula perhosineen pistetään alustakappaleeseen 1 - 1.5 mm:n päähän sen päätyreunasta kohtisuoraan siten, että neulaan juuri voi tarttua perhosen ja alustakappaleen välistä kapeakärkisillä tukevilla atuloilla, eli n. 2.5 mm päähän toisistaan. Perhonen ei saa kuitenkaan koskettaa alustakappaleeseen.

9. Alustakappale perhosineen pistetään n:o 0 tai 1:n hyönteisneulaan 1 - 1.5 mm:n päähän alustakappaleen vastakkaisesta päätyreunasta niin korkealle, että alustakappaleeseen mikroneulalla kiinnitetty perhonen on samalla korkeudella hyönteisneulan kärjestä kuin hyönteisneulaa yksin käytettäessä. Hyönteisneula pistetään alustakappaleeseen perhosen taakse (tai mahdollisesti eteen). Perhonen ei saa koskettaa hyönteisneulaa.

ETIKETTI

10. Hyönteistieteelliset seurat ovat keskenään sopineet etiketin maksimikokoksi 6.5 x 13 mm. Pikkuperhosia varten suositellaan pienempää kokoa, n. 5.5 x 10 mm.

11. Etiketin tulee olla siisti, riittävän tukevaa paperia ja selvästi luettavissa. Tyhjiä välejä ja reunoja on syytä välttää etiketeissä tarpeettomasti tilaa ottavina.

12. Etiketti sijoitetaan hyönteisneulaan n. 13 mm:n päähän sen kärjestä

(n. 1/3 neulan pituudesta) siten, että se sijaitsee suoraan perhosen alla, ja niin, että se vie mahdollisimman vähän lisätilaa hyönteiskokoelmassa. Etiketin teksti on normaalisuunnassa tai oikealta luettavissa (ei koske poikittaista patriamerkintää) hyönteisneulaan pistettynä, kun hyönteisen pää on lukijasta eteenpäin. Etiketti ei saa koskettaa mikroneulaa.

LIITE:

NEULAAMINEN SELLULOOSA-ASETAATTIKAPPALEESEEN

Selluloosa-asettaattifoliosta valmistetun alustakappaleen käyttö edellyttää jonkin verran harjaannusta ja sopivia työvälineitä. Neulaaminen sujuu vaivattomasti, jos apuvälineenä käytetään seuraavanlaisista neulausalustaa: Mäntytuusta valmistetaan puupalanen, jonka paksuus on tarkalleen 20.5 mm sekä pituus ja leveys n. 70 x 100 mm. Palaseen sahataan syysuuntaan 2-3 rakoja, joiden pituus on n. 3/4 palasen pituudesta. Rakojen puoleinen pääty ja pohjasivu päällystetään liimaamalla niihin 1 mm paksuinen mäntyviilu. Neulausalustan yläpinta päällystetään 1 mm:n mäntyviilulla pehmeätä mäntyä (paksut vuosilustot), johon porataan 1-2 raon kohdalle n. 1 mm:n teräsporalla 3-4 mm:n välein jono reikiä. Yksi rako jätetään avoimeksi. Liimatut viilupinnat tasoitetaan hienolla santapaperilla.

- Mikrojen neulaamisen työvaiheet:

- 1) Selluloosa-asettaattifoliosta, jonka paksuus on 0.2-0.3 mm (esim. piirtoheitinkalvot) leikataan 3.5 - 4 x 7-11 mm:n kokoisia palasia tai käytetään 4 x 11 mm:n kokoisia, valmiiksi leikattuja foliopalasia. Jos hyönteisneula pistetään alustakappaleeseen perhosen eteen, on palasten koko 2.5 - 3 x 5-6 mm.
- 2) Palaset levitetään neulausalustalle ja teräväkärkisellä n:o 0:n hyönteisneulalla pistetään foliokappaleen toiseen päähän mikroneulaa varten reikä siten, että neulan kärki juuri lävistää foliokappaleen (puupintaa vasten). Kappale sijoitetaan reikä alustan reiän kohdalle.
- 3) Mikroneula perhosineen pistetään kevyesti neulausalustan pehmeään puupintaan. Teräväkärkisillä, tukevilla kellosepän atuloilla tartutaan mikroneulaan välittömästi perhosen alta ja pistetään mikroneula foliopalasen reikään n. 2.5 - 3 mm:n päähän perhosen siipitasosta, kuitenkin siten, etteivät perhosen jalat ota kiinni alustakappaleeseen. Jos mikroneula on löysästi alustakappaleessa, on viimeksi mainitun tilalle vaihdettava toinen pienempireikäinen, johon mikroneula tarttuu tiukasti. Otsaluppi on tarpeellinen apuväline tässä työvaiheessa.
- 4) Mikroneula ja alustakappale nostetaan atuloilla neulasta perhosen ja alustakappaleen välistä tiukasti kiinni pitäen ylös neulausalustasta ja käännetään alustakappale oikeaan asentoon perhoseen nähden. Neula pistetään takaisin neulausalustan reikään ja atulat vedetään pois perhosen alta.

5) N:o 1:n hyönteisneula pistetään alustakappaleen läpi sen vastakkaisesta päästä ja neulausalustassa sopivalla etäisyydellä olevasta toisesta reiästä neulausalustan pohjaviiluun asti. Tällöin hyönteinen ja alustakappale ovat oikealla korkeudella hyönteisneulassa.

6) Neulausalustan rakoa käytetään etikettien neulaamiseen.

SELVITYS SUOMEN PIKKUPERHOSKOKOELMISTA

Selvitys tehdään pikkuperhosten levinneisyystietojen alkanassa olevan kortistointityön helpottamiseksi, joten tiedot kaikista kokoelmista ovat tarpeen. Pieni ja määrittämätönkin materiaali sisältää usein tärkeitä havaintoja.

Kokoelman omistaja _____

Täydellinen osoite _____

Puhelinnumero _____

Kokoelman laajuus summittaisina arvioina

	määritettyjä	
	lajeja	yksilöitä
Koisaperhoset Galleridae-Alucitidae		
Kääriäisperhoset Tortricidae-Cochylidae		
Koit ym. Glyphipterygidae-Micropterygidae		
YHTEENSÄ		

Jos materiaalia on kaikista ryhmistä, arvio vain YHTEENSÄ-riville
Määrittämätöntä materiaalia on noin _____ yksilöä erityisesti
ryhmistä _____

Materiaalia on erityisesti maakunnista _____

Tärkeimmät keräilijät, joiden materiaalia kokoelma sisältää (erityisesti "vähemmän tunnetut" keräilijänimet mainittava) _____

Lomake palautetaan osoitteella Jorma Kyrki, Tampereen luonnon-
tieteellinen museo, Pirkankatu 2, 33210 Tampere 21, taikka
Suomen perhostutkijain seuran sihteerille syyskuun kokouksessa.
Kaikille vastanneille lähetetään selvitys levinneisyystietojen
keruusteemistä sekä tarpeellisia tietojenkeruulomakkeita.

Jorma Kyrki

Ilmoitus II sukupolven havainnoista v. 197

	HAVAINTOPAIKAT		
Maakunta	_____	_____	_____
Kunta			
Tarkempi paikan määrittäminen			
Koordinaatit			
Havaintoaika			
Lajin nimi	Saatu yks.määrä	Saatu yks.määrä.	Saatu yks.m.

Yleisyys - runsaus - merkitään seuraavasti: Saatu vain jokunen yksilö - merkitään määrä, saatu hieman enemmän - merkitään x, saatu kohtalaisesti - merkitään xx, saatu paljon - merkitään xxx.

____.____.197 Allekirjoitus _____

Jatkuu ei jatku kääntöpuolella

Runsausilmoitus vuodelta 197

Havaintopaikka: _____

Koordinaatit: _____ Aika: _____

Normaalia runsasampia lajeja	Normaalia vähälukuisem- pia lajeja		Puuttuvia lajeja	
	+	++	-	---

_____.197 Allekirjoitus _____

Jatkuu ei jatku kääntöpuolella

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA ry
LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND rf

sihteeri: Antti Aalto, Pohjoisranta 16 A 11, 00170 HKI 17, 90-628560
II sihteeri: Martti Attila, Rasinkatu 7 B 78, 01430 VANTAA 43, puh.
8747 107 (jäsenluettelo-, kiertokirje- ja arkistoasiat)
tiedonantosihteeri: Vesa Varis, Hyönteismuseo, P.Rautatiekatu 13,
00100 HKI 10, puh. 4027267 (virka-aikana)
keräilytarvikkeiden välittäjä: Martti Färkkilä, Aarnivalkeantie 6 C,
02100 ESPOO 10, puh. 467300
rahastonhoitaja: Kauko Helomaa, Forselleksentie 5-7 B 15, 02700 KAU-
NIAINEN, puh. 500581 (PS-tili n:o 268 58-3)
puheenjohtaja: Esko Suomalainen, Museokatu 18, 00100 HKI 10, 493577

1975-08-31

Kiertokirje No 6/1975

KAAPPI-tilaukset: Viime kiertokirjeen jälkeen on kaappitilausta jou-
duttu harkitsemaan tarkemmin ja nyt on mahdollista, että sekä kaap-
pien valmistaja että niiden lopullinen hinta tulevat muuttumaan.
Niihin henkilöihin, jotka ovat maksaneet etumaksun seuramme tilille,
tullaan ottamaan yhteyttä puhelimitse (tai kirjeitse, ellei puh.nu-
meroa tiedossa) heti kun asia on edistynyt sopimuksen solmimisvaihee-
seen.

VIROLAHDEN TIETOJA tämän kesän paremmista perhoslöydöistä toivoo saa-
vansa SEPPÖ LEINIKKA (osoite: Opistomäki, 49900 VIROLAHTI). Esimer-
kiksi tiedonantolomakkeen kopio soveltuu mainiosti.

LETHOSIDI-havainnot tältä kesältä pyydetään jälleen postittamaan
sihteerille (osoite yllä) etukäteen, jotta ne voitaisiin esittää koot-
tuina.

SYYSKUUN KOKOUS pidetään keskiviikkona, 17. p:nä syyskuuta 1975 eläin-
tieteen laitoksen suuressa luentosalissa klo 19.15. Aiheena on Lapin
ja Pohjois-Suomen perhoskesä 1975; alustajina Kaj Savonius (Länsi-
Lappi) ja Erkki M. Laasonen (Itä-Lappi). Tietoja kuluneen kesän La-
pin perhosista pyydetään lähettämään etukäteen joko sihteerille (os.
yllä) tai suoraan alustajille.

LOKAKUUN KOKOUS, 8.10.1975 on tiedonantokokous, jossa on tarkoitus
esittää kesän keräilytuloksista mielenkiintoisimmat. Suotavaa olisi,
että sihteerille ilmoitettaisiin etukäteen, mistä lajeista kukin ai-
koo tiedonantoja esittää. Tämän voi tehdä esim. syyskuun kokouksessa
ja silloin on myös saatavissa tiedonantolomakkeita.

NUORISOJAOSTON syyskuun kokous pidetään syyskuun 10. p:nä samoin eläin-
tieteen laitoksen suuressa luentosalissa, osoite P.Rautatiek. 13, HKI,
aikaan klo 18.30. Ohjelmassa on aluksi SEPPÖ PARKKISEN diakuvia perho-
sista n. 15 min. ajan. Muu ohjelma on korvattu määritystoiminnalla,
jolloin varttuneemmat seuramme jäsenet avustavat nuorempien jäsenten
kesän perhosten nimeämisessä. Tuokaapa siis runsaasti "nimettömiä"
perhosianne nähtäväksi!

TERVETULOA KOKOUKSIIN

Sihteerit

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA ry
LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND rf
Pohjoisranta 16 A 11, 00170 HELSINKI 17
puh/tel 90-628560

1975-09-20

KIERTOKIRJE No 7/1975
=====

SYYSKUUN KOKOUS

1975-09-17 pidetyssä kokouksessa oli läsnä 123 henkeä. Puhetta johti seuran puheenjohtaja ESKO SUOMALAINEN allekirjoittaneen toimissa sihteerinä.

Puheenjohtaja lausui muistosanat edesmenneistä seuran kunniajäsenestä metsänhoitaja THOMAS GLAVHLLISISTÄ ja jäsenestä FT, vt. apul. prof. JUHANI SAVOLAISESTA. Kokous kunnioitti vainajien muistoa hetken hiljaisuudella.

Kokouksen ohjelmalla oli kesän 1975 keräilytulosten tarkastelua Lapin osalta. Alustajina olivat KAJ SAVONIUS Länsi- ja ERKKI M. LAASONEN Itä-Lapin osalta. Keskustelu oli verraten huonoista sääistä huolimatta varsin vilkasta ja ilmoitettiin kokouksessa maalle uusi lajikin Hada (Lasionycta) skraelingia (H.S.) Tuloksista tarkemmin myöhemmin.

Seuran uusiksi jäseniksi hyväksyttiin Jyrki Johannes AIRISTO, Hanhu EROLA, Markku Olavi HARTIKAINEN, Mika HINTZE, Jaana KÄRKKÄINEN, Veikko Ilmari NAUKKARINEN, Matti RANTANEN, Reijo TALLQVIST, Juha Tapani ESPO, Mikko Pekka HAKALA, Pekka KOKKONIEMI, Pertti Ensio LUOVULA, Timo MUHONEN, Petri Olavi PUROMIES, Mikko Tapio SALO, Veli Pekka SUHONEN, Ari TAARI, Juha TIMONEN ja Keijo VEPSÄLÄINEN. Uusiksi jäseniksi ehdotettiin Heikki FRILANDER, Kauko JÄRVISALO, Ilkka KORHONEN, Kalevi KUUSINEN, Pentti K. LAUNONEN, Kari MANNILA, Pertti MIETTINEN, Tomas Mikael MUSTELIN, Markku PARKKARI, Kai SALO-RANTA, Heikki SUOMALA ja BO Ronald WIKSTRÖM, joiden vaali on ensi kokouksessa ja alle 15-vuotiaat Jouni KUKKONEN, Olli Antero LEHTONEN, Petri LEMPIÄINEN, Timo LEPONIEMI, Ismo Juhani NOKELAINEN, Pertti NUPPONEN, Markku Juhani PAANANEN, Aarni PYSTYNEN, Pekka RINTAMÄKI, Jarmo VIKMAN ja Antti Lauri Virkkunen, joiden vaali on heidän täytettyään 15 vuotta. Markku Antero VIRTANEN on eronnut seurasta omasta pyynnöstään.

LOKAKUUN KOKOUS on TIEDONANTOKOKOUS ilman varsinaista esitelmää. Kokous on 8.10.1975 klo 19.15 Eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa. Tiedonannot esitetään ajan voittamiseksi Cataloguksen järjestyksessä lajittain. Tiedonantoilmoitukset tulisi toimittaa joko sihteerille tai tiedonantosihteerille VESA VARIKSELLE, os. Eläintieteen laitos, Pohj. Rautatiekatu 13, 00100 Hki 10 mieluiten hyvissä ajoissa ennen kokousta, VIIMEISTÄÄN KOKOUKSEN ALKUUN MENNES-
SÄ. Tiedonantokokouksessa käsitellään lähinnä merkitykselliset lajit ja satunnaislajit. Yleisyys-suhteet ja niihin liittyvät tiedonannot käsitellään MARRASKUUN KOKOUKSESSA, samoin poikkeavat lentoajat, II sukupolvet yms. Tätä kokousta varten pyydetään palautu-
tamaan runsaus-, II sukupolvi- ja vaeltajalomakkeet sihteerille
ensi tilassa. Toivottavaa olisi, että lokakuun kokoukseen saataisiin mahdollisimman paljon nähtävää. Siis harvinaisuudet, etenkin
vaikeammin tunnistettavat mukaan kiertämään.

Nuorisijaoston kokous on 1.10.1975 klo 18.30 samassa paikassa. Ohjelmassa CHRISTER HUBLIN kertoo Kuopion perhosista ja ERKKI FRANSSILA Kirjastosta ja sen toiminnasta.

APOLLOKYSELY

Parnassius apollo L. lajien koskevat havainnot vuodelta 1975 toivotaan lähetettävän osoitteella Sirkka-Liisa Häkkinen, Hyönteismuseo, Eläintieteen laitos, P.Rautatiek.13, 00100 HELSINKI 10 Vasempaan ylänurkkaan merkintä: Tieteellistä aineistoa-apollokysely. Havaintoajat siis paperille!

LITHOSIDIT

Sihteeri haluaisi mahdollisimman tarkat havaintotiedot, mieluiten yksilön tarkkuudella ja sukupuolittain eriteltynä lajeista A.rubricollis, L. griseola, L.deplana, L.cereola, P.muscerda ja O.quadra mahdollisimman pian. Tulokset julkistetaan yhdessä 1974 havaintojen kanssa.

Tervetuloa kokouksiin

Antti Aalto
Sihteeri

KAAPPITILAUS

Tämän kiertokirjeen mukana lähetetään tilauslomake niille jäsenille, jotka ovat aiemmin sopineet allekirjoittaneen kanssa hyönteiskaappien tilaamisesta hintaan 1450,- /kpl. Nämä lomakkeet on palautettava mieluiten lokakuun kokouksessa tai postitse viimeistään 10.10.1975 mennessä osoitteella: Martti Attila, Rasinkatu 7 B 78, 01430 VANTAA 43. Ellei kirjeen mukana ole tilauslomaketta, ei nimesi siis vielä ole kaapin tilaajien joukossa. Mikäli kuitenkin olet kiinnostunut kaapin tilaamisesta yllä mainittuun hintaan, ota mitä pikimmin yhteyttä allekirjoittaneeseen (osoite yllä). Kaappien valmistaja, Puunjalostus- ja Parkettiliike Hakalax Oy Ab, on lupautunut toimittamaan kaikki kaapit tämän vuoden kuluessa.

Martti Attila
II sihteeri

YHTEENVETO ITÄ-LAPIN PERHOSHAVAINNOISTA KESÄLLÄ 1975

Erkki M. Laasonen

Itä-Lapissa keräilleiden joukko oli tänäkin kesänä varsin runsas ja heidän muistiinpanonsa varsinkin makroista kii-
tettävän laajat. Yhtenäinen havaintoaika oli pitkä: 1.6. -
7.8. ja vaikka pääosa keräilystä tapahtuikin taas tutuilla pai-
koilla valtateiden varsilla, tutkittiin esim. Sarmikairaa var-
sin tehokkaasti. Sääet olivat vielä viimevuotista kehnommat ja
niinpä elokuun alkuun mennessä oli ollut vain 7 kesäpäivää kol-
mena jaksona, pitkinä kylminä välijaksoina ei tavallisesti len-
tänyt ainuttakaan perhosta.

Päiväperhosista vain kevätlajeista C.freiija ja C.rubi sekä
E.ligeasta Ivalossa on runsaat havainnot, muitten lajien saa-
liit jäivät vähiin. 31.7. talletettiin Ivalon seudulta kolme
vaeltavaa P.rapaeta (EL leg.). Paremmat Anomogynat, Anartat
ja Plusiat puuttuivat lähes täysin, A.maillardita ei kovasta
etsimisestä huolimatta näkynyt. 1.7. saatiin Inarista Lasio-
nycta skraelingia jälleen maalle uutena (S. Nenyé leg., 1 m)
ja 12-13.7. vielä pariskunta (EL leg.). Mittareista ainoana
mainittavana on useat C.turbata-havainnot. S.formicaeformis
Ivalosta (7608:540) syöttirysällä 28-31.7. (EL leg.), ja mo-
nin paikoin kymmenittäin S.scoliaeformiksen voittamia koivun-
runkoja - laji näyttää olevan Lapin yleisin lasisiipi.

Seuraavia maakuntahavaintoja en ole löytänyt aiemmin il-
moitettuina: O.carmelita, LI Ivalo 7.6, 1 ex., J. & T. Karvo-
nen legl; E.mi, LI Utsjoki Rovisuvanto 29.6, 1 ex., L-E. Fer-
nelius, H. Holmberg & J. Wettenhovi leg.; H.turfossalis, KS Kuu-
samo 8.8, 1 ex., I Aula & H. Saarenmaa leg. (aik. luovutetulta
alueelta); I.wauaria, LKE Sodankylä kk 7.8, 1 f, EL leg., ja
N.degenerana, KS Kuusamo pvm?, 1 ex., I. Aula & H. Saarenmaa leg.

Kaj Savonius: Keräilytuloksia Länsi-Lapissa kesältä 1975

Länsi-Lapissa oli vuosikymmenen huonoin perhostuskesä johtuen kesä- ja heinäkuun kylmyydestä. Säiden osittainen lämpeneminen tapahtui vasta heinäkuun lopulla, mikä oli myöhäistä perhostuksen kannalta. Em. syystä saaliit jäivät pieniksi ja ns. parempia lajeja tavattiin vain muutama.

Esitetyt havainnot perustuvat seuraavien keräilijöiden tuloksiin (kiitos tietojen antajille): Hannu Kännö ja Ilkka Kajalo 23-24.6 Muonio, Kerässieppi ja 27-28.6 Kilpisjärvi, Salme ja Kaj Savonius 30.6-15.7 reitiltä Saana-Kuonjarjohka-Lossujärvi-Riimmajärvi (8.7)-Halti-Annjalonji (9-12.7)-Kuonjarjohka-Saana (13-15.7), Olavi Sotavalta 27-31.7 Kilpisjärvi, Martti Attila 5-14.8 reitiltä Ropi-Raittijärvi-Vuomakasjoki-Ridnitsokka-Kuonjarjohka-Kilpisjärvi (vain osa reitin paikoista mainittu). Lisäksi tuloksiin on liitetty esitelmätilaisuudessa saamani havainnot: Kimmo Silvonen 3-9.7 Kilpisjärvi sekä Seppo Roivainen 12-15.7 reitillä Kilpisjärvi-Saarijärvi-Termisjärvi-Kilpisjärvi, 22 ja 25.7 Saana sekä 26-28.7 Markkina.

Päiväperhoset esiintyivät normaalia selvästi vähälukuisempina, mutta olivat kuitenkin muihin ryhmiin verrattuina laji- ja yksilörikkaimpia. Lajeista mainittakoon E. disa Muoniosta (Kännö ja Kajalo), Cl. frigga Markkinasta (Roivainen), Cl. polaris Saivaaran luota (Savonius) sekä Kilpisjärveltä E. iduna (Silvonen), C. nastes (Silvonen, Roivainen, Sotavalta), C. hecla (Sotavalta), Cl. thore (Sotavalta), P. andromedae (Silvonen, Kännö ja Kajalo). Yleisimpiä lajeja olivat E. pädrose ja O. norna, joita tavattiin hieman runsaammin muiden löytöjen ollessa lähinnä muutaman yksilön luokkaa.

Yökköset puuttuivat lähes kokonaan. Maininnan arvoisia ovat Sc. libatrix Saanalta (1 yks. 29.7.1975 O. Sotavalta, maakunnalle uusi laji) sekä A. bohemanni (1 yks. 25.7.75 S. Roivainen) myös Saanalta.

Mittareista mainittakoon Markkinasta X. abrasaria (Roivainen), Ridnitsokalta Ps. sabini 1 yks. 12.8. (Attila) sekä E. undata 4 yks. Annjalonjilta (10-11.7. Savonius).

Loppuryhmistä on vain seuraavat havainnot: H. alpina 1 yks. kotelosta Urtakelta päin (S. Nénye) sekä Solenobia sp. 2 yks. Annjalonjilta (Savonius) sekä 1 yks. Saanalta (Silvonen).

Edellä on esitetty tärkeimmät havainnot kesältä 1975 Länsi-Lapista. Havaintojen laatu ja niukkuus antanee selvän kuvan kesästä perhoskeräilyn kannalta. Lopuksi mainittakoon, että kerhon arkistoon on talletettu yksityiskohtaiset tiedot em. keräilijöiden havainnoista tarkkoine yksilölukumäärineen ja otto- paikkoineen, mikäli näitä joku tarvitsee.

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA ry
LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND rf
Pohjoisranta 16 A 11, 00170 HELSINKI 17
puh/tel 90- 628560

1975-10-20

Kiertokirje No 8 / 1975
=====

LOKAKUUN KOKOUS

1975-10-08 pidetyssä kokouksessa oli läsnä 112 henkeä. Puheenjohtajana toimi ESKO SUOMALAINEN ja sihteerinä allekirjoittanut.

Todettiin saadun kiitoskirje johtaja E.A.HELLMANilta, jonka 80-vuotispäivänä seura lähetti onnittelusähkeen.

Prof. T.BRANDER on lähettänyt seuralle Lounais-Hämeen Luonto No 53:n, jossa esitetään kiitos seuran onnittelusähkeestä v. 1974 hänen täytettyssään 70 vuotta. Julkaisu siirtyy seuran kirjastoon.

SEURAN UUSIKSI JÄSENIKSI hyväksyttiin:

Heikki FRILANDER, Kauko JÄRVISALO, Ilkka KORHONEN, Kalevi KUUSINEN, Pentti K.LAUNONEN, Kari MANNILA, Pertti MIETTINEN, Tomas Mikael MUSTELIN, Markku PARKKARI, Kai SALORANTA, Heikki SUOMALA, Bo Ronald WIKSTRÖM, Kari JUNNILAINEN, Tuomas Sakari KOSTIAINEN, Pasi KUKILA, Matti Juhani OJANEN, Erkki-Jaakko SOMERSALO ja Thomas SÖDERLUND.

Uusiksi jäseniksi ehdotettiin:

Sven Erik BARKHOLT, Markku Juhani MALKAVAARA ja Kari Pekka SIPILÄ, joiden vaali on seuraavassa kokouksessa ja alle 15-vuotiaat Jari MILD, Kari Arvi Olavi SILLFORS, Sauli Olavi TÖRNQVIST ja Jaakko VUORI, jotka hyväksytään 15 vuotta täytettyään.

Kokouksen ohjelmassa oli ainoastaan TIEDONANTOJA, joista myöhemmin tiedonantoliitteissä. Maalle uusia lajeja ilmoitettiin Orthosia minima (Denis & Schiffermüller) ja Hydraecia petasitis Doubleday.

TIEDOTUKSIA

Syyskauden seuraavat kokoukset pidetään yliopiston eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa klo 19.15

1975-11-12 , ohjelmassa kesän 1975 tulosten tarkastelua. Alustuksina KAUURI MIKKOLAN sääkatsaus ja katsaus vaelluksiin, HARRY KROGERUKSEN katsaus kesän tuloksiin LOHJAN ja OSMO PELTOSEN MÄNTYHARJUN näkökulmasta.

1975-12-10 , ohjelmassa JOUKO KAISILAN esitelmä keräilykokemuksista ROMANIASSA.

Molemmissa kokouksissa on mahdollisuus esittää tiedonantoja. II sukupolvien havainnot kuluvalta vuodelta toivotaan keskitettävän JOULUKUUN KOKOUKSEEN ja lomakkeet palauttamaan sihteerille ennen sitä. Runsausvaellus- ja aikaisia lentoaikoja koskevat ilmoitukset tulisi toimittaa sihteerille mahdollisimman pian, viimeistään viikkoa ennen marraskuun kokousta.

NUORISOJAOSTON seuraavat kokoukset ovat samassa paikassa klo 18.30, jota ennen puolen tunnin määrittäminen palvelu OHJELMAT:

1975-11-05 JOUKO KAISILA: Perhosten rakenteesta.

1975-12-03 MAGNUS LANDTMAN: Ahvenanmaan perhosista.

HELSINGIN HYÖNTEISVAIHTOYHDISTYS-HELSINGFORS ENTOMOLOGISKA BYTESFÖRENING
Vuosikokous sunnuntaina 23.11.1975 klo 10 ELÄINMUSEON KAHVIOSSA.

Noin klo 12 alkaa VAIHTOTILAISUUS, johon muutkin, kuin yhdistyksen jäsenet ovat tervetulleita.

KORJAUS kiertokirjeessä 7/1975 ITÄ-LAPIN yhteenvetoon
H.turfosalis KS-Kuusamosta on leg. J.KYRKI (Ei Aulä&Saarenmaa) ja
N.degenerana KS-Kuusamomo saatiin 18.7.1975.

JÄSENMAKSUJA ON PALJON MAKSAMATTA!

Seuran johtokunta on tehnyt päätöksen, jonka mukaan niille, jotka eivät maksa jäsenmaksujaan ei lähetetä enää kiertokirjeitä ja heidät poistetaan seuran luetteloista seuraavasti:

Vuonna 1975 poikkeuksellisesti viimeinen postitettava kiertokirje on vuoden 1975 viimeinen kiertokirje.

Vuodesta 1976 lähtien viimeinen postitettava kiertokirje, ellei jäsenmaksua ole siihen mennessä maksettu on KESÄN AIKANA ennen syyskuun kokousta postitettava. Kulloinkin maksamatta jättäneille lähetetään tällöin muistutus maksamattomasta jäsenmaksusta ja tilillepanokortti sekä ilmoitus a.o. kiertokirjeen mukana siitä, että kyseessä on VIIMEINEN KIERTOKIRJE. Rästiin jääneet maksut maksamalla pääsee edelleen suoraan takaisin seuran jäseneksi. Aikaisemminhan on ollut käytäntönä, että vasta kahden vuoden maksamaton jäsenmaksu on johtanut jäsenyyden päättymiseen. Nyt on siis jäsenmaksu suoritettava kesästä 1976 alkaen viimeistään kesäkuukausien aikana!

TÄMÄN KIERTOKIRJEEN MUKANA SEURAA MAKSUKEHOITUS JA MUISTUTUS KAIKILLE, JOILLA ON MAKSAMATTOMIA VUOSIEN 1974 tai 1975 JÄSENMAKSUJA JA ON TÄMÄ VIIMEINEN MUISTUTUS RÄSTEISTÄ. JOULUKUUSSA SAATTA TULLA VIELÄ KIRJE. Jos olette maksaneet jäsenmaksunne pyydämme yst. tuhoamaan maksukehoituksen!

ETIKETIT OVAT SAAPUNEET ja saatavana MARTTI FÄRKKILÄLTÄ os.ks kiertokirje 6/1975. Varautukaa lunastamaan omanne viimeistään ensi kokouksessa. Hinta 6.-/ruutu (500 kpl), jos yli 20 ruutua 5.50/ruutu.

VALOKUVAUSKILPAILU

Kuten kiertokirjeessä 5/1975 jo kerrottiin on seuramme valokuvauskilpailu jälleen ajankohtainen. Kilpailu on avoin kaikille seuramme jäsenille (paitsi palkintolautakunnan jäsenille) sekä seuran kirjoissa oleville alle 15-vuotiaille henkilöille. Eri sarjoja kuvien suhteen ei ole, joten jokainen kiinnostunut voi lähettää lepidopterologisaiheisia valokuviaan (musta-valkeita tai värillisiä) tai diapositiivijaan riippumatta siitä, kuvaavatko ne esim. perhosia, niiden kehitysvaiheita, keräilytilanteita tms. Kuvien määrää osanottajaa kohti ei ole rajattu - kunhan pysytään kohtuuden rajoissa. Paperikuvien kokoa ei ole rajattu, kunhan eivät ole niin suuria, että niiden käsittely on hankalaa. Diapositiivien tulee olla 5 x 5 cm:n kehyksillä varustettuja. Kuvien viimeinen jättöpäivä on kokouksessa 10. päivänä joulukuuta sihteerille tai postitse mainittuun päivämäärään mennessä sihteerin osoitteella (vrt. kiertokirjeen otsikko). Postilähetelyksissä kinnitettäköön huomiota riittävän huolelliseen pakkaamiseen. Parhaiksi katsotuista kuvista on tarkoitus järjestää esitys tammikuun kokouksessa. Sen jälkeen kuvat ovat noudettavissa sihteeriltä. Mikäli joku haluaa kuvansa palautettavan postitse, liittäköön hän jo kuvia jättäessään niiden joukkoon palautusta varten sopivan kuoren sekä riittävän määrän postimerkkejä, sillä seura ei palauta kuvia omalla kustannuksellaan. Kuhunkin kuvaan on merkittävä sopivalla tavalla nimimerkki, esim. tarralappusten avulla, sekä kuvalähetysten mukaan erillinen suljettu kirjekuori, jossa on päällä sama nimimerkki ja sisällä tarkat tiedot kuvien ottajan nimestä ja osoitteesta. Palkintoina tullaan jakamaan kuvien tason ja palkintolautakunnan harkinnan mukaan sopiva määrä kullattuja, hopeoituja tai pronssisia seuran tunnuksella varustettuja palkintolevykkeitä. - Siispä kuvat pian valmiiksi!
Terveisin sihteerin

Antti Aalto

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA ry
LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND rf
Pohjoisranta 16 A 11 00170 HELSINKI 17

Puheenjohtaja: Esko Suomalainen, Museokatu 18, 00100 HELSINKI 10, puh. 90-493 577

Sihteeri: Antti Aalto, Pohjoisranta 16 A 11, 00170 HELSINKI 17, puh. 90-628 560

Rahastonhoitaja: Kauko Helomaa, Bredantie 20, 02700 KAUNIAINEN, puh. 90-500 581, ps-tili n:o 288 98-3

2. sihteeri: Martti Attila, Rasinkatu 7 B 78, 01430 VANTAA 43, puh. 90-8747 107 (jäsenluettelo-, kiertokirje- ja arkistoasiat)

Tiedonantosihteeri: Vesa Varis, Hyönteismuseo, P. Rautatiekatu 13, 00100 HELSINKI 10, puh. 90-4027 267
(virka-aikana)

Keräilytarvikkeiden välittäjä: Martti Färkkilä, (Eläinmuseolla, kokousten edellä) tilaukset: Aarnivalkeantie 6 C, 02100 ESPOO, 10, puh. 90-467 300

1975-11-24

Kiertokirje No 9/1975

MARRASKUUN KOKOUS

Seuran kuukausikokous pidettiin 1975-11-12. Läsnä oli 115 henkeä. Puheenjohtajana toimi ESKO SUOMALAINEN ja sihteerinä allekirjoittanut.

Viralliset asiat:

Uusiksi jäseniksi hyväksyttiin Sven Erik BARKHOLT, Markku Timo MAL-KAVAARA, Teemu KOHO, Antti KORPELAINEN, Timo LEPONIEMI, Ilkka PIRINEN Jari Pekka PIRJOLA ja Jari Olavi SANDQVIST.

Seuran uusiksi jäseniksi ehdotettiin seuraavat 15 vuotta täyttäneet: Heikki Sigfrid HAGAN, Toivo Toimi MIETTINEN, herra Raita NAGASHIMA, Märten RINGBOM, Staffan RINGBOM, Lasse SALO, Ismo Topi VIRROS ja Sirpa VOLANEN, joiden vaali on seuraavassa kokouksessa.

Alle 15-vuotiaita (tai henkilöitä, joiden syntymäaika ei ole tiedossa) ehdotettiin jäseniksi Klas GUSTAFSSON, Pasi ISOKALLIO, Jukka KAJAN ja Pertti OKSANEN, joiden vaali on heidän täytettyään 15 vuotta

Anitta PIETINEN on eronnut omasta pyynnöstään seuran jäsenyydestä.

NUORISOJAOSTON JOHTOKUNTAAN on jaoston kokouksessa vuodeksi 1976 valittu Seppo PARKKINEN, Harri SUNDELL ja Jorma VIRTA. Loput jäsenet valitsee seuran johtokunta (3) ja seuran vuosikokous (1).

HYÖNTEISTEN RAUHOITTAMINEN

Seuramme on saanut 1975-09-12 päivätyn kirjeen jäseneltämme Kalevi KEYNÄKSELTÄ (Liite), jossa yhdessä muiden luonnontieteellisten seurojen kanssa seuraamme kehoitetaan ottamaan kantaa harvinaisten hyönteislajien rauhoittamiseen. Kirjeessä oli mukana luonnos seurojen nimissä Maa- ja metsätalousministeriölle lähetettävästä kirjelmästä (Liite). Seuran johtokunta on perehtynyt ehdotukseen ja asettunut kannattamaan kirjelmän kaltaista suositusta tähdentäen kuitenkin apollolajien elinympäristön suojelua huomattavasti keräilyn rajoittamista tärkeämpänä tekijänä. Kirjelmän lopullinen hyväksyminen tai hylkääminen ja muoto jätettiin marraskuun kokouksessa pöydälle ensi kokoukseen, koska mm. ei oltu ehditty tiedottaa asiasta etukäteen.

Johtokunta on pyytänyt apollon ja mnemosynen rauhoitusta harkittaessa lausunnon apollon viimeaikaista esiintymistä tutkineelta Sirkka-Liisa HÄKKISELTÄ, (liitteenä).

Rauhoitusasiaan uuden käänteiden antoi marraskuun kokouksen jälkeen seuralle Maa- ja metsätalousministeriöstä 13.11.1975 lähetetty kirjelmä, jossa pyydetään ehdotusta suojelun piiriin saatettavista lajeista ja erityisesti tarkoituksenmukaisesta rauhoittamistavasta. Kirjelmä on liitteenä. Johtokunta kokoontuu ennen joulukuun kokousta ja harkitsee vastinetta kirjelmään. SEURAN LOPULLINEN KANNANOTTO PERHOSTEN RAUHOITUSKYSYMYKSESSÄ tulee päätettäväksi JOULUKUUN KUUKAUSIKOKOUKSESSA 1975-12-10 virallisessa järjestyksessä. Seuran jäseniä kehoitetaan perehtymään liitteenä oleviin kirjelmiin ja tulemaan joulukuun kokoukseen tuomaan julki mielipiteensä asiassa!

KESÄN 1975 PERHOSTULOISTA keskusteltiin marraskuun kokouksessa alustusten pohjalta, joita pitivät Kauri MIKKOLA kesän säätilasta ja vaellussäistä, Harry KROGERUS havainnoista Lohjalla ja Osmo PELTONEN Mäntyharjulla saamistaan kokemuksista. Lyhennelmät alustuksista liitteenä. Vilkas keskustelu osoitti vuoden jääneen keskinkertaista heikommaksi ja etenkin vertailu vuosiin 1972-73 osoitti etenkin harvinaisten lajien osalta selvästi huonompaa tulosta. Yhtä ja toista mielenkiintoista kuitenkin taas saatiin havaittua ja monella lie-nee aineistoa etenkin pikkuperhosten osalta vielä paljon käsittelemättäkin, joten tiedonantoja saataneen vielä myöhemminkin.

Tiedonannoissa, joita liitteenä, esitettiin muun muassa maalle uusi mittariperhoslaji Chesias legatella (Denis & Schiffermüller).

Tiedonantojen lisäksi esitettiin kokouksessa kirjoja: Ilkka JALAKSEN Perhoskeräilijän opasta on ilmestynyt 2. painos, jonka seura sai te-
kijältä lahjoituksena kirjastoonsa. Vesa VARIKSEN toimittama SUOMEN SUURPERHOSTEN LUETTELO on ilmestynyt rengaskirjan muodossa. Nimistö on kokenut melkoisia muutoksia, joten tämä luettelo lienee jokaiselle perhosrajalle välttämätön. Luettelo on myy ELÄINMUSEOLLA Jukka JÄLAVA hintaan 10.-/kpl. Postimyynti on vielä järjestämättä, joten kaupat pitäisi tehdä paikan päällä. Kirjakaupassa hinta on varmaan suurempi. Lisäksi esitettiin perhosten kasvatusta käsittelevä erikois-teos Ekkehard FRIEDRICH: Handbuch der Schmetterlingszucht Europäische Arten, Kosmos-Verlag, Stuttgart 1975, jonka hinta Akateemisessa kirjakaupassa on 49.60.

KORJAUS

Kiertokirjeessä 8/1975 oli ehdotettu jäseneksi Märkku Juhani MALKAVAARA. Nimen pitää olla MARKKU Timo MALKAVAARA. Valitan erehdystä.

TIEDOTUKSIA

Valokuvauskilpailuun tarkoitettavat kuvat on luovutettava sihteerin osoitteella tai mieluiten kokouksessa viimeistään 1975-12-10. Tarkemmin kiertokirjeessä 8/1975 sivulla 2.

KOKOUKSET

SEURAN KUUKAUSIKOKOUS pidetään eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa keskiviikkona 1975-12-19 klo 19.15. Ohjelmassa on Jouko KAISILAN esitelmä keräilykokemuksista Romaniassa. Virallisena asiana on esillä yllä tarkemmin esitetty kysymys perhosten rauhoitustarpeesta, johon liittyviä asiakirjoja on liitteenä. Aikaisemmin ilmoitettu keskustelu kesän II sukupolvista siirtyy myöhemmin ilmoitettavaan kokoukseen.

NUORISOJAOSTON KOKOUS pidetään samassa paikassa edellisenä keski-
viikkona 1975-12-03 klo 18.30. Ohjelmassa kertoo Magnus LANDTMAN
Ahvenanmaan perhosista ja lisäksi pidetään perhosaiheinen tieto-
kilpailu. Määräysapua ym.palvelua puoli tuntia ennen kokousta.

PIKKUJOULU

Seuran perinteellinen pikkujoulu vietetään seuran kokouksen jälkeen
1975-12-10 ravintola ORFEUKSEN kabinetissa (VI kerros, josta 1 ker-
ros alas). Illallinen, johon kuuluu alkupalat ja kinkku maksaa
mk 40.-/henkilö. Ilmoittautuminen Heikki ATTILALLE kokouksen aikana.

Tervetuloa kokouksiin

Antti Aalto
Sihteeri

Harry Krogerus: Keräilytuloksia Lohjalta-Karjalohjalta 1975

	69	70	71	72	73	74	75	tod.lajiluku
Rhopalocera	44	42	42	47	46	46	43	70
Sphinges	8	9	7	7	9	8	8	13
Bombyces	37	38	38	38	37	38	35	52
Noctuae	162	151	164	167	167	173	170	234 +1
Geometrae	178	162	179	182	180	176	169	223
Arctiina etc.	29	26	28	31	30	34	29	58 +1

"Macrolepidoptera 457 428 459 472 469 478 454 652

+--lajeja	--lajeja	puuttuvia
P.brassicae	m.m.	"isot" päiväperhoset
N.io	useat päiväperhoset	P.aegeria
G.alexis	M.tiliae	D.porcellus
S.orion	D.elpenor	Harpyia-lajit
A.triangulum	L.bicoloria	O.antiqua
D.brunnea	G.crenata	C.potatoria
L.flexula	C.curtula	A.cuspis
O.fagata	C.pigra	A.strigosa
T.firmata	P.palpinum	A.alni
P.alchemillata	Useimmat Noct.	E.autumnaria
C.siterata	esim. P.confusa	E.defoliaria
E.intricata	T.decimalis	E.aurantiaria
E.sobrinata	H.conspersa	D.pini
B.roboraria	C.lutea	+ us. muita
P.unanimis	P.dolabraria	
C.trapezina	E.repandaria	
Z.subtusa	E.vespertaria	
	A.rubricollis	
	L.deplana	

TIEDONANTOJA

- ARGYNNIS PAPHIA: ES, Joutseno, Ravattila, 6780:568, 1975-08-05, 399, R. Sällinen, R. Mätinki, J-P. Luostarinen.
- CUPIDO MINIMUS: PK+ Kontiolampi, Lehmo, 695:64, 1975-05-18, 288, M. Raekinnas.
- PHYLLODESMA ELICIFOLIA (Epicnaptera l.): PP, Kemijärvi, Revajärvi, 1975-09-29, 9 l. J. Kanerva, P. Koskinen, P. Semerma.
- GASTROPANHA QUERCIFOLIA: ES, Joutseno, Karjalaisenkyliä, 6780:568, 1975-07-12, 18, R. Sällinen, R. Mätinki, V-P, Luostarinen.; EK, Virolampi, kk, 6711:537, 1975-07-31, 18, J-P.& J-P. Kaitila.; EK, Virolampi, Raviokki, 671:53, 1975-07-05...17, 18, 1975-07-18...08-01, 18, J. Jalava, V. Varis.
- LYMANTRIA MONACHA: U, Elimäki, Mustila, 673:46, 1975-08-03...09, 288+ I. Jalas.
- SYSTROPHA SORORCULA (Lithosia s.): V, Tenhola, 666:28, 1975-06-07, 18, J. Järkkä.; U, Sibbo, Spjutsund, 6685:417, 1975-05-17, 18, P. Eriksson.; U, Porvoo mlk, Mankby, 6704:432, 1975-06-"09...11", 18, M. Landtman.; EK, Virolampi, 6719:539, 1975-05-25, 18, S. Leinikka.; EK, Virolampi, 672:53, 1975-05-20 19, 06-11, 18, J. Hämäläinen.
- ACERBIA ALPINA (Hyphoraia a.): Enl, Urtaapahta, 06-17, 19. (kuor. 06-25), S. Nenyo.
- OCHROPLEURA FENNICA (Actebia f.): U, Helsinki, Lantasaari, 667:37, 1975-07-30, 18, P. Utrio.; EK, Virolampi, kk, 6711:537, 1975-07-31, 18, J-P.& J-P. Kaitila.; PS, Kuopio, Itkonniemi, 697:53, 1975-08-21...23 388, 08-31...09-04 18, Ch.& P. Hublin.
- NOCTUA JANTHINA: U, Helsinki, Isosaari, 666:39, 1 ex, J. Karvonen. (1975-08-02)
- SPAELOTIS SUECICA: V, Vihti, 669:34, 1972-07-27...29 18, 1975-08-08...11 299, 1975-08-23...29 19, 1975-08-30...09-04 18 19, S. Seväkivi.; U, Helsinki, 667:38, 1975-08-12...21, 18, A. Aalto, S. Kerppola.; U, Helsinki, Laajasalo, 6673:394, 1972-07-18 18, 1975-08-10 19, O. Nybom.; U, Porvoo mlk, Mankby, 6704:432, 1975-08-"06...14", 19, Ilola, 6706:432, 1975-08-"19...25", 19, M. Landtman.; U, Pernaja, Rabbas, 6682:441, 1975-07-11, 1ex, B-G. Kumlander.; EK, Virolampi, Vaalimaan leirintäalue, 1975-08-29, 19, E. T. Linnaluoto.
- AMATHES TRIANGULUM: PS, Kuopio, Itkonniemi, 697:53, 1975-07-29...08-03, 1ex, Ch. Hublin.
- AMATHES COLLINA: PK, Tohmajärvi, 690:68, 1975-07-04, 18, A. Aalto, E. Räsänen
- ORTHOZIA MINIOSA: MAALLE UUSI LAJI U, Tammisaari mlk, 664:28, 1975-05-01...14 18, 05-15...26 18, H. Holmberg, I. Kontuniemi, P. Koskinen, J. Wettenhovi.
- MYTHIMNA TURCA: U, Kauniainen, 6680:373, 1975-07-16, 18, J.& P. Launes.; EK, Virolampi kk, 6711:537, 1975-07-20, 19, J-P.& J-P. Kaitila.; EK, Virolampi 6712:539, 1975-07-19 18, -21 19, T. Vilkki.
- CUCULLIA LACTUCAE: U, Tammisaari mlk, Tvärminneby, 664:28, 1975-06-16...23, 19, A. Aalto, E.& J. Karvonen, S. Kerppola, E. Laasonen.
- XYLENA EXSOLETA: PS, Leppävirta, Sorsakoski, 692:53, 1974-09-30 1ex, 1974-10-01, 1ex, K. Mehto.
- DICHONIA APRILINA: ES, Imatra, 6791:599, 1975-09-10, 19, H. Saaremaa.
- APATELE CUSPIS: U, Leviisa, 670:45, 1975-07-25, 19, T. Salmi.
- AMPHIPYRA PYRAMIDEA: U, Helsinki, Vallisaari, 6670:389, 1975-09-01...13 18, 14...28 18, I. Jalas.; U, Helsinki, 666:39, 1975-08-08 19, 10...17 19, E. Laasonen, S. Kerppola, J. Karvonen.
- THALPOPHILA MATURA: U, Espoo, Bodom, 6687:373, 1975-08-04, 18, V. Solantie.
- PHLOGOPHORA METICULOSA: Suomenlahdella laivassa, joka oli palaamassa Tallinnasta 1975-09-05, 18, R. Martikainen.

- IPIMORPHA CONTUSA (*Zenobia c.*): U, Sipoo, Spjutsund, 6684:417, 1975-08-"05...08", 1♀, M. Landtman.; EK: Joutseno, Kuurmanpohja, 6776:594, 1975-07-25...28 1♂, 08-01...05 1♂, 06...09 1♀, H. Saarenmaa.
- APAMEA ANCEPS: U, Tammisaari mlk, Syndalen, 664:28, 1975-06-n.20, 1ex, P. Vakkari, K. Mikkola.
- APAMEA SCOLOPACINA: U, Helsinki, 666:39, 1975-08-08 1ex, 09 1ex, S. Kerppola, E. Laasonen, J. Karvonen; U, Helsinki, Laajasalo, 6673:394, 1975-07-27 1♀, 31 1♂, 08-05 1♂, 06 1♀, O. Nybom.
- PHOTODES BREVILINEA (*Arenostola b.*): Tammisaari mlk, Tvärminne, 664:28, 1975-08-15, 1♀, M. Aronen.
- HYDRAECIA ULTIMA: U, Tammisaari mlk, Tvärminneby, 664:28, 1975-07-25...08-04, 1♀, A. Aalto, E. & J. Karvonen, S. Kerppola, E. Laasonen.; EK, Virolahti, 761:53, 1975-09-13 1♂, 14 1♀, S. Leinikka.; EK, Virolahti, 672:53, 1975-09-11 1♀, 13 1♂, J. Hämäläinen.
- HYDRAECIS PETASITIS: EK, Virolahti, 671:53, 1975-09-04, 1♂, S. Leinikka.
- SEDINA BUETTNERI: U, Helsinki, Vallisaari, 6670:389, 1975-09-01...13, 1♂, I. Jalas; U, Pernaja, Rabbas, 6680:440, 09-08...10-03, 1♂, I. Kontuniemi.; EK, Virolahti, 671:53, 1975-09-04 1♀, 14 1♀, S. Leinikka.; EK, Virolahti, 671:53, 1975-09-10, 1♀, J. Hämäläinen.
- HELIOTHIS VIRIPLACA (*H. dipsacea*): U, Bromarv, 664:27, 1975-06-16...23, 1♂, A. Aalti, E. & J. Karvonen, S. Kerppola, E. Laasonen.
- CHRYSOPTERA C-AUREUM: U, Tammisaari mlk, Tvärminne, 664:28, 1975-07-24...30 1♂, 07-31...08-07 1♂, Holmberg, I. Kontuniemi, P. Koskinen, J. Wettenhovi.; EK, Virolahti, 6719:539, 1975-08-03, 1♂, S. Leinikka.; ES, Imatra, 6791:599, 1975-07-28, 1♂, H. Saarenmaa.
- EUCHALCIA MODESTA (*Plusia m.*): U, Pernaja, Rabbas, 6682:441, 1975-07-18, 1ex, B-G. Kumlander.
- AUTOGRAPHA GAMMA (*Plusia g.*): PS, Kuopio, Itkonniemi, 697:53, 1975-05-18, 1♀, Ch. Hublin.
- AUTOGRAPHA EXCELSA (*Plusia e.*): EK, Virolahti, 671:53, 1975-07-29 1♂, 08-03 2♂♂, 15 1♂, S. Leinikka; EK, Virolahti, 671:53, 1975-07-31...08-07 2♂♂, 08-13...24 1♀, A. Aalto, E. & J. Karvonen, S. Kerppola, E. Laasonen.; EK, Virolahti, 672:53, 1975-07-30 1ex, 671:53, 1975-08-07, 1ex, J. Hämäläinen.; EK, Virolahti, Raviyöki, 671:53, 1975-08-02...08 1♂ 1♀, J. Jalava, V. Varis, 1975-08-16 1♀, J. Jalava.; EK, Joutseno, Kuurmanpohja, 6776:594, 1975-08-01...05 1♂, 10...16 1♀, ES, Imatra, 6791:599, 1975-08-20...22 1♂, 23 1♂, H. Saarenmaa.
- EPHESIA FULMINEA (*Catocala f.*): U, Sipoo, Linnanpelto, 1973-07-21, 1ex, J-P. Björkroth.
- HABROSYNE PYRITOIDES: U, Tammisaari mlk, Gullö, 6652:298, 1975-06-23 1ex, 07-01 1ex, K. Mikkola.; U, Kirkkonummi, Perkkala, 6657:358, 1975-07-09...10 1ex, Karo Mikkola.
- LYGRIS PYROPATA: Näyttää vakiintuneen rannikolle Tvärminnen (664:28) ja Loviisan (670:45) välille, jolta alueelta runsaasti havaintoja.
- HORISME VITALBATA: Tammisaari mlk, Tvärminne, 1975-07-17...23, 1♂, Holmberg, I. Kontuniemi, J. Wettenhovi, P. Koskinen.; U, Helsinki, Isosaari, 666:39, 1975-07-27 1♀, J. Karvonen.; U, Sipoo, Spjutsund, 6684:417, 1975-07-12 1♀, M. Landtman.;
- EUPITHECIA GROENBLOMI: ES, Leivonmäki, 6865:454, 1975-09-06 2 l., Joutsen, 6861:460, 1975-09-06 2 l., E. O. Peltonen.
- ORTHONAMA OBSTIPATA: U, Helsinki, Vallisaari, 6670:389, 1975-09-01...13 1♂, I. Jalas.
- EPIRRHOE TARTUENSIS: U, Tammisaari mlk, Tvärminne, 664:28, 1975-06-16...23 1♂, A. Aalto, E. & J. Karvonen, S. Kerppola, E. Laasonen.
- CHESIAS LEGATELLA: MAALLE UUSI LAJI A, Föglö, Jyddö, 6682:139, 1975-10-02 1♂, R. Martikainen, I. Seuranen.

- SCOPULA ORNATA: U, Tammisaari mlk, Tvärminneby, 664:28, 1975-06-29...
07-06 1♂, A. Aalto, E. & J. Karvonen, S. Kerppola, E. Laasonen.
- LOMASPILIS OPIS LARVA: ex ovo kasvatus vantaalta (668:39) löydetyistä 2 ♀♀:n munimista munista. Erot L. marginata-toukkaan verrattuna: Pään tummat pitkittäisjuovat yhdensuuntaiset, niskakilpi tummempi ja kahtiajakoisemman näköinen, peräkilpi tummempi ja tukevamman-tuntuinen, kylkiviiva katkeilevampi, selkäkäsnet suuremmat, yleisväri tummemman sinivihreä. Toukka käytti ravinnokseen pelkästään koivua. A. Järvelä.
- ITAME WAUARIA: KemL, Sodankylä, 7482:483, 1972-07-27...08-03 5exx,
M. Attila.
- HYPOXYSTIS PLUVIARIA: EK, Virolahti, kk, 6711:537, 1975-05-17 1♂,
J-P: & J-P. Kaitila.
- OURAPTERYX SAMBUCARIA: U, Tammisaari mlk, Tvärminne, 664:28, 1975-
07-24...30 1♂, Holmberg, I. Kontuniemi, J. Wettenhovi, P. Koskinen.;
U, Helsinki, Vallisaari, 6670:389, 1975-07-15...20 1♂, 07-30...
08-05 1♀, Santahamina, 6670:390, 1975-07-15...20 1♂, I. Jalas.;
U, Sibbo, Spjutsund, 6685:417, 1975-07-24 1ex, P. Eriksson.; EK,
Virolahti, 671:53, 1975-07-13 1ex, J. Hämäläinen.; EK, Virolahti,
671:53, 1975-07-09...20 3♂♂, A. Aalto, E. & J. Karvonen, S. Kerppo-
la, E. Laasonen.
- CLEORODES LICHENARIA: U, Tammisaari mlk, Gullö, 6652:298, 1975-07-15,
K. Mikkola.
- BOARMIA PUNCTINALIS: U, Siuntio, 6683:350, 1975-06-16...18 1♂, L.
Löfgren.; U, Sibbo, Spjutsund, 6685:417, 1975-06-21 1♂, P. Eriks-
son.; EK, Virolahti, Pappila, 671:53, 1975-05-20...06-01, 1♂,
A. Aalto, E. & J. Karvonen, S. Kerppola, E. Laasonen.; EK, Virolah-
ti, 6719:539, 1975-06-25 1♂, S. Leinikka.; EK, Virolahti, 672:53,
1975-05-17 1♂, 06-16 1♂, J. Hämäläinen.
- ECTROPIS CONSONARIA: Espoo, Martinmäki, 667:37, 1975-05-"13...19" 1♂,
K. Savonius.; U, Sipoo, Spjutsund, 6684:417, 1975-05-"18...23", 1♂,
M. Landtman.; ES, Imatra, 6791:599, 1971-05-19 1♂, H. Saarenmaa.
- ACHROIA GRISELLA: Helsinki, Laajasalo, 6673:394, 1975-07-25 1♀, O.
Nybom.
- OSTRINIA NUBILALIS: V, Nagu, Krook, 668:20, 1975-07-25 1♂, P. Utrio.
- PYRAUSTA PALEALIS: V, Nagu, Krook, 668:20, 1975-07-22 1♀, P. Utrio.;
U, Sibbo, Spjutsund, 6685:417, 1975-07-25 1ex, P. Eriksson.
- CHIONODES IGNORANTELLA: EH, Tampere, 1969-07-10 1♂, I. Seuranen.
- HETEROGENEA ASELLA: EK, Virolahti, 671:54, 1974-07-17 1ex, J. Hämäläi-
nen.
- ~~HEPITALIS~~ LUPULINUS: EH, Lahti, Jalkaranta, 676:42, 1975-06-9...20
5♂♂ 5♀♀, nähtiin 50-100 exx, A. Elf, K. Myllypuro, T. Riikonen.

(jatkoa liitteeseen 3, sivulta 11)

4. Ulkomaiset keräilijät

Saamani tietojen mukaan ulkomailta on tullut runsaasti pyyntöjä suomalaisista apollolajeista, mitä on pidettävä huolestuttavana piirteenä. Edellä esitetyn perusteella pidän apolloperhosen rauhoittamista erittäin tarpeellisena.

Helsinki 1975-11-12

Sirkka-Liisa Häkkinen

Sirkka-Liisa Häkkinen LuK

OSMO PELTONEN : KERÄILYTULOKSIA MÄNTYHARJULTA 1975

Keräilyä yhtäjaksoisesti 30.04.-14.09. sekä 03.10.-12.10. Käytössä yleensä 2 valorysää (160 W ja 500 W) sekä valvontalamppu (160 W). Lisäksi yksi rysä (160 W) n.500 m päässä pihalehmusten alla 17.07.-28.08. Kesä lämmin ja aurinkoinen, hellepäiviä 28 (maksimi $\geq 25^{\circ}\text{C}$). Toukokuun alku 20.05. saakka erikoisen lämmin (16.05. $+28,5^{\circ}\text{C}$), sen jälkeen kuitenkin erikoisen kylmää 05.06. saakka. Sademäärä normaalia vähäisempi (keskim.40 mm/kk) jakautuen kuitenkin melko tasaaisesti koko kesälle. Lajiluku suurperhosilla normaali, pikkuperhosilla normaalia parempi, yksilöluku kuitenkin huomiota herättävän pieni, varsinkin loppukesällä (syynä mahdollisesti edellisen syksyn sateisuus, joka on verottanut erityisesti toukka-talvehtijoita). Toukokuun kämpöaallossa johtuen n.50 suurperhoslajilla lento alkoi aikaisemmin kuin koskaan ennen. Silloin myös P.brassicavaellus ja näköhavainto "isosta Vanessasta"; samaan aikaan Nepticula- ja Lithocolletis-yksilöitä runsaasti. Kesäkuun alusta lukien lentoajat kuitenkin normaaleja. Tilapöistä II sukupolvea yllättävän vähän, vain n.15 lajista havaintoja, joukossa kuitenkin pari Mäntyharjulle uutta havaintoa: X.spadicearia "1-11.09."(1 m) ja D.sannio 12.09.(2 m). Lajiluvut ryhmittäin:

	Mäntyharjulta kaikkiaan	1970	1971	1972	1973	1974	1975
Rhopalocera-Gryp.	67 (+1?)	44	42	45	43	38	45 (+1?)
Sphinges	13	7	9	10	11	9	8
Bombyces	51	38	40	42	39	37	40
Noctuae	205	136	142	155	147	138	141
Geometrae	188	151	153	153	148	136	147
Arctiidae etc.	53	26	31	27	33	21	26
yhteensä	<u>577</u> (+1?)	402	417	432	421	379	<u>407</u> (+1?)
Microlepidoptera	n.680	410	374	435	405	394	431

Mäntyharjulle nudet lajit (koordinaatit 681:49): ei yhtään suurperhosta (lukuunottamatta Nymphalis-näköhavainto), pikkuperhosia jopa 17 (joista Jorma Kyrkin pääasiassa koverrehavaintoja 7): N.achatinella 24.07., A.loeflingiana ab.ectyp. 13.07.(ES:lle uusi), Euc.maritima 14.08., A.daphnella 01.08., M.neuropterella 30.07., A.pictella 25.07., M.hermannella 20.07.(J.Kyrki), T.mouffettella 24.07., C.uliginosella larva 20.07.(J.Kyrki), L.blancardella kov.19-21.07.^(J.Kyrki), L.klemannella 09.06., L.sinuella kov. 19.-21.07.(J.Kyrki), B.thoracella kov. 19.-21.07.(J.Kyrki)(ES:lle uusi), S.festaliella 09.06., T.woolhopiella 23.06.(ES:lle uusi), T.pulverosella larvae 19-21.07.(J.Kyrki) ja T.septembrella e.l. (larvae 19-21.07.) (J.Kyrki).

Lajien runsaussuhteet v.1975 : M= ES:Mäntyharju (681:49), O.Peltonen
 J= ES:Joutseno (678:56), Luostarinen, Mätinki
 ja Sällinen.

Normaalia runsaammin			Normaalia vähälukuisemmin			Ei havaintoa		
	M	J		M	J		M	J
brassicae	++	++	aglaja	--		machaon	0	
rapae	++	+	hippochae	--	0	Lim.populi	0	
urticae	+					lathonia	0	
io	0	+	tremulae	-		aquilonaris	0	
paphia *)	(1)	++	elpenor	-	0	jurtina	0	
hyperantus	+					alexis	0	
La.populi	+	++	Macr.rubi	-		tityus	0	
			ilicifolia	-		galli	0	0
fagi	+	+	antiqua	--		porcellus	0	0
tremula	+	++						
gnoma	++		megacephala	-		furcula	0	
sieversii	+		auricoma	--	--	vinula	0	
camelina	(+)	++	rumicis	-		timon	0	
curtula	+		nigricans	--		salicis	0	
versicolora	+	+	clavis	--				
			exclamationis	--		tritici	0	0
sexstrigata	+		brunnea	-		glauca	0	
decimalis	++		polyodon	--		adusta	0	
flammea (Pan.)	++		contigua	--		transversa	0	-
nubeculosa	++		suasa	--	-	circellaris	0	
chrysis	++	+	nana	-		sordens	0	
bractea	+	+	calcatrippae	--		illyria	0	0
sericealis	++		comma	-		rectilinea	0	
			ingrica	-		palustris	0	
papilionaria	++	++	vetusta	--		leucostigma	0	
pendularia	+	+	tragopoginis	-		candidula	0	
chenopodiata	++		crenata	-		libatrix	0	-
praeformata	++		secalis	-	-			
mellinata	++		uncula	--		diversata	0	
linariata	++		festucae	--		serpentata	0	
intricata	++		gamma	-	--	viretata	0	
hirtaria	++					lignata	0	
roboraria	+	+	pallidata	--		tresignaria	0	
bistortata	++		autumnata	-				
punctulata	++		citrata	-		prasinana	0	
			satyrata	-		irrorella	0	
			castigata	--		cereola	0	
			sinuosaria	--	+	fuliginosa	0	
			marginata	-		plantaginis	0	
			autumnaria	-		statices	0	
			degenerana	--				
			lubricipedum	-				

Maintsemisen arvoisia havaintoja: Mäntyharjulta:

- A. crataegi 20.06. 1 m (679:51) (T.Piira)
 *) Arg. paphia 08.08. 1 f (681:49) (T.Tiirikainen) (ensimm. tallenn. yksilö, näköhav. vv. 1946 ja -51)
E. lanestris toukkapesy (679:47) (E.O.Peltonen) (ed. hav. v. 1914 !)
S. flaviventris e.l. (679:47) (E.O.Peltonen)

SÄÄTILA JA PERHOSTEN VAELLUKSET KESÄLLÄ 1975.

Kauri Mikkola

a. Säätila. Syksy 1974 oli perhosten kannalta epäedullisen sateinen, talvi 1974-75 taas huippuleuto, eikä lunta ollut juuri lainkaan. Keväälle ja alkukesälle oli ominaista hyvin lämpimien ja hyvin kylmien kausien vuorottelu.

Toukokuun kolme ensimmäistä viikkoa olivat kesäisen lämpimiä (Turku 10/5 +26°C), mutta sitten seurasi kylmä kausi, joka huipentui 30/5 aamuyön pakkasiin: Maarianhamina -3°, Tvärminne -6°. Tämä oli melkoinen luonnonkatastrofi, kuusien ja tammien vuosikasvaimet paleltuivat paikoin pahoin, samoin puutarhoista perunat sekä omenoiden ja mansikoiden kukat. Vaikutuksia perhosten runsauteen voi vain arvailla. Tavattoman aikaisena alkanut lento palautui suunnilleen normaaliin aikatauluun.

Kesäkuu oli kaunis, mutta yöt olivat koleita. Vain yhtenä päivänä (21/6) oli yleisesti yli 25° lämmintä. Epätasaisuutta kuvaa, että 28/6 maksimi oli Helsingissä surulliset 11.6°.

Myös heinäkuu oli kaunis, koleaöinen. Vasta loppukuusta oli kunnollisia keräilyöitä. Kuivuus vaivasi pahasti: koivut alkoivat paikoin etelärannikolla kellastua jo kuun alkupuoliskolla ja monet pudottivat lehtensä elokuun alussa.

Elokuun alussa oli lämpökausi, jolloin mm. Tvärminnessä mitattiin ensi kertaa n. 15 vuoden aikana yli 30°, mikä oli mahdollista siksi, että virtaus kävi mantereelta päin, Turussa oli 6/8 31.8°. Kyseessä oli paikallinen korkeapaine, jonka ilmassa oli kuivaa ja lämmintä.

Syyskuu oli etelärannikolla lämpimin 20 vuoteen, kesäisen aurinkoinen. Helsingissä mitattiin 18/9 21.3°. Matalapaineet kulkivat tavallista pohjoisempaa reittiä. Lokakuukin oli leuto ja kuiva.

Keskisarvot Etelä-Suomen keskiosista:

Lämpötilan poikkeama normaalist ^o C	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
sademäärä %:ina	+1	+2.5	-0.5	±0	+1	+2	±0
normaalista pilvisyys-%:n poikk. normaalista	50	100	50	50	80	60-100	40
	±0	-5	-10	-10	-15	-15?	?

Kunnollisia vaellussäitä oli vain keväällä ja syksyllä sekä jonkinlaisia heinäkuun lopussa: 21/4, 30/4, 10-13/5, 15-17/5, (3,16/6), (12, 19, 22-23, 24/7), 26/7, (22-23/8), (4/9), 10-11/9, 12-13/9, (25-27/9), 1-2/10, 16-17/10.

Yleiskuva keräilyn kannalta: Toukokuu mielenkiintoinen, sitten varsin heikkoa, kunnes heinäkuun lopun säät antoivat taas monipuolisia saaliita. Kirvojen epätavallinen runsaus kuivuuden vallitessa (puiden lehdet siirappimaisessa peitteessä) heikensi syöttisaaliita. Helsingissä satoi kolmen kesäkuukauden aikana vain 40 % normaalista. Toisia polvia vähän.

b. Vaellukset. Parhaat tulovaellukset sattuivat toukokuussa, ja ilmeisesti pääosa loppukesän vaeltajahavainnoista koski kevätvaeltajien kotimaisia jälkeläisiä. Leuto talvi saattoi myös tehdä mahdolliseksi arkojenkin lajien poikkeuksellisen talvehtimisen. Toukokuun jälkeen vaelluksia saapui vain heinäkuun lopussa ja syksyllä. Vaeltajalomakkeita palautettiin n. 25 - ositus heikonpuoleisesta vaeltajakesästä, joten seuraava yhteenveto ei ole kovin kattava.

Pieris brassicae. Ensimmäiset: 10/5 Siuntio ja Virolahti, 11/5 Tenhola ja Lahti, 14/5 Taipalsaari, 15/5 Mäntyharju, Mikkeli, Kuopio, runsaasti vasta 16-20/5, 16-18/5 todettiin vaeltamista, suuntana useimmin NW (Hankoniemi, Espoo, Kaunissaari, Kuopio). Yksittäisiä havaittiin paljon myöhemminkin, Karttula vielä 25/6. Uusi polvi alkoi lentää 18/7 (Mäntyharju), heinäkuun lopulla Hankoniemellä havaittiin vaelluksia SE (paras viisiminuuttinen 22/7 69 yks. SE, 1 yks. NW).

Pieris rapae. Espoo jo 6/5, Virolahti 13/5, 15/5 Lahti, Taipalsaari ja Joutseno, 16/5 Kuopio, paljon kaaliperhosta harvalukuisempi. Kuopiossa vaeltamista NW, sukupuolten suhde 3:1 (kaaliperh. 1:1) (Hublin). Uusi polvi: 15/7 Mäntyharju, Tampere vielä 14/10 (seuraavaa polvea?). Hankoniemellä vaelsi heinäkuussa yksittäin kaaliperhosten mukana SE.

Colias hyale. Yli 80 yks. ilmoitettiin, näistä 5 yks. tulovaellukselta keväältä: 18/5 Virolahti 1 saatu, 2 nähty, Kuopio 1, 25/5 Helsinki. Kotimainen polvi alkoi lentää 20/7 (Helsinki). Vantaalta vielä 2/10, ehkä seuraavaa polvea.

Nymphalis polychloros. Kevätvaellusten yhteydessä n. 18/5 havaittiin puolenkymmentä kertaa määrittämättömiä yks. (ei saatu kiinni). 18/7 Kouvolasta saatiin 3 yks. syöttirysällä (Kymenlaakson Luonto). Olivatko kevätkuultajien jälkeläisiä?

Vanessa atalanta. Ilmoitettu 1 yks., 14/5 Lahti.

Vanessa cardui. Ilmoitettu 2 yks., 15/5 Joutseno, 14/8 Lahti.

Issoria lathonia. Paikallisen tuntuisia pieniä yksilöitä Tvärminnessä 6-18/5, elokuun alussa yl., Lieksa 12/9.

Macroglossa stellatarum. Toukka Karhulasta 12/9 (Kymenlaakson L.).

Hyles gallii (=galli). Heinäkuun lopulla, vaeltajia?

Scotia ypsilon. Kaksi yllättävää löytöä kesäkuulta: 10/6 Porkkalan saaristo, 12/6 Virolahti, lisäksi ilmoitettu 5 yks. elokuulta.

Scotia segetum. Syys-lokakuun yksilöt saattoivat olla vaeltajia.

Ochropleura fennica. Pitkästä aikaa jonkin verran, parikymmentä ilmoitettu, ensimmäinen 30/7 Helsingistä.

Hydraecia ultima & Sedina buettneri. Syyskuun havainnot saattoivat johtua vaelluksesta, lajit havaittiin samaan aikaan myös Virossa (Skworzow).

Pyrrhia umbra. Heinäkuun lopulla ehkä vaeltamista.

Plusia gamma. Varsinaiselta vaelluskaudelta toukokuulta vain 3 yks., ensin Kuopio 18/5. Kesäkuussa eri puolilta yksitellen 5/6 alkaen aivan kuin olisi ollut kyse kotimaisista yksilöistä, näitä ilmoitettiin toistakymmentä.

Orthonama obstipata. Helsinki "1-13"/9 1 yks.

Nomophila noctuella. Myöhäissyksyllä 2 yks. (Porvoo ja Janakkala).

Pyrausta sticticalis. Syyskuussa 4 yks. (Sipoo, Porvoo, Virolahti).

Pyrausta palealis. Nauvo 22/7, Sipoo 25/7.

Ostrinia nubilalis. Nauvo 25/7.

Plutella maculipennis. Kaalikoita oli hyvin vähän, 10/5 Helsinki ja Mäntyharju, 6/7 Ivalo, Mäntyharjulta jopa 30 yks. 12/7-8/8.

Yhtään yksilöä ei saatu seuraavista lajeista: Pontia daplidice, Acherontia atropos, Agrius convolvuli, Argyronome laodice. Pääkallokiitäjää saatiin Tarton läheltä 1 yks. (Skworzow). Kaiketi paikallisia olivat Plusia excelsa ja Lygris pyropata. Mm. Catocala adulterata on paha sana, ääriLöydöt Kustavista (26/7) ja Rovaniemen mlk:sta (6/9). Lithosiinit käsittelee Antti Aalto.

Liite kiertokirjeeseen 9/1975

Liite 1. (kopio)

Tvärminne 1975-09-12

Suomen Perhostutkijain Seura
Helsinki

Pyydän seuran jäsenenä seuran johtokuntaa harkitsemaan, onko aiheellista tieteellisten seurojen yhteisesityksenä oheisen luonnoksen kaltaisella kirjelmällä pyytää maa- ja metsätalousministeriötä ryhtymään toimenpiteisiin eräitten hyönteislajien suojaamiseksi maassamme rauhoitusmääräyksin.

Kalevi Keynäs
Kalevi Keynäs

Jakelu: Societas pro Fauna et Flora Fennica
Suomen Biologian Seura Vanamo
Suomen Hyönteistieteellinen Seura
Helsingin Hyönteistieteellinen Yhdistys
Suomen Perhostutkijain Seura

Liite 2. (kopio)

LUONNOS

Maa- ja metsätalousministeriö

Useat eläinlajit on rauhoitettu Suomessa luonnonsuojelulain nojalla. Yhtä poikkeusta (jokihelmisimpukka) lukuunottamatta rauhoitukset koskevat selkärangaisia eläinlajeja. Ihmistöiminnan myötä on kuitenkin myös yhä useamman selkärangattoman eläinlajin olemassaolo joutumassa uhatuksi. Allekirjoittaneet tieteelliset seurat kiinnittävät maa- ja metsätalousministeriön huomiota tähän seikkaan ja pyytävät ministeriötä harkitsemaan, mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä, jotta korvaamattomia menetyksiä ei pääsisi syntymään alueelliselta esiintymiseltään rajoittuneiden eläinlajien kantojen häviämisen seurauksena.

Tärkeimpänä keinona säilyttämiselle on mainittava riittävän suuruisten eliöyhdyskuntien säilyttäminen luonnontilaisina. Tällöin taataan mahdollisimman tehokkaasti kulloinkin kyseessä olevan eliöyhdyskunnan osakkaitten säilyminen. Kuitenkin eräät lajit kaipaavat myös lajikohtaista suojaa liiallista keräilyä vastaan. E erityisen herkkiä ovat päiväperhoslajit, joiden populaatiot elävät erillisinä, ovat pieniä, helposti näkyviä ja siten helposti kerättäviä. Tällaisia lajeja ovat esim. apollolajimme Parnassius apollo ja P. mnemosyne.

(jatkoa liitteeseen 2)

Allekirjoittaneet seurat esittävät, että edellämainitut lajit rauhoitetaan maassamme kokonaan asetuksella. Samalla seurat pyytävät erityisen selvityksen tehtäväksi siitä, mitkä muut selkärangattomat eläinlajit ovat siksi uhanalaisia, että myös ne kaipaavat erityisiä suojaustoimenpiteitä.

Societas pro Fauna et Flora Fennica

Suomen Biologian Seura Vanamo

Suomen Hyönteistieteellinen Seura

Helsingin Hyönteistieteellinen Yhdistys

Suomen Perhostutkijain Seura

Liite 3. (kopio)

Suomen Perhostutkijain Seuralle

Pyynnöstä esitän seuraavan käsitykseni apolloperhosen (P.apollo) rauhoitustarpeesta pro gradu työtä varten keräämäni aineiston sekä tekemieni maastohavaintojen perusteella (aineiston käsittely on vielä kesken):

1. Apollon harvinaistuminen ja nykytilanne

Apollon harvinaistuminen Suomessa lienee alkanut 1950-luvun alussa, ja 1960-luvun alkuvuosiin tultaessa se oli hävinnyt laajoilta alueilta. Tämän jälkeen on laji esiintynyt vakinaisesti vain Lounais- ja Kaakkois-Suomessa. Vaikka lupaavan tuntuisia löytöjä onkin tehty näiden ydinalueiden ulkopuolelta, mitään kovin selviä viitteitä ei ole lajin uudesta yleistymisestä, sillä kyseessä saattaa olla vain tehostuneen keräilyn ja havaintojen tallettamisen vaikutus.

2. Keräilyn vaikutus paikallispopulaatioihin

Jo 1960-luvulta on Lounais-Suomesta tiedossa tapaus, jossa tietystä biotoopilta kerättiin yli 20 apollon toukkaa, ja seuraavana vuonna lajia ei enää tavattu lainkaan paikalta. Parissa tapauksessa kesällä 1975 paikoilla, joissa oli havaittu yksittäisiä apolloja, ei lajia keräilijöiden käynnin jälkeen enää tavattu. Eräällä biotoopilla, jolta kerättiin neljä apolloa, yksi naaras päästettiin vapaaksi ja lisäksi havaittiin yksi yksilö, ei kolmen päivän kuluessa havaittu kuin vain mainittu naaras. Apollon paikallispopulaatiot saattavat siis olla yksilömäärältään hyvin pieniä, ja ne ovat ilmeisesti usein hävitettävissä keräilemällä toukka- tai aikuisvaiheessa.

3. Keräilymatkat tunnetuille apollopaikoille

Apollopaikkoja on ilmeisesti kovin vaikea pitää salassa innostuneilta keräilijöiltä. Kesällä 1975 on näyttöä siitä, että lajin keräämiseksi voidaan ajaa satoja kilometrejä autolla. Perhoskeräilijöiden määrän jatkuvasti kasvaessa ja toisaalta varhemmin kerätyjen apolloaineistojen pysyessä suureksi osaksi nuoren polven ulottumattomissa, on ilmeistä, että lajin keräilyarvo tulee nopeasti kasvamaan, ja vastaavasti sen saamiseksi kokoelmiin tullaan tekemään yhä suurempia ponnistuksia.

jatkuu sivulla 6

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN
SEURA ry.

Viite: No 6145/01 M-MM 1975

MAA- ja METSÄTALOUSMINISTERIÖLLE

Vastauksena Maa- ja metsätalousministeriön tiedusteluun nisäkkäisiin ja lintuihin kuulumattomien eläinten suojelutarpeesta luonnonsuojelulain nojalla tuomme kunnioittaen julki seuraavat lähinnä perhosia koskevat näkökohdat.

1. Perhosten ja useimpien muidenkin hyönteisten jälkeläistuotto kuvastaa hyvin suurta kuolleisuutta. Naaras munii tavallisesti 100-200 munaa, ja näistä on keskimäärin 1-2%:n selvittävä lisääntymisikään, jotta kanta pysyisi ennallaan. Kantojen säätelymekanismit näyttävät lisäksi olevan vahvasti tiheydestä riippuvaisia, ts. yksilöiden selviytymisen mahdollisuudet ovat sitä paremmat mitä harvempi kanta on ja päinvastoin.

Pidämme selvänä, ettei perhosten populaatiotiheyksiin yleensä pystytä vaikuttamaan keräilemällä, etenkin kun suurin osa kerätyistä yksilöistä on koiraita, ja osa naaraista taas on ehtinyt munia. Lajikohtaisilla rauhoituksilla ei siis nähdäksemme olisi toivottua vaikutusta eikä myöskään keräilyä ole yleisesti ottaen syytä rajoittaa. Elinympäristöjen muuntuminen tai tuhoutuminen ihmisen toiminnan vaikutuksesta on monille aroille perhospopulaatioille paljon suurempi ja todella vakava vaara.

2. Suuri osa maamme harvinaisista perhosista on joko levinneisyysalueensa rajoilla eläviä oikukkaasti esiintyviä tilapäislajeja tai ilmavirtausten mukana vaeltaneita kaukaisia vierailijoita. Näiden lajien esiintymiseen ei yleensä voida suojelutoimenpitein vaikuttaa.

3. Vakinaisesti maamme eläimistöön kuuluvien perhoslajien toimeentulovaro-
timuksina on tavallisesti tietyt ravintokasvit sekä ilmastollisesti tai muuten suotuisa elinympäristö. Perhosten suojelussa on asetettava pääpaino lajien ekologisten perusedellytysten turvaamiseen suojaamalla joko ravintokasvi tai nieluuramin rauhoittamalla ihmisen toiminnalta lajin koko elinympäristö. Jo

nyt on mm. laaja-alaisista peltojen ja metsien myrkytyksistä, radanvarsien vesakontorjunnasta sekä soiden ojituksista aivan ilmeisesti aiheutunut valitettavia paikallisten perhospopulaatioiden häviämisiä.

Arat suojelua tarvitsevat biotoopit olisi saatava merkittävä seutukaavoihin, jotta jo suunnitteluvaiheessa voitaisiin alueita suojella myrkytyksiltä ja ohjata asutuksen, teollisuuden ja liikenteen laajeneminen muuante.

4. Jotkut perhoslajit saattavat poikkeuksellisesti olla jossain kehitysvaiheessaan elinympäristössään niin näkyviä, että keräilykin voi uhata niiden populaatioita. Tällainen on mahdollisesti (iso-)apolloperhonen, Parnassius apollo (Linneus). Keräilyllä ei kuitenkaan liene ollut mitään osuutta lajin taantumiseen ja häviämiseen laajoilta alueilta 1950- ja 1960-luvuilla. Nykyään Lounais- ja Kaakkois-Suomessa elää paikallisia populaatioita, eikä selviä merkkejä lajin uudesta yleistymisestä ole havaittu. Pikkuapollo, Parnassius mnemosyne (Linneus), on vielä paikallisempi, joskin elinympäristössään usein runsas laji. Sen elinympäristöt, kiurunkannusniityt, ovat herkkiä vahingoittumaan. Lajia on pääasiassa Ahvenanmaalla ja Saaristomerellä sekä muutama populaatio mantereella.

Kantamme on, että nämä kaksi apollolajiamme tarvitsevat suojelua ja ne olisi ainakin toistaiseksi asetusteitse rauhoitettava. Asetustie sallii joustavan muutosmenettelyn, jos lajien runsaus ratkaisevasti muuttuu. Ison apollon suosimat kalliomaastot eivät toistaiseksi juuri ole ihmisen toiminnan uhkaamia, mutta useita pikkuapollon elinympäristöjä olisi suojeltava. Monet pikkuapollon esiintymät ovat karjan laidunalueilla, joka laidunnus olisi metsittymistä ehkäisevänä saatava säilymään.

5. Suomessa ei harrasteta huolestuttavassa määrin kaupallista keräilyä kuten eräissä muissa maissa. Viime aikoina on kyllä apollolajiamme kyselty ulkomaille. Niiden rauhoitukseen olisikin mielestämme liitettävä maastavientikielto. Myös muiden luonnontieteellisten näytteiden viennin valvontaan pitäisi varata mahdollisuus suunnitteilla olevaan lakiin.

Maamme keräilijöiden välinen vaihtotoiminta tapahtuu enimmäkseen Helsingin Hyönteisvaihtoyhdistyksen ja Suomen Perhostutkijain Seuran piirissä. Tarpeen mukaan nämä pystyvät asettamaan määräaikaista keräily- ja vaihtorajoituksia,

joskaan tällaisiin toimenpiteisiin ei ole vielä ryhdytty.

Suomen Perhostutkijain Seura tulee jatkuvasti mahdollisimman tarkoin seuramaan perhoskantojen muutoksia ja mahdollisten uusien rauhoitustarpeitten syntymistä ja tarjoaa toimialallaan mielellään asiantuntija-apua.

Helsinki 1975-12-10

Suomen Perhostutkijain Seura ry.

Esko Suomalainen, prof., puheenjohtaja

Antti Aalto, lääket. lis., sihteeri

Helsinki 13.11.1975

No 6145/01 M-MM 1975

Viite: Aloite

Jakelussa mainituille

Asia: Nisäkkäisiin ja lintuihin kuulumattomien eläinten rauhoittaminen

Maa- ja metsätalousministeriössä on valmisteilla luonnonsuojelulain uudistaminen ja tähän liittyen on tarpeellista saada jakelussa mainittujen laitosten ja yhdistysten ehdotukset siitä, mitä nisäkkäisiin ja lintuihin kuulumattomia lajeja tai niiden muunnoksia tulisi saattaa suojelun piiriin. Ehdotuksissa pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti näiden tarkoituksenmukaiseen rauhoittamistapaan.

Vastaukset pyydetään toimittamaan vuoden 1975 loppuun mennessä.

Apul. luonnonsuojelunvalvoja

Antti Haapanen

Suunnittelija

Pertti Rassi

Jakelu:

Helsingin yliopiston eläintieteen laitos
Turun yliopiston eläintieteen laitos
Oulun yliopiston eläintieteen laitos
Suomen Biologian Seura Vanamo ry.
Societas pro Fauna et Flora Fennica rf.
Suomen hyönteistieteellinen Seura ry.
Suomen perhostieteellinen Seura ry.

SUOMEN PERHOSTUTKIJAIN SEURA ry
LEPIDOPTEROLOGISKA SÄLLSKAPET I FINLAND rf
Pohjoisranta 16 A 11 00170 HELSINKI 17

Puheenjohtaja: Esko Suomalainen, Museokatu 18, 00100 HELSINKI 10, puh. 90-493 577

Sihteeri: Antti Aalto, Pohjoisranta 16 A 11, 00170 HELSINKI 17, puh. 90-628 500

Rahastonhoitaja: Kauko Helomaa, Bredantie 20, 02700 KAUNIAINEN, puh. 90-500 581, ps-tili n:o 288 58-3

2. sihteeri: Martti Attila, Rasinkatu 7 B 78, 01430 VANTAA 43, puh. 90-8747 107 (jäsenluettelo-, kiertokirje- ja arkistoasiat)

Tiedonantosihteeri: Vesa Varis, Hyönteismuseo, P.Rautatiekatu 13, 00100 HELSINKI 10, puh. 90-4027 267

(virka-aikana)

Keräilytarvikkeiden välittäjä: Martti Färkkilä, (Eläinmuseolla, kokousten edellä) tilaukset: Aarnivalkeantie 6 C,

02100 ESPOO 10, puh. 90-467 300

1975-12-20

Kiertokirje No 10/1975

=====

JOULUKUUN KOKOUS

1975-12-10 pidetyssä kokouksessa oli läsnä 100 henkeä. Puhetta johti puheenjohtajien oltua estyneitä ILKKA JALAS. Sihteerinä toimi allekirjoittanut.

Esitelmä

JOUKO KAISILA kertoi keräilykokemuksista, joita hän ja Kauri MIKKOLA olivat saaneet matkaltaan ROMANIAAN. Lyhennelmä esitelmästä on luvassa myöhemmän kiertokirjeen mukaan. Esitelmä herätti vilkasta keskustelua.

Tiedonannot

Esitettiin useita tiedonantoja, joista myöhemmin tarkemmat tiedot tiedonantoliitteissä. Maalle uutena ilmoitettiin Lithocolletidae heimosta laji Parectopa gradatella (Herrich-Schäffer).

Viralliset asiat.

Kokouksen virallisen luonteen takia pidettiin virallisista asioista pöytäkirjaa. Pöytäkirjan tarkastajiksi ja äänten laskijoiksi valittiin Martti ATTILA ja Magnus LANDTMAN.

Seuran uusiksi jäseniksi hyväksyttiin Heikki Sigfrid HAGAN, Toivo Toimi MIETTINEN, Raita NAGASHIMA, Märten RINGBOM, Staffan RINGBOM, Lasse SAJO, Ismo Topi VIRROS, Sirpa VOLANEN, Krister J. KARTTUNEN, Hannu KOSKI, Keijo Tapani PESONEN ja Erkki Matias PÖYTÄNIEMI.

Seuran jäsenyydestä on ilmoittanut eroavansa Markku SALMIVALLI.

Uusiksi jäseniksi ehdotettiin Martti LIESMAA, ja Hannu Tapio SIVULUOTO, joiden vaali on ensi kokouksessa. Ehdotettiin myös Jukka Tapio HALINEN ja Timo SILFVER, jotka ovat alle 15-vuotiaita ja joiden vaali tulee heidän 15-vuotispäiväänsä seuraavaan kokoukseen seuran sääntöjen mukaisesti.

Valitettavien yhteensattumien vuoksi alkuperäinen kiertokirjeen sivu 2 katosi käsittämättömällä tavalla kirjeen valmistelun aikana, eikä uutta sivua ehditty kasata kokoon. Näin ollen loppuosa joulukuun kokouksen selostuksesta siirtyy ensi vuoden ensimmäiseen kirjeeseen.

Tämän kirjeen mukana seuraa kuitenkin jo seuramme joulukuun kokouksen päättämässä muodossa seuramme lausunto Maa- ja Metsätaloustieteiden tiedusteluun nisäkkäisiin ja lintuihin kuulumattomien eläinten suojelutarpeesta.

Kevään 1976 kokouspäivät

21.1., 11.2. (vuosikokous), 10.3., 14.4. ja 12.5.

Aika ja paikka: keskiviikkoisin klo 19.15 Eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa (P.Rautatiek. 13, HKI 10), ellei myöhemmin toisin ilmoiteta.

Nuorisajaoston kokoukset:

14.1., 4.2., 3.3., 7.4. ja 5.5. myös keskiviikkoisin, mutta klo 18.30, sama paikka kuin yllä; ellei myöhemmin toisin ilmoiteta.

Tammikuun kokous

pidetään siis 21.1.-76 klo 19.15 lähtien Eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa. Ohjelmassa on valokuvauskilpailun palkintojen jako ja parhaiden kuvien katselua.

Nuorisajaoston tammikuun kokous

pidetään 14.1.-76 klo 18.30 lähtien Eläintieteen laitoksen suuressa luentosalissa. Ohjelmassa Erkki M. Laasosen esitys: Itä-Lappi - perhosfauna tuntematon? Lisäksi perhosten määrittystä ja kirjasto on auki kokouksen edellä.

1975-12-31

Martti Attila, II sihteeri

TIEDOTUKSIA

Kiertokirjeiden hinnat:

Vanhojen kiertokirjeiden ja kiertokirjevuosikertojen hinnat on on jälleen jouduttu korjaamaan ajan tasalle. Hinnat on nyt porrastettu kolmeen eri luokkaan sen mukaan, kuinka runsaasti painettua tekstiä ao. vuoden kiertokirjeissä on julkaistu. Vuosien 1955-1964 kiertokirjeissä on keskimäärin 17 sivua, vuosina 1965-1969 keskimäärin 26 ja vuoden 1970 jälkeen ilmestyneissä kirjeissä yli 40 sivua. Hinnat ovat vuoden 1976 alusta seuraavat:

Seuramme jäsenille:

vuosikerrat	1955 - 1964	á	10,-
"	1965 - 1969	á	15,-
"	1970 -	á	20,-

yksittäiset kiertokirjeet 1,- / painettu sivu, siis esim. 4-sivuinen kirje = 4,-. Kannattaa siis tilata kokonaisia vuosikertoja.

Ulkopuolisille:

vuosikerrat: em. hinnat korotettuina nykyhetken jäsenmaksulla / kukin vuosikerta.
yksittäinen kiertokirje: 2,- / painettu sivu.

Kaappitilaukset

Kaappien valmistuksessa on jälleen ilmennyt hankaluuksia, koska kaappien valmistaja ei ole noudattanut allekirjoitettua sopimusta. Näin ollen kaappien valmistuminen tulee valitettavasti viivästymään ainakin helmi-maaliskuuhun. Tutkimme parhaillaan onko mahdollisuuksia saada kaappeja nopeammin joltakin muulta valmistajalta.

Jäsenmaksut

Ellei ensi vuonna ala kuulua kiertokirjettä, on syytä tarkistaa onko vuoden 1975 jäsenmaksu jäänyt maksamatta tai jonkinlaista epäselvyyttä maksun maksamisesta syntynyt. Rahastonhoitajalle voi maksaa puuttuvan jäsenmaksun tai selvittää sekaannukset. Jäsenyys jatkuu automaattisesti, kun maksut on maksettu.

Hyvää ja tuloksekasta vuotta 1976

Antti Aalto, Sihteeri

